

2006 opgetekend

Jaarverslag 2006 | Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Jaarverslag 2006 | Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Inhoud

Voorwoord

Interview Ad Wisman: "Onderwijs, onderwijs en nog eens onderwijs, dáár gaat het om." 7

H1 | Bestuur en organisatie 10

Interview Erik Benders: "Ik vind dat studenten veel meer vanuit een opdracht moeten werken." 11

Missie HKU 14

Bureau Bedrijfsvoering 14

Organogrammen 15

Stafbureau 15

Bestuursbureau 16

Raad van Toezicht 17

Samenstelling College van Bestuur 17

Faculteitsbestuur Beeldende Kunst en Vormgeving 18

Faculteitsbestuur Muziek 20

Faculteitsbestuur Theater 22

Faculteitsbestuur Kunst, Media & Technologie 24

Faculteitsbestuur Kunst en Economie 26

Faculteit der Kunsten 27

SIA/RAAK-projecten 28

Bestuurlijke samenwerkingspartners 30

Medezeggenschap 30

Vooruitblik 31

H2 | Onderwijs 32

Interview Paul van Amerom: "Met het profielf dossier kunnen we beter inschatten of een student ooit een goede kunstmanager zal worden." 33

Opleidingenaanbod 36

Creative industry 38

Geen uitbesteding onderwijs 38

Onderwijsontwikkeling 38

Professional School of the Arts 40

Kwaliteitszorg 40

Internationalisering 41

Vooruitblik 43

6 H3 | Onderzoek 44

Interview Prof. mr. dr. Giep Hagoort: "We moeten het creativiteitsdebat van de UU en de HKU van impulsen voorzien" 45

Belang van onderzoek 48

Belang voor het leerproces 48

Lectoraten 48

SKO-lectoraat Kunst en Economie: prof. mr. dr. Giep Hagoort 49

SKO-lectoraat Art and Technology: drs. Jeroen van Mastrigt 51

SKO-lectoraat Theatrale Maakprocessen: drs. Nirav Christophe 52

SKO-lectoraat Muziekontwerp: drs. Jan IJzermans 54

Onderzoek op de faculteiten 55

Centrum voor Interculturele Studies 56

Vooruitblik 56

H4 | Studenten 58

Interview Samba Schutte: "Op mijn dertiende maakte ik samen met een vriendje stop-motion animatiefilmpjes." 59

Jonge professionals 62

Studentenpopulatie 62

Aanmeldingen 64

Instroom 65

Rendementen 66

Arbeidsmarktpositie 67

Informatievoorziening 68

Studenten Service Centrum 68

Alumni 68

Werving 70

Pitchjunior 70

Internationale Studentenmobiliteit 71

Klachtenregeling 73

Vooruitblik 73

H5 | Medewerkers 74

Interview Jeroen D'hoë: "Ik wil dat ze de muziek ook woordelijk omschrijven." 75

Kengetallen personeel 78

Ziekteverzuim 79

Gastdocenten 79

Functionering 79

Functionerings- en beoordelingsgesprekken 80

Centrum voor Stafontwikkeling 80

Jonge Managers 80

Secundaire arbeidsvoorwaarden 81

Verbetering informatievoorziening 81

Personeelsplannen 81

Vooruitblik 81

H6 | Faciliteiten 82

Interview Marcel Dolman: "Interdisciplinariteit is prachtig, maar er moet nog steeds geleerd en begeleid worden." 83

Huisvesting 86

Arbo en Milieu 88

Automatisering 90

H7 | Financiën 94

Interview Marijn van Thiel: "We kunnen onze studenten steeds ondernemender opleiden." 95

Doelstelling 98

Stringente planning- en controlcyclus 98

Positief exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering 99

Exploitatierекening 2006 100

Financieringslasten en renterisico 101

Vooruitblik 101

74 H8 | Projecten in 2006 104

Interview Suzanne de Heus: "Kennis delen is essentieel." 105

Meerdere faculteiten 108

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving 109

Faculteit Muziek 110

Faculteit Theater 111

Faculteit Kunst, Media & Technologie 113

Faculteit Kunst en Economie 115

Prijswinnaars 2006 118

Samenvatting | Summary 120

Accountantsverklaring 124

Colofon 126

Ad Wisman | Voorzitter College van Bestuur

“Onderwijs, onderwijs en nog eens onderwijs, dáár gaat het om.”

“Onderwijs, onderwijs en nog eens onderwijs, dáár gaat het om. Dat was bij alle in 2006 doorgevoerde veranderingen steeds opnieuw het uitgangspunt. De HKU bestaat uit faculteiten, niet uit een centraal bureau waarin verschillende bureaus zijn ondergebracht. In het vorige jaarverslag meldde ik dat het ons steeds beter lukt het onderwijs in te richten om de student heen.

Wat voor het onderwijs geldt moet ook gaan gelden voor de ondersteunende diensten. Daarom zijn we in 2006 gestart met de voorbereidingen voor het opzetten van een Studenten Service Centrum. Het idee hierachter is dat een student met alle vragen bij één loket terecht moet kunnen.

Verder is een begin gemaakt met de omvorming van het centraal bureau naar een gemeenschappelijke dienst. De verschillende in het centraal bureau ondergebrachte bureaus zijn verspreid over de faculteiten. In samenspraak met het Onderwijs Overleg van de HKU is op een aantal faculteiten de bestuursstructuur gewijzigd. De voorzitter van het faculteitsbestuur van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving is na

een proefperiode van drie maanden definitief benoemd. De Faculteit Theater nam afscheid van de voorzitter van haar faculteitsbestuur. Er is een commissie gevormd die een profiel zal maken voor een geschikte opvolger. De invoering van de nieuwe functieordening is succesvol afgerond voor al het onderwijzend personeel en op de faculteiten eveneens voor het ondersteunend en beheerspersoneel. Een en ander heeft tot maar enkele bezwaren geleid en ik durf dan ook te stellen dat de operatie goed is verlopen.

De Faculteit Kunst en Economie is geaccrediteerd en de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft haar zelfevaluatie bijna voltooid. Met een geslaagde presentatie aan de

Raad van Toezicht en het Onderwijs Overleg van de HKU hebben de Jonge Managers van de lichter 2005 hun cursus afgerond. Zij hebben een studiereis gemaakt naar Los Angeles en de Amerikaanse Westkust om kennis te maken met het zogeheten campusmodel, waarbij het onderwijs en de studentenhuisvesting op één locatie zijn gevestigd. Ook voor de HKU willen we binnen afzienbare tijd (afhankelijk van het vinden van passende huisvesting) een dergelijk model realiseren. Eind 2006 is uit de twee voorgaande lichten Jonge Managers een nieuwe groep geformeerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren worden de deelnemers uit deze groep heel gericht geschoold op bepaalde gebieden zoals financiën, administratie en leidinggeven.

Projectonderwijs neemt op de HKU een steeds prominentere plaats in. We streven ernaar het echte projectonderwijs op alle faculteiten (en daarmee dus op de hele HKU) in te voeren. In de praktijk blijkt dat nog niet zo eenvoudig te zijn. Bij projectonderwijs wordt nog vaak gedacht aan projecten waarbij de uitkomst al van tevoren vaststaat: het zogeheten Maastrichtse Model, genoemd naar de Universiteit van Maastricht, waar het voor het eerst is ingevoerd. Onder echt projectonderwijs versta ik concrete projecten op verzoek van externe opdrachtgevers waarbij de uitkomst niet van tevoren bekend is.

In de beroepspraktijk is dat namelijk ook niet het geval. Bij de HKU vindt veel van dit echte projectonderwijs plaats, maar het moet nog meer worden. Het zou mooi zijn als er in de toekomst in het land behalve over het Maastrichtse Model ook wordt gesproken over het HKU-Model.

Om promoveren voor studenten van de HKU straks ook mogelijk te maken is met de Universiteit Utrecht gewerkt aan een aangepast promotiereglement. Het reglement is zo aangepast dat je als HKU'er ook kunt promoveren met een project of een collectie schilderijen. In april 2007 zal het officieel worden gepresenteerd. Met de Universiteit Utrecht is intensief samengewerkt om een jaarlijkse Utrechtse Culturele Zondag te realiseren. Tevens hadden we zitting in de lustrumcommissie van de universiteit. De Professional School of Arts Utrecht functioneert naar ieders tevredenheid. Met de Hogeschool Utrecht is samengewerkt in verschillende projecten die mede gefinancierd zijn door de Stichting Innovatie Alliantie in het kader van de regeling Regionale Aandacht en Actie voor Kenniscirculatie (SIA/RAAK). Zowel op het niveau van de organisatie als in het onderwijs hebben we in 2006 bewust een aantal op de toekomst gerichte stappen gezet om nog beter te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen. De sector waarvoor wij opleiden, de creatieve industrie, is immers voortdurend in beweging

en ook in onderwijsland is nooit lang sprake van een status quo. We kunnen de toekomst met vertrouwen tegemoet zien en hebben dus alle reden om met tevredenheid terug te kijken op 2006. Kort en goed: het was een mooi jaar!”

Erik Benders | Bestuursvoorzitter
Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

“Ik vind dat studenten veel meer vanuit een opdracht moeten werken.”

Het was een woest jaar voor de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving. Zo vat faculteitsvoorzitter Erik Benders 2006 in ieder geval samen. Met dertig personeelsleden minder begon Benders aan wat hij noemt “een stille reorganisatie”. De nieuwe wind die inmiddels op zijn faculteit waait, ervaart hij als verfrissend. “Er is veel bereidwilligheid om met elkaar stappen te zetten.”

Erik Benders werkt al ruim tien jaar voor de Faculteit Theater van de HKU wanneer hij de acteurs verruilt voor beeldend kunstenaars en vormgevers. Ooit begonnen met lessen in filosofie op de Acteursopleiding, neemt hij in 2004 deel aan het traject Jonge Managers van de HKU. Daaruit volgt al snel een functie op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV): in maart 2005 wordt hij hoofd van de School of Visual Communication. Benders zit dan al in het faculteitsbestuur en eind 2006 heeft hij de hoogste trede bereikt: faculteitsvoorzitter.

Zijn opdracht is niet eenvoudig. Benders moet het vertrek van dertig met FPU uitgetreden personeelsleden opvangen en tegelijkertijd ook op

beleidsniveau een nieuwe koers uitzetten. Benders: “Het vertrokken personeel mochten we maar gedeeltelijk vervangen, want de FPU moest tegelijk een bezuiniging opleveren. Onze belofte was: we komen alle afspraken na die we qua curriculum het komend jaar met studenten hebben.”

Ondertussen werd ook aan een structurele koerswijziging gewerkt, waaronder de invoering van een nieuw budgetsysteem. De Faculteit BKV werkte van oudsher met het zogenaamde normroostersysteem: een budgetsysteem gebaseerd op het aantal uren dat een docent mag worden ingezet. “We gebruikten dat rooster nogal schools, want we

communiceerden het ook aan de studenten. Die geef je daarmee het idee dat er iets van ze verwacht wordt als de docent er is. En als de docent afwezig is, heb je vrij. Ik vind dat studenten veel meer vanuit een opdracht moeten werken. Af en toe kan er dan een docent langskomen die hem coacht en raad kan geven. Dat is wat de faculteit met het werkplaatsonderwijsmodel ook beoogde. Echter, de organisatie daaromheen was en is zo ver nog niet. Dat zijn we momenteel heel bewust aan het ombouwen.”

Op basis van organisatorische en didactische redenen mogen de afzonderlijke *schools* inmiddels hun eigen budget beheren en besteden. Benders: “De invulling kan van *school* tot *school* verschillen. Die vrijheid leidt er in de toekomst hopelijk toe dat we veel meer een studentenrooster gaan krijgen, waarbij de afspraken met docenten een interne aangelegenheid blijven. Hoe belangrijk de rol van docenten ook is – want ze zijn heel bepalend voor het curriculum – met studenten communiceer je in termen van wat een student moet doen. En niet met wat de afspraken met de docent zijn.”

Op inhoudelijk vlak speelt er natuurlijk een heel ander verhaal. Er ging 605 jaar aan ervaring weg. Benders: “Dat heeft een culturele verschuiving veroorzaakt, met vragen over de missie van de faculteit en de manieren waarop we

lesgeven. We krijgen minder lestijd, maar de klassen worden groter. Het antwoord daarop is niet per se dat er meer uren moeten komen. Het kan ook liggen in je didactische aanpak. Steeds meer dringt de vraag zich op: kan ons onderwijs door differentiatie niet effectiever? Dat is de lijn die we als bestuur met de docenten veel meer willen onderzoeken en uitdiepen.”

Volgens Benders is er veel bereidwilligheid om met elkaar stappen te zetten. “Naar aanleiding van geluiden uit de faculteit werd duidelijk dat de gang van zaken rond seminars onbevredigend was. Die waren ooit bedoeld om studenten van verschillende afdelingen met elkaar projecten te laten doen, maar zijn gaandeweg opgeëist door de afdelingen zelf. We gaan die seminars weer inzetten zoals ze oorspronkelijk bedoeld waren: voor iedereen toegankelijk.”

Aan de steun en inzet van de medewerkers om de seminars te behouden, merkt Benders dat er een nieuwe wind waait.

De eindexamenexpositie gaf hem een vergelijkbaar gevoel. “De totstandkoming daarvan was kenmerkend voor hoe ik vind dat dingen zich moeten ontwikkelen. Dan doel ik met name op de rol die studenten door onder andere Paul Gofferjé werd toebedeeld. Traditioneel werd de expositie toch vooral door de afdelingen georganiseerd

en stonden studenten per richting bij elkaar in een hoekje. Paul Gofferjé gaf de studenten in het hele proces een veel nadrukkelijker stem, waardoor de eindexamenexpositie veel meer door de studenten zelf werd gedragen. Dat is iets wat van mij absoluut een tendens mag zijn. Een van de goede inzichten van Ad Wisman is ook: besef dat je studenten opleidt tot collega’s. Wanneer ze in het vierde jaar zitten, is het diploma het enige onderscheid tussen het wel en geen collega zijn. Daarom moeten we ze in dat jaar absoluut als collega gaan zien en hen ook de stem en de expressievormen geven die daarbij horen.”

Hoofdstuk 1

Bestuur en organisatie

Missie HKU

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) wil de maatschappij voorzien van hoogopgeleide professionals op het gebied van kunst en cultuur. Daarbij wil de HKU niet uitsluitend kunstenaars opleiden op de gebieden beeldende kunst, theater en muziek, maar tevens professionals in vormgeven en ontwerpen, kunst en educatie, kunst en techniek en kunst en economie. Ook wil de HKU een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onderwijs en onderzoek op het gebied van kunst en cultuur, aan de verdere ontwikkeling van de betreffende professionele beroepspraktijken en aan de regionale kennis- en culturele infrastructuur.

In relatie tot haar missie hanteert de HKU vier uitgangspunten.

- **Autonomie**
De HKU gaat uit van de autonomie van het kunstonderwijs. Hierbij gaat het met name om de realisatie van normen die aan de kunst, de kunstbeoefening en de kunstproductie zelf worden ontleend.
- **Continuïteit en legitimiteit**
De HKU wil het voortbestaan van de hogeschool als hoogwaardige voorziening op het gebied van kunst en cultuur garanderen.
- **Conservatoire en innovatieve functie**
De HKU functioneert in een maatschappelijke context en heeft daardoor tevens een functie bij het instandhouden van opleidingen die voor de cultuuroverdracht belangrijk zijn, ook wanneer deze maatschappelijk niet-direct relevant zijn en/of in werkgelegenheidsperspectief niet duidelijk kwantificeerbaar zijn.
- **Culturele functie**
De HKU heeft ook een algemene culturele functie. De HKU beschikt over een eigen concertzaal, galerie en theater en levert een bijdrage aan talrijke exposities, tv-programma's, muziek- en theatervoorstellingen, zowel in de regio Utrecht als daarbuiten.

Bureau Bedrijfsvoering

Om de besturing en beheersing van de bedrijfsprocessen in goede banen te kunnen leiden, zijn diverse organisatieonderdelen ondergebracht in het Bureau Bedrijfsvoering. Hiermee kan de HKU op effectieve wijze tegemoet komen aan de hoge eisen die zowel extern als intern gesteld worden aan de bedrijfsprocessen die steeds meer verweven zijn.

In 2006 bestond het Bureau Bedrijfsvoering uit de diensten Financieel Administratieve Zaken, Studentenzaken, Personeelszaken, Automatisering Beheerssystemen, de Bibliotheek en Informatiedienst, de Interne Dienst Lange Viestraat te Utrecht en het Centraal Secretariaat. Daarnaast is in 2005 de afdeling Planning en Control ingericht en ondergebracht in het Bureau Bedrijfsvoering. Verder voert het bureau Bedrijfsvoering beleidsadviserende en ondersteunende taken uit op het gebied van ARBO, huisvesting en overige facilitaire zaken.

Taakverdeling

Met de inrichting van het Bureau Bedrijfsvoering is er voor gekozen om de financieel administratieve uitvoering neer te leggen bij de dienst Financieel Administratieve Zaken. De taken op het gebied van de (financiële) planning, analyse, interne controle en verslaglegging zijn ondergebracht bij de afdeling Planning en Control. Van de afdeling automatisering zijn de automatiseringstaken van de beheerssystemen onder de afdeling Automatisering Beheerssystemen van het Bureau Bedrijfsvoering komen te vallen. De taken op het gebied van het systeembeheer zijn ondergebracht bij de Bibliotheek en Informatiedienst. Bij de uitvoering van de taken op het gebied van ARBO, huisvesting en overige facilitaire zaken is ervoor gekozen om taken meer te delegeren naar de organisatieonderdelen. Hier is meer inzicht aanwezig is om de taken adequaat te kunnen uitvoeren. De rol van het centrale niveau is meer gericht op de algehele coördinatie, (bestuurlijke) advisering en informatievoorziening.

Informatiesystemen

Evenals in 2005 is ook in 2006 veel aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling en verbetering van de diverse informatiesystemen. Deze systemen betreffen het studenten-

Stafbureau

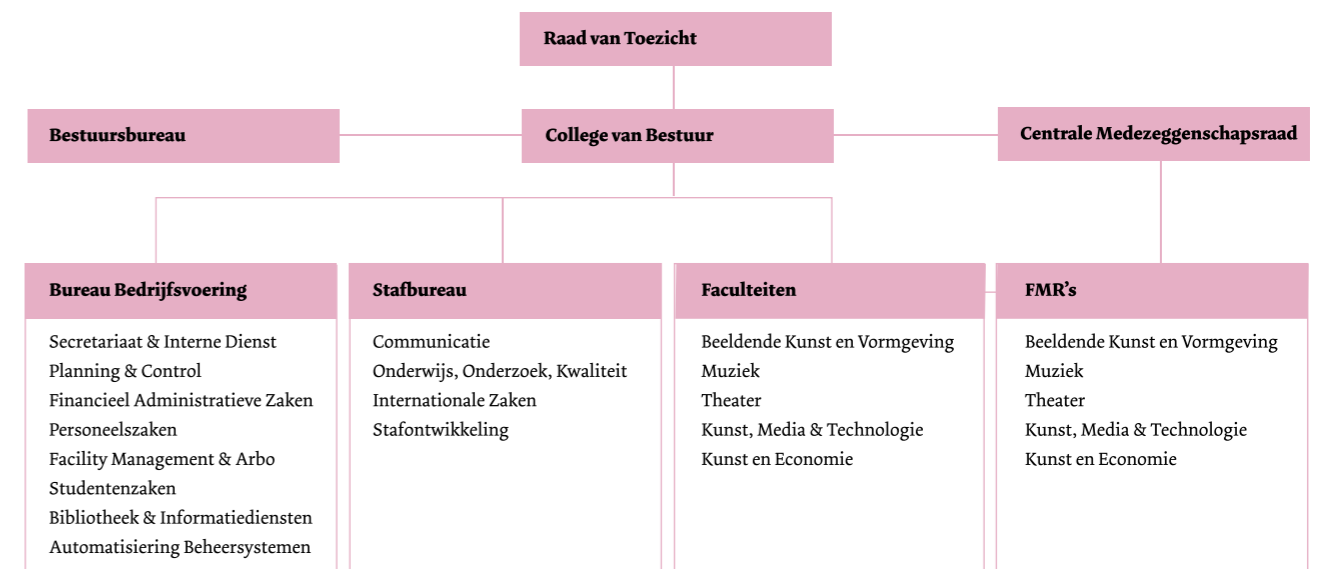
informatiesysteem (OSIRIS), het personeelsinformatiesysteem (PASO-Persmaster) en het financieel systeem EXACT. Een specifiek aandachtspunt betrof de opzet en inrichting van StudieLink, mede in relatie tot het studenteninformatiesysteem (OSIRIS).

Organisatie-ontwikkeling 2007

In het kader van een verdere verbetering van de dienstverlening en informatievoorziening zijn er in 2006 voorbereidingen getroffen om begin 2007 een tweetal servicecentra in te richten: te weten het Studenten Service Centrum en het Servicecentrum Financiën en Personeel waarin respectievelijk de dienst Studentenzaken en de diensten Personeelszaken en Financiële Zaken overgaan. Verder zal in 2007 de Bibliotheek en Informatiedienst worden opgesplitst in een Computerdienst en een Netwerk- en Informatiedienst. Tenslotte staat in 2007 de inrichting van een Gemeenschappelijke Dienst op de bestuurlijke agenda waarin onder meer het huidige Bureau Bedrijfsvoering zal opgaan.

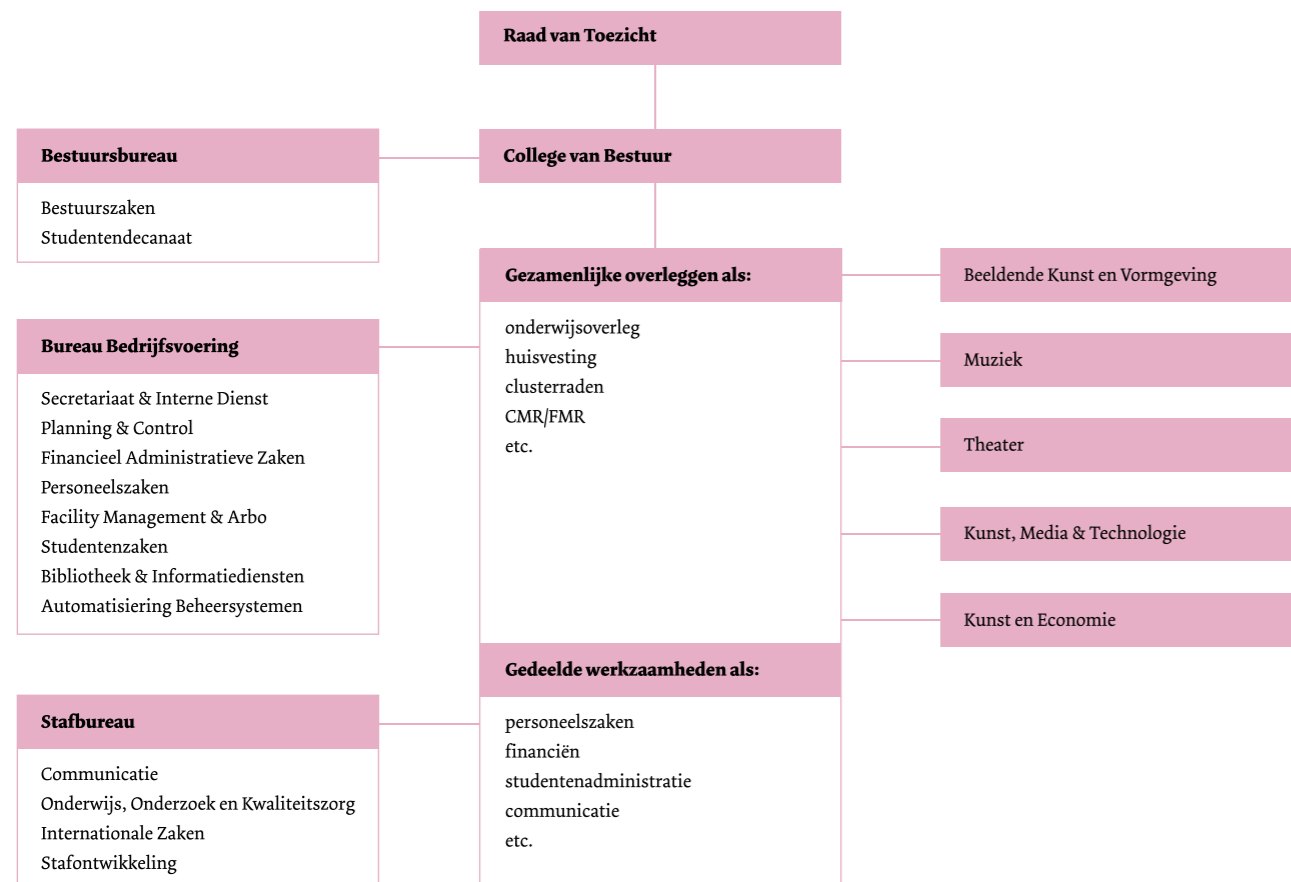
Het jaar 2006 was voor het stafbureau een jaar van veranderingen. In het voorjaar werd door het College van Bestuur in een overleg met alle medewerkers uitgesproken, dat een proces van meer faculteitsgerichte inrichting en werkzaamheden van de bureaus zou worden ingezet. Elk bureau heeft daarop een inventarisatie met omvang en indeling van de werkzaamheden opgesteld. Na de zomervakantie is in een reeks gesprekken per bureau de faculteitsgerichte aanpak grotendeels uitgewerkt en concreet vormgegeven. Resultaat is een werkwijze die de faculteiten meer concrete werkondersteuning geeft en waarin de gezamenlijke aspecten en beleidsvorming via een doelgerichte ketensamenwerking worden verwezenlijkt. In 2007 worden de laatste veranderingen doorgevoerd en het stafbureau definitief opgeheven.

Het stafbureau bestaat uit Bureau Communicatie, Centrum voor Stafontwikkeling; Centrum voor Interculturele Studies, Bureau Internationale Zaken, Bureau Onderwijs, Onderzoek en kwaliteitszorg.

Bestuursbureau

Het Bestuursbureau bestond op 31 december 2006 uit de bureaus Bestuurszaken en Studentendecanaat. Binnen het Bureau Bestuurszaken is tevens de ambtelijke ondersteuning van de Centrale Medezeggenschapsraad ondergebracht. Er is in 2006 gestart met het proces van herinrichting van de centrale bureaus.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht had in 2006 de volgende samenstelling:

De heer drs. P.C. Klaver, voorzitter

- Oud-voorzitter Directie SHV Holdings N.V.
- Voorzitter bestuur African Parks Foundation

De heer drs. P. de Lange RA, plv. voorzitter

- Voormalig lid Raad van Bestuur PricewaterhouseCoopers
- Voorzitter Raad van Commissarissen Optiver Holding B.V.

De heer drs. W.J. van Gelder

- Voormalig lid Tweede Kamer der Staten Generaal
- Senior Consultant HEC

De heer prof. dr. H.O. Voorma

- Oud-rector magnificus Universiteit Utrecht
- Emeritus hoogleraar moleculaire biologie

Mevrouw mr. G.B.C.M. van der Reep

- Vice-president Gerechtshof Amsterdam
- Voorzitter Bestuur Stichting Richard Holfonds

De Raad van Toezicht is in 2006 vier maal bijeengekomen in aanwezigheid van het College van Bestuur.

Op 12 december vond het jaarlijkse gesprek van de Raad van Toezicht met de Centrale Medezeggenschapsraad plaats.

De Raad van Toezicht heeft in 2006 goedkeuring verleend aan:

- voortzetting bestuursstructuur met een eenhoofdig College van Bestuur
- Financieel Jaarverslag HKU 2005 en Financieel Jaarverslag SBRG 2005
- begroting HKU 2007 en begroting SBRG 2007;
- bestuurswisseling Stichting SBRG conform statuten
- kennismaking faculteitsbestuur Kunst en Economie
- herinrichting staf- en bestuursbureau in relatie tot bestuursreglement
- waarneming CvB (bij afwezigheid) in relatie tot bestuursreglement
- (her-)huisvestingsvisie HKU
- Project Hilversum: verkoop versus verhuur pand Hilversum;
- traject functieordening
- traject Jonge Managers 2005/2006
- onderwijsjaarverslag 2005
- kwaliteitszorg

Samenstelling College van Bestuur

De heer prof. A.D.D. Wisman was in 2006 voorzitter en enige lid van het College van Bestuur.

Faculteitsbestuur Beeldende Kunst en Vormgeving

Eind 2005 werd een periode afgesloten op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV). De bestuursstructuur veranderde ingrijpend en in december 2005 namen 31 medewerkers in het kader van de FPU-regeling afscheid. Dat stelde de achterblijvers voor de niet geringe opgave om die leegloop aan ervaring en kwaliteit adequaat op te vangen. Tegelijkertijd bood het de faculteit ook volop kansen om een frisse wind te laten waaien en het artistieke en didactische klimaat op de faculteit een nieuwe impuls te geven. Om dat te bereiken zijn op bestuurlijk, organisatorisch en onderwijskundig vlak de nodige beleidslijnen uitgezet.

Spreiding verantwoordelijkheden

De nieuwe afgeplatte bestuursstructuur borgt een spreiding van verantwoordelijkheden: een klein bestuur stuurt op hoofdlijnen en los daarvan zijn hoofden van *schools* inhoudelijk en budgettair verantwoordelijk voor hun opleiding. De ondersteunende processen zijn verder gestroomlijnd en waar nodig in heldere procedures gevat. Deze bureaucratiesering (bedoeld in de positieve zin van het woord) moet, samen met de ontwikkeling en verfijning van het intranet, leiden tot de nodige vermindering van de werkdruk voor het middenmanagement (hoofden, hoofddocenten, onderwijscoördinatie).

Brede participatie

In het nieuwe beleid past ook een brede participatie van alle geledingen van de faculteit in de onderwijsinhoudelijke en operationele beleidsvorming. Door medewerkers actief te betrekken bij de ontwikkelingen op de faculteit, wordt tevens de communicatie binnen de faculteit bevorderd. Een voorbeeld daarvan vormen de *l d d* die in het voorjaar 2006 zijn georganiseerd. Daarbij werd telkens een groep medewerkers uitgenodigd om actuele thema's binnen de faculteit te bespreken. Dit leverde voor het bestuur belangrijke informatie en ideeën op, waarop het beleid kon worden

bijgestuurd of aangescherpt. Zo werden naar aanleiding van de themalunches de seminars voor alle studenten opengesteld waar ze voorheen vaak alleen voor studenten van specifieke afdelingen toegankelijk waren. Ook werden twee roostervrije weken ingesteld, tijdens welke de *schools* onder meer intensieve trainingen en workshops voor hun docenten kunnen organiseren. Dit bevordert de communicatie tussen docenten die even noodzakelijk als moeilijk te bewerkstelligen is in een door kleine aanstellingen versnipperde organisatie als de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving.

Een ander voorbeeld van brede participatie is de manier waarop de aankomende accreditaties in 2007 van de opleidingen Fine Art, Design en de Docentenopleiding worden voorbereid. Bij de vorige visitatie van 2001 kwamen de zelfevaluatierapporten als beleidsinstrumenten tot stand, grotendeels door management en staf ontwikkeld en vervolgens door enkele medewerkers geconsumeerd. Nu zijn ze door de kernteams van de opleidingen geschreven, ondersteund door verschillende stafmedewerkers en hogeschoolbreed van kritisch commentaar voorzien. Een welkom effect van deze aanpak is dat deze tevens de onderwijsontwikkelingen op de faculteit ondersteunt. Deze onderwijsontwikkelingen zijn nodig vanwege de veranderingen en toenemende complexiteit van de werkvelden waarvoor studenten worden opgeleid en ook vanwege de manier waarop de generatie van nu met informatie omgaat. De onderwijsontwikkelingen spelen zich af zowel curriculumniveau als het niveau van didactiek en werkvormen.

Leerlijn Cultuurstudies

Bij diverse *schools* zijn stappen genomen voor een blijvende goede aansluiting tussen studenten, curriculum, opleidingsprofielen en werkvelden. De faculteit wil dat het voor studenten vanzelfsprekend is om onderzoek als een

integraal onderdeel bij het maakproces te betrekken. Om dit gewenste onderzoeksklimaat een verdere impuls te geven, is in 2006 een facultaire leerlijn Cultuurstudies opgezet die moet bijdragen aan de integratie van theorie- en praktijkvakken. Bovendien zorgt deze leerlijn voor de aansluiting tussen de bachelor- en de masteropleidingen van de faculteit.

Aansluiting beroepspraktijk

Om de aansluiting met de beroepspraktijk beter te borgen, vormen de praktijkprojecten vanaf 2007/2008 een vast onderdeel van het kernprogramma van de Designopleidingen in het eerste semester van het vierde jaar. Hieraan kunnen ook studenten van Fine Art en de docentenopleiding deelnemen. Om dit goed te stroomlijnen zijn enige aanpassingen in de organisatie van het projectenbureau doorgevoerd.

Artistieke zichtbaarheid

Een laatste beleidslijn is het vergroten van de artistieke zichtbaarheid van de opleidingen, zowel intern als extern. In het faculteitsgebouw zelf is te weinig te zien van het werk van studenten waardoor het gebouw te weinig een artistiek klimaat uitademt. In 2006 is een aantal initiatieven genomen om hier verandering in te brengen. In 2007 zullen deze verder uitgewerkt worden.

Projecten met externe partijen en exposities op locaties buiten de faculteit dragen bij aan een profilering van de faculteit in Utrecht en daarbuiten. Ook daarin was de faculteit in 2006 op de goede weg. Bijvoorbeeld met de eindexamenexpositie in de Toren van Babel die, veel meer dan voorgaande jaren, door studenten zelf is georganiseerd. Dat is nog zo'n ontwikkeling die de komende jaren verder zal worden vormgegeven: het draait steeds meer om de student.

Faculteitsbestuur Muziek

2006 is het jaar waarin de Faculteit Muziek aan zijn doorstart begon. Werden de voorgaande jaren gekenmerkt door veel onrust, zowel op bestuurlijk als op personeelsvlak, 2006 bracht weer rust en het gevoel dat er weer gebouwd kon worden aan de faculteit. In meerdere opzichten kreeg dit vertrouwen in de toekomst zijn beslag in de dagelijkse gang van zaken.

Financieel

Het tot bestuur omgevormde interim-bestuur wist 2005 financieel af te sluiten zonder tekorten op de vastgestelde begroting. Een dergelijk gegeven bleef ook onder de medewerkers niet onopgemerkt. De voorliggende jaarrekening 2006 laat voor de faculteit eenzelfde beeld zien. Voor het faculteitsbestuur is dit een bevestiging van het feit dat de ingezette wijzigingen op curriculaire vlak onder andere het gewenste financiële effect sorteren. Een bijdrage hieraan werd onder meer geleverd door wijzigingen in de interne, dagelijkse financiële processen en de afstemming van deze processen met de centrale dienst Financieel Administratieve Zaken (FAZ) van de HKU.

Nieuw curriculum

De belangrijkste curriculaire wijziging die in 2006 werd gerealiseerd, betreft de ontwikkeling, borging en implementatie van een nieuw curriculum voor de opleiding Bachelor of Music (BMus). Aangezien dit curriculum de leidraad is voor 70% van de studentenpopulatie en dito onderwijzend personeel, mag het duidelijk zijn dat het bij deze verandering om een majeure operatie ging. In dit proces zijn gesprekken gevoerd met de betrokken vaksecties, met de opleidingscommissie, met facultaire medezeggenschapsraad en met de Raad van Advies. Per september is dit nieuwe curriculum met instemming van de FMR zonder noemenswaardige haperingen in de BMus geïmplementeerd. Voor de Voortgezette Kunstopleiding Muziek en de Opleiding Docent Muziek bracht 2006 alleen kleine curriculaire wijzigingen. Uiteindelijk hebben deze curriculaire ontwikkelingen er mede toe bijgedragen dat, ondanks de negatieve berichten waarmee de faculteit in het laatste kwartaal van 2005 de media haalde, er geen invloed merkbaar was op de instroom van nieuwe studenten.

Masteropleidingen

In een hechte samenwerking tussen de Faculteit Muziek en de Faculteit Kunst, Media & Technologie is het accreditatietraject vormgegeven. Daarmee kan uiteindelijk per september 2007 de gezamenlijke Voortgezette Kunstopleiding Muziek van deze twee faculteiten worden omgedoopt tot een internationaal erkende opleiding *Master of Music*. Een vergelijkbaar traject werd uitgevoerd door een HKU-brede ontwikkelgroep om eveneens in 2007 te kunnen starten met een masteropleiding voor interdisciplinaire kunsteducatie. Voor beide trajecten lijkt de beoogde titulatuur in 2007 door de NVAO te worden verstrekt.

Personeelsbeleid

In de eerste helft van 2006 is zowel het onderwijzend personeel als het ondersteunend en beheerspersoneel weer volledig op sterkte gebracht. In beide personeelssegmenten waren als gevolg van de FPU-exercitie van december 2005, diverse vacatures te vervullen. De nieuwe collega's hebben inmiddels hun plek gevonden in de organisatie en dragen bij aan het nieuwe elan dat voelbaar in de faculteit aanwezig is. Verder is in samenspraak met de collega-faculteiten en FAZ een nieuwe HKU-breed functiewaarderingssysteem voor onderwijzend en ondersteunend personeel ontwikkeld en geïmplementeerd.

Unieke locatie

De Utrechtse gebouwen van de Faculteit Muziek staan op een unieke locatie en bepalen voor een wezenlijk deel de sfeer en het karakter van de school. Tegelijkertijd zijn het historische panden die vanuit beheersmatig oogpunt bijzondere aandacht nodig hebben. In 2006 is de begane grond van beide gebouwen grondig aangepakt. De overlast was onvermijdelijk, maar door een goede planning en communicatie konden deze onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd zonder noemenswaardige verstoring van het onderwijs. In 2007 zullen de pijlen wat onderhoud betreft gericht zijn op de eerste verdieping van het hoofdgebouw en het dak van het Gebouw voor Kunsten & Wetenschappen (K&W). In dit K&W-gebouw is in 2006 een nieuwe kleine concertzaal gerealiseerd

vooral met het oog op examens en concerten van de studenten van de afdeling Jazz & Pop. Met deze zaal hopen we ook een extra toestroom van publiek naar concerten in het conservatorium te kunnen realiseren.

Vooruitblik

De speerpunten voor 2007 (tot en met 2009) zijn gerelateerd aan de zowel inhoudelijke als bedrijfseconomische noodzaak tot groei. Het Utrechts Conservatorium, zoals we ons in de communicatie met aspirant-studenten weer willen gaan noemen, streeft naar een hernieuwde balans tussen de instroom van studenten in de klassieke afdeling en die in de afdeling Jazz & Pop. Om dit te bereiken worden meer activiteiten ontplooid om nieuwe studenten te laten kennismaken met de school. In de curricula zal de aandacht voor het ondernemerschap worden ingevlochten. En tot slot gaan de eerder geschetste masteropleidingen in 2007 van start, wat het conservatorium, meer dan nu al het geval is, internationaal op de kaart zal plaatsen.

Faculteitsbestuur Theater

Bestuur en beleid

De nieuwe bestuursstructuur is in een tussentijdse evaluatie in februari 2006 positief beoordeeld op onder andere daadkracht, ondernemerschap en omgevingsgerichtheid. Ook het streven naar meer onderwijsinhoudelijke aandacht binnen het hoofdenoverleg komt goed uit de verf. In 2006 hebben het bestuur en de hoofden aandacht besteed aan de onderlinge geïnformeerde en optimale inzet van expertise.

Het ontwikkelingsplan van februari 2006 formuleerde binnen de algemene doelstellingen van de faculteit een focus op: cultureel ondernemerschap, maatschappelijke en culturele diversiteit en interdisciplinaire theatrale maakprocessen. Vanuit deze perspectieven zijn op het gebied van onderwijs, onderzoek, organisatie en omgeving trajecten uitgezet die ook in 2007 een belangrijke leidraad zullen zijn in het beleid. De Raad van Advies heeft aan het bestuur gevraagd het ontwikkelingsplan verder uit te werken. Met name wat betreft de aanscherping van de positionering (benchmarking) en een verdere selectie in de doelstellingen. Eind 2006 zijn de voorbereidingen getroffen voor het accreditatietraject.

Onderzoek

Het lectoraat Theatrale Maakprocessen functioneerde in 2006 op volle toeren. Er zijn diverse onderzoeken gestart en samenwerkingen binnen en buiten de HKU aangegaan. De studiedagen een maal per kwartaal vinden een breed intern en extern publiek. De lectorale labs (LELA-avonden, een keer per maand) zijn een goede invulling gebleken voor de continue relatie tussen onderwijs, onderzoek en werkveld. De samenwerking met uitgeverij IF&TB, die in 2006 is beklonken, zal in 2007 en 2008 resulteren in een tiental uitgaves.

Master Kunsteducatie

Vanuit de clusterraad educatie is vanaf het voorjaar 2006 hard gewerkt aan de eerste interfacultaire masteropleiding. In het najaar waren de plannen rond en het streven is om in september 2007 van start te gaan.

LIFT-project

Als vervolg op het OBP-traject van 2005 waarin de processen tussen onderwijs en onderwijsondersteuning centraal stonden, heeft de faculteit in 2006 ingezet op de logistiek van de informatievoorziening. Dit betekent dat systemen behulpzaam zijn en niet belemmeren, medewerkers en studenten informatie die zij nodig hebben, snel kunnen vinden en informatie waarover zij beschikken, eenvoudig op de juiste plek kunnen plaatsen, zodat er meer efficiency en meer rust ontstaat. In samenwerking met een externe projectleider is hiervoor het LIFT-project gedefinieerd. Met input van medewerkers, hoofden en faculteitsbestuur heeft deze de knelpunten en behoeftes in kaart gebracht en is gestart met deelprojecten Osiris, roostering, documentenserver, theaterweb en adressenbestand. Het LIFT-project eerste fase loopt door tot halverwege 2007 waarna de tweede fase wordt gedefinieerd.

Projectenbureau

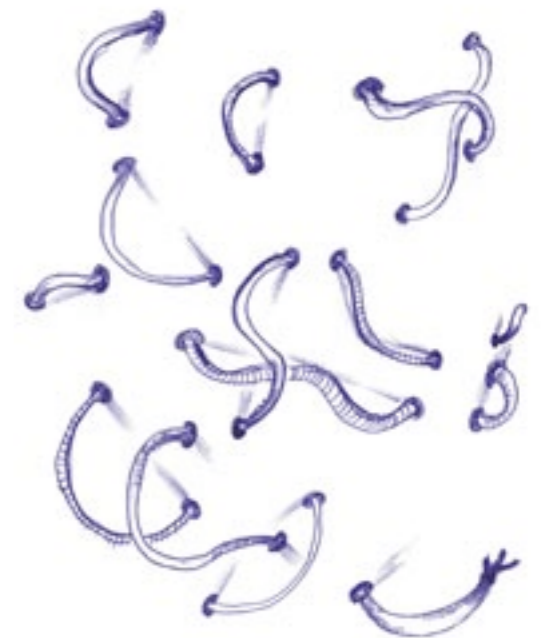
Het projectenbureau heeft zijn tweede jaar goed gedraaid. Er komen veel vragen voor samenwerking binnen en een deel daarvan heeft daadwerkelijk een plek gevonden binnen het onderwijs. In de evaluatie is wel duidelijk geworden dat de aansluiting van het onderwijs op vragen uit de praktijk beter kan met meer inhoudelijke sturing vanuit de opleidingen. In de aanloop naar de jaarplanning 2007-2008 wordt de behoefte vanuit het onderwijs nog scherper geformuleerd.

Goede profilering

De opleidingen en de faculteit treden op verschillende manieren voortdurend naar buiten:

- alle opleidingen werken in samenwerkingsverbanden met de beroepspraktijk
- opleidingshoofden en bestuursleden vervullen bestuursfuncties en nemen deel aan commissies in het culturele landschap: in 2006 werd Thera Jonker o.a. benoemd in de executive board van het internationale netwerk voor kunstopleidingen ELIA
- studenten en docenten participeren in binnen en buitenland in festivals, congressen en andere evenementen

Daarnaast is in 2006 een nieuw communicatiewerkplan opgesteld. Meer naar buiten treden betekent ook meer en betere inzet van professionele communicatie-uitingen. In 2006 is een facultaire huisstijl voor de promotie van onderwijsproducties ontwikkeld en een eerste aanzet gedaan voor een relatiebeheersysteem. Ook is besloten promotioneel meer in te zetten op de eindexamenperiode en een facultaire uitgave te maken rondom de afstudeerders.

Faculteitsbestuur Kunst, Media & Technologie

Er is onderwijs gegeven, verbeterd, ondersteund en gefaciliteerd. De faculteit is gegroeid en de contacten met de buitenwereld zijn steeds intensiever geworden. Dit heeft geleid tot een herinrichting van de gehele opzet van taakverdeling en overleg tussen bestuur, hoofden van *schools* en lectoren. Het bestuur van de faculteit bestaat nog uit twee personen: het voormalig dagelijks bestuur. De bestuursleden werken volgens een duidelijke portefeuilverdeling en overleggen met de hoofden van onderwijs- en ondersteunende afdelingen en de lector.

De functies bestuurslid en hoofd van een *school* zijn gescheiden. Daarom zijn er nieuwe hoofden aangesteld voor de School of Music and Technology en de Graduate School.

Informatievoorziening

Om de nieuwsvoorziening naar de faculteit toe te verbeteren, is in 2006 gestart met het uitgeven van een bestuursnieuwsbrief. Deze wordt negen keer per jaar uitgegeven. Tevens wordt een of twee keer per jaar een informatiebijeenkomst voor medewerkers georganiseerd.

Huisvesting

Op de faculteit is veel aandacht voor het creëren van de juiste werkomstandigheden door aanpassingen van de huisvesting van onderwijs en onderwijsgerelateerde activiteiten. Vanwege de verwachte uitbreiding van de EMMA/PSAU en een herindeling van de afdeling Ondersteuning & Beheer zijn in 2006 verbouw- en verhuisplannen ontwikkeld en uitgevoerd. Uiteindelijk hebben deze plannen ook gevolgen gehad voor de huisvesting van de afdeling Muziek en Media.

Maatschappelijk veld

In 2006 is, met behulp van onder andere een SIA-RAAK-subsidie, Xchange Professional gelanceerd. Xchange Professional, een verbreding van de functionaliteit van het bureau Xchange, heeft als kerntaak een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de professionele kant van de student

en fungeert daartoe als knooppunt voor studenten, alumni, bedrijven en organisaties. De lectoraten hebben met behulp van Xchange Professional drie congressen en een expertmeeting georganiseerd. Tijdens deze knowledge transfer dagen passeerden actuele discussies op het raakvlak van kunst, media en technologie de revue. Deze expertmeetings zijn een middel om een aantal expertgroepen aan de faculteit te binden waarin intensief wordt samengewerkt met het werkveld, inclusief alumni, op het gebied van innovatie en ontwikkeling. Naast het organiseren van congressen heeft Xchange Professional zich in 2006 actief opgesteld als intermediair door het organiseren van vacaturebemiddeling, brainstormen, pitches en masterclasses.

De faculteit heeft een groot aantal onderwerpen en momenten van interactie met de buitenwereld. Dat geheel omvat de présence van de faculteit. Een belangrijk beleidsvoornemen voor 2007 is het ontwikkelen van een goede beschrijving en een goede representatie van de faculteit en van wat ze doet. Hiervoor is een projectgroep Présence ingericht.

Kwaliteitszorg

In het kader van de implementatie van Form, het facultaire kwaliteitsmonitoringsysteem, en naar aanleiding van afspraken in de CAO-HBO in het kader van de functieordening zijn alle functies van de faculteit opnieuw beschreven en ingedeeld. Met de medewerkers van de faculteit zijn gesprekken gevoerd om de veranderingen zo goed mogelijk te laten verlopen. Tevens is het nieuwe systeem van ontwikkelen en beoordelingsgesprekken op basis van deze beschrijvingen verder ontwikkeld. Dit met als vooruitzicht beter in staat te zullen zijn medewerkers te begeleiden en te helpen zich verder te ontwikkelen.

Onderwijsprogramma

Er is een nieuwe vorm van didactische regie op de specifiekere vereisten van het derde jaar ontwikkeld. In deze opzet, die faculteitsbreed wordt ingevoerd, wordt doorgeborduurd op de al ontwikkelde vormen van didactische regie en is er meer ruimte voor onderzoek en ontwikkeling.

De in 2002 begonnen afstudeerrichtingen hebben in 2006 de eerste lichte afgestudeerden opgeleverd. Met name de afstudeerrichting Game Design and Development heeft veel aandacht getrokken.

In 2006 is gewerkt aan de ontwikkeling van het curriculum van een nieuwe afstudeerrichting binnen de School of Art and Technology: *Experience Design*. Deze anticipeert op de sterke opmars van draadloze en mobiele technologieën.

Onderzoek en ontwikkeling

In mei 2006 is het lectoraat Music, Production and Technology voortgezet onder de naam lectoraat Muziekontwerp en erkend door de Stichting Kennisontwikkeling HBO. Doelstelling van het lectoraat is a: kennisvermeerdering van muziekontwerpen en ontwikkelprocessen en -stijlen en het onderwijs daarin, b: creatieve en innovatieve toepassing van bestaande muziektechnologie en c: ontwikkeling van toepassingen van muziekontwerp in specifieke, maatschappelijk relevante contexten.

In 2006 heeft de faculteit in samenwerking met de Universiteit Utrecht en TNO het Center for Advanced Gaming and Simulation (AGS) opgericht. Een van de eerste initiatieven van AGS, was het opstellen van een onderzoeksprogramma op het gebied van games: het GATE-programma. Het kabinet heeft het GATE-programma tien miljoen euro uit de FES-gelden toegekend. Het lectoraat Art en Technology voert het HKU-deel van het GATE-programma uit.

Er is in 2006 gewerkt aan de voorbereiding van het inrichten van een organisatiestructuur rond externe opdrachten voor

Faculteitsbestuur Kunst en Economie

Validaties

2006 heeft voor de Faculteit Kunst en Economie vooral in het teken gestaan van groei en ontwikkeling. De ontwikkeling van de nieuwe Master of Arts in Arts Management is succesvol afgerond met een validatie door de OUUVS en de start van die opleiding in september. Deze masteropleiding sluit beter dan voorganger MA Arts Management in a European Context (MA AMMEC) aan op de afstudeerrichtingen en de onderwijsfilosofie van de bacheloropleiding.

Een positief verlopen visitatie van de bacheloropleiding Kunst en Economie markeert dat ook de ontwikkeling van die opleiding naar wens verloopt. De Netherlands Quality Agency (NQA) leverde eind 2006 een gedegen rapport dat de sterke kanten en de verbetermogelijkheden van de opleiding Kunst en Economie beschrijft. Beide visitatietrajecten zijn door de opleiding benut om extern verantwoording af te leggen, maar vooral ook als impuls voor het verder expliciteren en onderbouwen van de visie op het onderwijs en de daartoe benodigde organisatie. De verbeterpunten uit de twee trajecten zijn opgenomen in een programma van beleidspunten voor 2007 en verder.

Positie in werkveld

De opleiding streeft naar een heldere positie ten opzichte van het werkveld. Het project Cultureel MKB Utrecht (CMKBU) geeft daar handen en voeten aan. Het Projectteam CMKBU is op volle sterkte gebracht met het aannemen van drie medewerkers. Meer informatie over CMKBU staat verderop onder de paragraaf SIA/RAAK-projecten en in het interview met Marijn van Thiel voorafgaand aan Hoofdstuk 7.

CMKBU is één van de initiatieven van het lectoraat Kunst en Economie. Dat lectoraat is een belangrijke motor bij het benoemen en onderzoeken van relevante ontwikkelingen in de omgeving. De faculteit werkt aan de versterking van de rol en functie van het lectoraat binnen de afstudeerrichtingen.

Een vernieuwd relatiebestand met relevante stakeholders als stageverleners en opdrachtgevers, zowel van projectonderwijs als van de contractactiviteiten, dient om de contacten met de praktijk met name in de regio Utrecht te versterken.

Personeel

De faculteit wil onderwijs bieden waarin praktijk en relevante theorie naadloos op elkaar aansluiten. Dat wordt geborgd doordat hoofddocenten uit het werkveld verantwoordelijk zijn voor de afstudeerrichtingen en in samenwerking met andere docenten en de onderwijscoördinator een programma invullen en organiseren. Twee nieuwe hoofddocenten zijn aangenomen voor de afstudeerrichtingen Music Management en Theatre Management.

De faculteit wil de onderwijsregistratie en de communicatie daarover sterk verbeteren. De ondersteuning vanuit de studentenadministratie is daartoe uitgebreid en er is een functionele scheiding aangebracht tussen onderwijsorganisatie en studievoortgangsregistratie. Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek 2006 blijkt een overwegend positief beeld van de medewerkers over de inhoud van het werk, arbeidsomstandigheden en -voorwaarden. De conversie naar het nieuwe HKU-functiesysteem is zonder problemen tot stand gekomen.

Projectonderwijs

Een intensieve evaluatie van het projectonderwijs in het studiejaar 2005-2006 heeft tot een aantal verbeteringen geleid voor het studiejaar 2006-2007. De projecten in jaar drie en vier van de bacheloropleiding en in de masteropleiding worden sinds 2006 door één team (Graduate Team) aangestuurd. Dit team bestaat uit een expert/docent projectmanagement en teamdynamica, de eerste medewerker Xchange Projects Kunst en Economie, de betrokken tutoeren, de onderwijscoördinator en het hoofd van de Graduate School. Effect is bijvoorbeeld dat er sneller problemen op gebied van interculturele communicatie worden gesignaleerd en opgelost.

Kenniscirculatie

Centraal staat de wens om de aanwezige leercultuur en kenniscirculatie binnen de organisatie te versterken. In 2006 zijn de voorbereidingen gestart voor het uitbrengen in 2007 van een tweede uitgave van Dwarsdoorsnede, een uitgave waarin medewerkers vanuit de eigen functie bijdragen aan het expliciteren en samenbrengen van de body of knowledge binnen de faculteit op het snijvlak van artisticeit en commercie.

In samenwerking met het Centrum voor Stafontwikkeling is het personeelsplan grotendeels vertaald in een scholingsplan voor de gehele Faculteit Kunst en Economie.

Faculteit der Kunsten

In 2005 is de Faculteit der Kunsten door de Universiteit Utrecht ingesteld. Deze faculteit maakt onderdeel uit van de Universiteit Utrecht, maar heeft een speciale positie. De faculteit heeft geen zelfstandige onderwijs- en onderzoeksdoelstelling. Zij is vooral bedoeld om in de samenwerking tussen de HKU en de Universiteit Utrecht het onderzoek op het snijvlak van kunst en wetenschap wetenschappelijk te verankeren en daarnaast de promotie en (onbezoldigde) aanstelling van HKU-medewerkers aan de Universiteit mogelijk te maken. In 2006 is op deze wijze professor Ad Wisman als hoogleraar/decaan en mr. dr. Giep Hagoort als hoogleraar van de Faculteit der Kunsten benoemd. Beiden hebben hun sporen verdiend als lector, respectievelijk in Art & Technology en Kunst & Economie. In 2007 zal de promotieregeling worden vastgesteld.

SIA/RAAK-projecten

De Stichting Innovatie Alliantie (SIA) bevordert kennis-circulatie ter vergroting van het innovatief vermogen van MKB-ondernemingen. SIA verdeelt de zogenaamde RAAK-gelden. RAAK staat voor Regionale Aandacht en Actie voor Kenniscirculatie en heeft tot doel de kennisuitwisseling tussen hogescholen, instellingen voor beroeps- en volwassenen-educatie en het midden- en kleinbedrijf in regionale innovatieprogramma's te verbeteren. De HKU heeft twee SIA/RAAK-projecten: Xchange Professional en Cultureel MKB Utrecht. Daarnaast participeert de HKU in het door de Hogeschool Utrecht geïnitieerde project Utrecht Design.

Xchange Professional

Het career centre Xchange Professional wil de kenniscirculatie op het gebied van multimedia onder jonge professionals actief bevorderen. Doel is ook om de overgang van opleiding naar werk/ondernemerschap te vergemakkelijken. Dit SIA/RAAK-project liep tot juli 2006 en heeft met eigen middelen, projectsubsidies en contractprojecten met bedrijfsleven nu een vaste positie met 1,7 fte verworven binnen de Faculteit Kunst, Media & Technologie. Momenteel zoekt de HKU naar mogelijkheden om Xchange Professional in 2007 HKU-breed te introduceren.

Xchange Professional heeft in 2006 vele nieuwe (thematische) netwerken aangeboord en gezorgd voor ontmoetingen tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en jonge professionals. De vacaturebank en de matchmakingtool waarbij vraag en aanbod elkaar kunnen vinden, zullen in 2007 verder ontwikkeld en geprofessionaliseerd worden. Nu al maken vele studenten, alumni en bedrijven gebruik van deze online tool. Er zijn brainstormsessies geweest met bedrijven, alumni en studenten op het gebied van project- en productontwikkeling. Deze sessies worden in 2007 actief in de markt aangeboden.

Er zijn door Xchange Professional drie congressen en één expertmeeting georganiseerd, namelijk:

- *Klikt 't*, Educatieve oplossingen voor de netgeneratie;
- *Self TV*, Trends in streamen en casten van interactieve content;
- *UPLOAD*, Users as Designers, Designers as Toolmakers;
- expertmeeting Muziekontwerp, mogelijkheden tot samenwerking.

De congressen en expertmeeting met meer dan 500 bezoekers hebben vele nieuwe relaties en netwerken opgeleverd tussen studenten, alumni en professionals. 75% van de bezoekers vond deze vorm van kennisoverdracht (zeer) relevant. Uit de congressen zijn zogenoemde expertgroups ontstaan die elkaar inmiddels met regelmaat treffen op de faculteit. Deze expertgroups bestaan uit lectoren, docenten, alumni en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven. De serie congressen zal in 2007 voortgezet worden.

In 2007 zullen diverse cursussen over ondernemen worden ontwikkeld en gegeven in de vorm van masterclasses. Bijvoorbeeld de masterclass Ondernemen Design.

Cultureel MKB Utrecht

In 2006 heeft het programma van Cultureel MKB Utrecht (CMKBU) zich van één naar vijf projecten uitgebreid. De projecten hebben alle tot doel de professionalisering van het cultureel ondernemerschap en versterking van de samenwerking tussen onderwijs en (creatief) bedrijfsleven (Cultureel MKB). De projecten zijn onder andere Cultureel MKB I, Cultureel MKB II en ECCE (Economic Clusters of Cultural Enterprises). De aansluiting met het onderwijs is in 2006 versterkt door bijvoorbeeld stages, gastcolleges en begeleiding van afstudeerders door CMKBU-medewerkers.

Cultureel MKB I liep tot juli 2006 en heeft onder andere samen met andere partijen de website www.utrechtcs.nu ontwikkeld waarop meer dan 2500 creatieve bedrijven in Utrecht in kaart gebracht zijn.

In CMKBU II dat in september 2006 van start ging, staat de verdere formulering en beantwoording van ondernemersvragen centraal. Tien ambassadeurs uit verschillende disciplines binnen de sector Cultureel MKB Utrecht brengen samen met collega's uit hun discipline gemeenschappelijke ondernemersvraagstukken in beeld. Zij beantwoorden deze middels de door het Lectoraat Kunst en Economie ontwikkelde Strategisch Laboratorium methode (StratLab). Studenten van de HKU werken ook mee aan de beantwoording van deze vragen.

In september 2006 is op initiatief van CMKBU II gestart met het Interregionaal Platform Creatieve Industrie/Cultureel Ondernemerschap (IPCI/CO). Dit platform komt bijeen om nieuwe thema's te exploreren, elkaar op de hoogte te brengen van ontwikkelingen uit de eigen regio en kennisprojecten te starten. TNO is sinds december 2006 ook bij het netwerk aangesloten.

Op verzoek van de Gemeente Utrecht is CMKBU gestart met het driejarig project Economic Clusters of Cultural Enterprises (ECCE). Dit is een Europese samenwerking van zeven regio's uit Nederland, Frankrijk, Duitsland en Engeland om gezamenlijk kennis te creëren en delen ten einde de eigen regio te versterken als creatieve regio.

In 2007 staat een aantal grote activiteiten gepland. Het programma CMKBU II loopt tot september 2007, ECCE eindigt in juni 2008. Bekeken wordt op welke manier de activiteiten en resultaten verder duurzaam kunnen worden ingebed in de HKU en de regio Utrecht. In dit kader wordt intern gewerkt aan een expertisecentrum Cultureel MKB en met andere partners gewerkt aan een Utrecht Huis Voor Creatieve Bedrijvigheid.

Utrecht Design

Utrecht Design is een vierjarig regionale innovatieprogramma dat designers, overige ondernemers en kennisinstellingen wil samenbrengen voor informatie-uitwisseling, contacten en business. Er werden in 2006 zes Utrechtse Design Donderdagen georganiseerd en diverse onderzoeksprojecten uitgevoerd.

Utrecht Design richt zich in het tweede jaar op verbreding, verdieping en intensivering van activiteiten en ontstane netwerken en op drie nieuwe aandachtsgebieden: industrieel bouwen, city branding en stedelijk ruimtegebruik. In 2007 zullen groots opgezette netwerkbijeenkomsten worden georganiseerd. Task Force Innovatie heeft binnen dit SIA/RAAK-project de organisatie van deze bijeenkomsten op zich genomen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de branche dit zelf zal gaan doen.

Bestuurlijke samenwerkingspartners

De HKU werkt op basis van gemeenschappelijke doelstellingen actief samen met diverse organisaties. Met de Universiteit Utrecht wordt binnen de Professional School of the Arts Utrecht (PSAU) samengewerkt in de Faculteit der Kunsten. Zowel met de Universiteit Utrecht als met de Hogeschool Utrecht vindt regelmatig bestuurlijk overleg plaats. Ook met het Utrechts Centrum voor de Kunsten, scholen voor voortgezet onderwijs en diverse podia in de regio wordt nauw contact onderhouden.

Daarnaast is de HKU samen met o.a. de Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht, Kamer van Koophandel, Gemeente en Provincie Utrecht en enkele grote bedrijven nauw betrokken bij de Taskforce Innovatie Regio Utrecht.

Met de Gemeenten Utrecht en Amersfoort wordt regelmatig overleg gevoerd over uiteenlopende onderwerpen.

Medezeggenschap

Centrale medezeggenschap

De Centrale Medezeggenschapsraad heeft een druk jaar achter de rug. Enkele onderwerpen werden vaste agendapunten, zowel in de vergaderingen van de raad zelf als in het overleg met het College van Bestuur. Bijvoorbeeld de operatie Functieordenen en belonen & beoordelen. De hiervoor ingestelde werkgroep heeft zich verdiept in de kennisgebieden Functieordenen en belonen & beoordelen en van daaruit belangrijke inhoudelijke bijdragen kunnen leveren aan de wijze waarop de HKU de landelijke CAO-afspraken hierover uitwerkt. De operatie – die overigens ook op andere hogescholen veel stof heeft doen opwaaien – zal hopelijk in de eerste helft van 2007 worden afgesloten.

Naast zijn instemmingsrechten heeft de raad ook in 2006 regelmatig gebruikgemaakt van zijn bevoegdheid om voorstellen te doen. Sommige adviezen, zoals betere informatieverstrekking over de collectieve ziektekosten-

verzekering in het hbo, werden overgenomen. Andere niet, zoals een integrale projectmatige aanpak van de operatie Functieordenen en belonen & beoordelen op basis van een projectplan. Van sommige adviezen is nog niet duidelijk of ze worden gehonoreerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor enkele aanbevelingen voor verschillende jaarverslagen.

Facultaire medezeggenschap

In 2006 is voor het eerst op de Faculteit KMT een facultaire medezeggenschapsraad (FMR) gaan functioneren. Op de Faculteit BKV bleek door een nagenoeg geheel vernieuwd faculteitsbestuur een cultuur te zijn ontstaan van minder schriftelijke informatie. Het functioneren van de FMR is daardoor bemoeilijkt. Na een hectisch 2005 is op de Faculteit Muziek de rust weergekeerd. De relatie tussen FMR en faculteitsbestuur kan door hun positieve en constructieve instelling zonder meer goed genoemd worden.

Op de Faculteit Theater was het in 2006 'business as usual'. In goede samenwerking met het faculteitsbestuur heeft de FMR zijn bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van het onderwijs en de ontwikkeling van de organisatie. In 2007 zal onder meer gewerkt worden aan een betere communicatie en informatie-uitwisseling tussen centrale en facultaire medezeggenschapsraden.

Vooruitblik

In 2007 moeten diverse processen die in 2006 in gang zijn gezet definitief worden afgerond. Op het gebied van personeelszaken is dat de functieordering voor het ondersteunend en beheerspersoneel van de centrale dienst en de IT-afdeling. Op organisatorisch vlak is dat de definitieve inrichting van de gemeenschappelijke dienst en de opening van het Studenten Service Centrum.

Wat de faculteiten betreft moet de accreditatie van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving definitief worden afgerond en voor de Faculteit Theater hopen we een geschikte kandidaat te vinden voor de vacante positie van voorzitter van het faculteitsbestuur. De Faculteit Kunst, Media & Technologie zal worden ondergebracht in de Faculteit der Kunsten van de Universiteit Utrecht.

Op het gebied van de onderwijsontwikkeling hopen we twee nieuwe masters te mogen starten waarvoor de aanvragen zijn ingediend: een Master of Music en een Master Kunsteducatie.

Giep Hagoort, professor Kunst en Economie, en Ad Wisman, professor Kunst en Techniek, zullen hun oraties houden. Een ander heugelijk feit is dat de HKU haar vierde lustrum zal vieren.

Paul van Amerom | Hoofddocent en medewerker Bureau Onderwijszaken en Onderzoek
Faculteit Kunst en Economie

“Met het profielfdossier kunnen we beter inschatten of een student ooit een goede kunstmanager zal worden.”

‘De tijd van grote collegezalen en louter tentamens ligt ver achter ons. De HKU schermt in dit kader volop met projectonderwijs. Praktijkgerichtheid boven alles. Maar kun je eerstejaars al een opdracht voor een bedrijf laten doen? Moeten studenten niet eerst meer theorie krijgen? En kun je studenten in al dat teamwerk wel goed beoordelen? Paul van Amerom, hoofddocent en medewerker Facultair Bureau Onderwijszaken en Onderzoek bij de Faculteit Kunst en Economie, geeft antwoord op deze en andere vragen.

“De Faculteit Kunst en Economie is altijd op innovatie gericht geweest. Maar de afgelopen twee à drie jaar is er wel heel veel vernieuwd in het onderwijs. Het in 2006 nieuw opgerichte Projectbureau voor Kunst en Economie verwerft met veel succes externe opdrachten voor de derde- en vierdejaars van Kunst en Economie. Maar ook de eerstejaars krijgen sinds dit jaar al projectonderwijs. Kleine teams van studenten worden in het derde blok gekoppeld aan bestaande bandjes waarvoor ze bijvoorbeeld een

ondernemingsplan moeten maken. We hebben het projectonderwijs nu ook al in het eerste jaar ingevoerd, omdat we nog beter aan willen sluiten bij de fascinatie van studenten. We zochten een andere smaak, een andere dynamiek van leren en wilden ze enthousiast maken door meteen te werken met een reële opdrachtgever. De projecten vormen een andere manier van kennisverwerving.

De opdrachten worden zodanig geformuleerd, dat de studenten ook

echt de boeken nodig hebben om de opdracht te kunnen doen. Door op deze manier te werken, blijft de kennis uit de boeken veel beter hangen. En ze leren meteen de taal en codes van kunstenaars kennen. Bijvoorbeeld dat muzikanten niet binnen de gewenste week op een mail reageren.”

Een andere vernieuwing is het profielf dossier. “Dit is ingevoerd om beter te kunnen inschatten of een student ooit een goede kunstmanager zal worden. In het profielf dossier gaat het niet alleen om de punten die de student voor de tentamens heeft behaald of cijfers die hij of zij voor een projectopdracht haalt. Het profielf dossier moet een completer beeld geven van de student. Je vindt er onder meer in terug hoe actief ze zijn, of ze hun afspraken nakomen, wat ze met feedback doen, hoe ze functioneren in werkgroepen en hoe het contact is met de tutor. Voor het profielf dossier moeten ze een motivatie schrijven voor de afstudeerrichting die ze willen gaan doen. En in het dossier staat ook wat ze daadwerkelijk hebben gedaan om zich in de gewenste richting te verdiepen. Voor het dossier kunnen ze drie studiepunten krijgen. Het profielf dossier wordt besproken door een team van tutor, docenten en werkgroepbegeleiders. Naar aanleiding hiervan ontvangt de student een rode, gele of groene vlag. Bij een rode of gele vlag krijgen ze een gesprek met de tutor waarna ze bepaalde dingen moeten

aanpassen. De studenten die een groene vlag krijgen, mogen zich aanmelden voor het verdiepingstraject.”

Het verdiepingstraject voor de eerstejaars is ook een van de vernieuwingen in het onderwijs. De Faculteit Kunst en Economie wil studenten die bijzonder goed functioneren, graag belonen. “Daarvoor hebben we een verdiepingstraject ontwikkeld dat sinds 2006 ook in het tweede en derde jaar bestaat. Een kleine geselecteerde groep van circa vijftien eerstejaarsstudenten krijgt begin 2007 voor het eerst een extra collegereeks met als thema Creativiteit als economische factor. Omdat het zo’n kleine groep is, kan dit plaatsvinden in de vorm van werkgroepen. De geselecteerde studenten zijn heel enthousiast. Ze feliciteerden elkaar zelfs.” Wat de niet geselecteerde studenten ervan vinden is nog niet duidelijk. Het traject moet nog geëvalueerd worden.

In 2006 hebben er niet alleen onderwijsvernieuwingen plaatsgevonden in de bacheloropleiding. De masteropleiding is zelfs helemaal op de schop genomen. “Per september 2006 is de nieuwe masteropleiding Master of Arts in Arts Management (MA AM) van start gegaan. De oude MA AMMEC (Master of Arts in Arts and Media Management in a European Context) is ooit los van de bacheloropleiding ontwikkeld. We wilden nu een betere doorstroommogelijkheid voor onze

bachelorstudenten creëren. Daarvoor hebben we ook gekeken naar de modellen van de masteropleidingen van de faculteiten Kunst, Media & Technologie en Beeldende Kunst en Vormgeving. Bovendien hebben we in de nieuwe MA AM de onderwijsvernieuwingen van de laatste jaren zoals projectonderwijs verder doorgevoerd.”

Hoofdstuk 2

Onderwijs

Opleidingenaanbod

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) is een veelzijdige instelling voor hoger kunstsonderwijs met onderwijs in zeven gebieden: Autonome Beeldende Kunst, Vormgeving, Muziek, Theater, Kunst en Techniek, Kunst en Economie en Kunst en Educatie. De HKU verzorgt bacheloropleidingen, vooropleidingen en vervolgopleidingen. Zelfs het behalen van een PhD is mogelijk. Door samen te werken met Universiteit Utrecht, the Open University (London) en the University of Portsmouth, heeft de HKU post-graduate opleidingen en trajecten van verschillend niveau gerealiseerd, van masters tot research degrees. De HKU verzorgt geen maatwerktrajecten.

Zeer waarschijnlijk start de HKU in 2007 met een masteropleiding Kunsteducatie. Een HKU-brede ontwikkelgroep heeft in 2006 de accreditatie van deze masteropleiding voorbereid.

2006 kende een aantal veranderingen in het aanbod van afstudeerrichtingen en masteropleidingen. Hieronder de wijzigingen per faculteit.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV)

Fashion Design van de opleiding Vormgeving kent sinds 2006 geen afstudeerrichtingen meer. Studenten kiezen nu in het derde jaar een specialisatie: Fashion Design & Fashion Publicity of Fashion Design & Fashion Textiles. In 2007 start bij de opleiding Vormgeving de afstudeerrichting Intelligent Product Design. Deze vervangt de afstudeerrichtingen Design Technology en Industrial Design and Robotics van de opleiding Art and Technology. Beide richtingen trokken onvoldoende inschrijvingen.

Faculteit Muziek

Naar verwachting start in september 2007 de internationaal erkende Master of Music. Deze volgt de Voortgezette Kunstopleiding Muziek op. De opleiding is een gezamenlijke opleiding met de Faculteit Kunst, Media & Technologie. Beide faculteiten hebben in 2006 de accreditatie van deze nieuwe masteropleiding voorbereid.

Faculteit Theater

De propedeuse van de afstudeerrichting Theatre Design vindt vanaf 1 september 2006 plaats bij de Faculteit Theater. Dat gold al voor het tweede tot en met het vierde jaar. Doel van deze verschuiving is een betere begeleiding van studenten en een betere aansluiting op de rest van het programma. De HKU verwacht ook dat het een positief effect heeft op de werving van studenten voor deze afstudeerrichting. De accreditatie van de masteropleiding Theaterdramaturgie bleek voor universitaire maatstaven problematisch. Dat kwam met name door het ontbreken van een goede inbedding in de universitaire onderzoeksstructuur. Het programma zelf valt wel in goede aarde, vooral vanwege de koppeling met de beroepspraktijk. Theaterdramaturgie zoekt naar mogelijkheden om de opleiding onder te brengen bij de masteropleiding Theaterwetenschap.

Faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT)

KMT heeft in 2006 het curriculum van een nieuwe afstudeerrichting ontwikkeld: Experience Design. Deze afstudeerrichting start in 2007 en anticipeert op de sterke opmars van draadloze en mobiele technologieën. Naar verwachting start in september 2007 de internationaal erkende Master of Music. Deze volgt de Voortgezette Kunstopleiding Muziek op. De opleiding is een gezamenlijke opleiding met de Faculteit Muziek.

Faculteit Kunst en Economie

In september 2006 is de nieuwe Master of Arts in Arts Management (MA AM) gestart. De OUVS valideerde de opleiding in het voorjaar van 2006. MA AM vervangt de oude MA Arts Management in a European Context (MA AMMEC). De nieuwe masteropleiding sluit beter aan op de afstudeerrichtingen en de onderwijsfilosofie van de bacheloropleiding.

Bekostigd opleidingenaanbod: verdeling binnen de schools

De opleidingen zijn verdeeld over schools, die ondersteund en geleid worden op organisatorisch niveau door de vijf faculteiten. Een actueel overzicht van alle afstudeerrichtingen (pathways) is te vinden op www.hku.nl.

39110 Bachelor of Fine Art	vt
Utrecht School of Fine Art	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
39111 Bachelor of Design	vt
Utrecht School of Product Design	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
Utrecht School of Visual Communication	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
Utrecht School of Spatial Design	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
Utrecht School of Media and Technology	Faculteit Kunst, Media & Technologie
Utrecht School of Theatre and Design	Faculteit Theater
34739 Bachelor of Music	vt
Utrecht School of Music	Faculteit Muziek
Utrecht School of Music and Technology	Faculteit Kunst, Media & Technologie
04852 Voortgezette kunstopleiding Muziek	vt
Utrecht Graduate School of Music	Faculteit Muziek
Utrecht Graduate School of Art, Media, Music and Technology	Faculteit Kunst, Media & Technologie
34860 Bachelor of Theatre	vt
Utrecht School of Acting	Faculteit Theater
Utrecht School of Writing	Faculteit Theater
Utrecht School of Theatre and Education	Faculteit Theater
34713 Bachelor of Art and Technology	vt
Utrecht School of Art and Technology	Faculteit Kunst, Media & Technologie
Utrecht School of Media and Technology	Faculteit Kunst, Media & Technologie
Utrecht School of Music and Technology	Faculteit Kunst, Media & Technologie
Utrecht School of Design and Technology	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
Utrecht School of Theatre and Technology	Faculteit Theater
34951 Bachelor of Art and Economics	vt
Utrecht School of Art and Economics	Faculteit Kunst en Economie
Utrecht School of Performing Arts and Management	Faculteit Kunst en Economie, Faculteit Muziek, Faculteit Theater
Utrecht School of Design and Management	Faculteit Kunst en Economie, Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
Utrecht School of Media and Technology	Faculteit Kunst en Economie, Faculteit Kunst, Media & Technologie
39100 Bachelor of Education in Visual Art and Design	vt/dt
Utrecht School of Visual Art and Education	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
39112 Bachelor of Education in Music	vt/dt
Utrecht School of Music and Education	Faculteit Muziek
34745 Bachelor of Education in Theatre	vt
Utrecht School of Theatre and Education	Faculteit Theater

vt = voltijd dt = deeltijd

Creative Industry

Waar in 2005 gezaaid werd, werd in 2006 geoogst. HKU-breed zijn er verschillende initiatieven geweest waarmee de HKU zorgt voor de ontwikkeling van ondernemerschap in de creatieve industrie. Deze initiatieven speelden zich af binnen allerlei onderdelen van de HKU. Het streven is om de HKU niet alleen landelijk, maar juist ook regionaal en interregionaal te profileren. De HKU is initiatiefnemer en tevens voorzitter van het Interregionaal Platform Creatieve Industrie waar ook Breda, Maastricht, Haarlem aan deelnemen. In dit platform worden regionale plannen, projecten, nieuwe initiatieven en ideeën uitgewisseld. De HKU zet zich actief in om deze belangrijke interregionale dialoog voort te zetten.

Geen uitbesteding onderwijs

Hoger onderwijs is een vorm van cultuuroverdracht en -ontwikkeling. In de visie van de HKU past het uitbesteden van onderwijs (outsourcing) daar niet bij. De HKU ontwikkelt zelfstandig alle aspecten van het onderwijsproces en brengt die ook in eigen beheer tot uitvoering. Er vindt geen uitbesteding van onderwijs plaats aan private organisaties of andere bekostigde instellingen. De contractrelatie met studenten is helder. De wederzijdse rechten en plichten zijn eenduidig vastgesteld in de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en in de reglementen en regelingen van de HKU. De contractrelatie blijft volledig in stand bij stages die zijn vastgesteld in het Onderwijs- en Examenreglement van de betreffende opleiding. Dit geldt ook wanneer HKU-studenten in het kader van een uitwisselingsprogramma een vastgesteld onderwijsprogramma volgen bij een andere erkende instelling voor hoger onderwijs in binnen- of buitenland.

Onderwijsontwikkeling

De HKU heeft een continu proces van onderwijsverbetering op gang gebracht. Enerzijds om het onderwijs af te stemmen op de inhoudelijke ontwikkelingen in de kunsten. Anderzijds om het onderwijs zo aan te passen dat studenten zich adequaat kunnen voorbereiden op veranderingen in de verschillende beroepspraktijken.

In 2006 lag de nadruk op drie dingen: het versterken van ICT-gebruik bij onderwijsleerprocessen, het introduceren van werkvormen die interdisciplinaire samenwerking vergemakkelijken en het expliciteren van de rol van onderzoek bij kunstproductie en ontwerpprocessen.

Interdisciplinaire samenwerking

Met verschillende vormen van projectonderwijs werken alle faculteiten aan meer interdisciplinaire samenwerking. Afgestudeerden krijgen te maken met complexe taken, waaraan mensen met uiteenlopende expertise een bijdrage moeten leveren. Studenten van de HKU bereiden zich daarop voor door in multidisciplinaire teams opdrachten van externe opdrachtgevers te vervullen.

Explicitering onderzoeksvaardigheden

Kunstproductie kan niet tot stand komen zonder onderzoek. Experimenteren met nieuwe materialen, nieuwe vormgeving, nieuwe concepten en nieuwe media behoort tot de standaardvaardigheden van kunstenaars. Deze vaardigheden zijn doorgaans impliciet verwerkt in het onderwijs aan de HKU. Door gehanteerde onderzoeksvaardigheden te expliciteren en erover te rapporteren, vergroot de student de inzichtelijkheid en de wendbaarheid van de vaardigheden. Daarbij krijgen factoren als intuïtie en toeval (serendipiteit) geen aandacht. Ook met het oog op het leren presenteren van hun werk, is het van belang dat studenten kunnen verwoorden hoe hun werk tot stand gekomen is.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

BKV heeft haar onderwijsvernieuwing gericht op meer keuzevrijheid voor studenten, onder andere door een betere onderlinge afstemming van de afstudeerrichtingen. De seminars zijn opengesteld voor alle studenten. In alle richtingen wordt de verhouding tussen theorie en praktijk

opnieuw doordacht, met het oog op de (toekomstige) aansluiting van bachelorprogramma's op masterstudies. Voor het eerste jaar heeft dit geresulteerd in de introductie van Cultuurstudies, een gemeenschappelijke leerlijn, die aangevuld wordt met richtingspecifieke werkgroepen.

Faculteit Muziek

De Faculteit Muziek heeft een nieuw curriculum voor de bacheloropleiding muziek ontwikkeld en geïmplementeerd. Hopelijk draagt dit bij aan het keren van de teruggang in de instroom die zich enkele jaren geleden leek in te zetten.

Faculteit Theater

De Faculteit Theater heeft in alle afstudeerrichtingen veranderingen doorgevoerd naar aanleiding van evaluatieonderzoeken. Zo is het propedeusejaar van de afstudeerrichting Theatre Design verplaatst van de Faculteit BKV naar de Faculteit Theater. Het onderdeel Zakelijke kanten van de beroepspraktijk is bij alle richtingen verbeterd. De faculteit heeft het projectonderwijs versterkt, zowel door het creëren van meer aanbod als door het coachen van docenten.

Faculteit Kunst, Media en Technologie

KMT richtte haar onderwijsvernieuwing in 2006 voornamelijk op twee zaken: de professionele kant van de student en de ontwikkeling van een nieuwe vorm van didactische regie voor het derde jaar. Daarnaast is er meer ruimte geschapen voor onderzoek en ontwikkeling. Het is de bedoeling dat deze aspecten in alle opleidingen van de faculteit geïmplementeerd worden.

Faculteit Kunst en Economie

De bacheloropleiding Kunst en Economie was tot 2006 ondergebracht bij de Interfaculteit. De ontwikkeling van deze opleiding rechtvaardigde echter de oprichting van een zelfstandige Faculteit Kunst en Economie. In 2006 was de omvang van de opleiding groter dan die van de faculteiten Theater en Muziek. De nieuwe faculteit heeft naast de bacheloropleiding ook een masteropleiding, een lectoraat

Kunst en Economie en een Centrum voor Kunst en Economie. Het jaar 2006 stond voor de Faculteit Kunst en Economie in het teken van de accreditatie van de bacheloropleiding. De visitatie is positief verlopen. De faculteit heeft veel geïnvesteerd in het doorontwikkelen en aanscherpen van het onderwijsmodel, met bijzondere aandacht voor stagebeleid, studieloopbaanbegeleiding en toetsen en beoordelen. De inbedding van de praktijk in het onderwijs zet door. Zo is het projectonderwijs uitgebreid tot de propedeuse. In het tweede jaar is een proef gestart waarbij de richting Music Management samenwerkt met twee muziekpodia.

Professional School of the Arts Utrecht (PSAU)

De PSAU is een samenwerkingsverband van de HKU met de Universiteit Utrecht (UU). De UU richtte in dit kader tevens de Faculteit der Kunsten op. Deze faculteit en de PSAU richten zich op het snijvlak van kunsten en wetenschappen en werden geopend op 1 maart 2006.

Werkconferentie

Tijdens de opening vond een werkconferentie plaats, met als doel het formuleren van aanbevelingen voor de domeinen waarin de PSAU en de Faculteit der Kunsten zich bewegen. Voor elk van deze domeinen had een HKU-lector of -onderzoeker de inhoudelijke regie:

- Cultureel Ondernemerschap - Giep Hagoort
- Games Research - Jeroen van Mastrigt
- Creatieve maakprocessen - Nirav Christophe en Anke Coumans
- Design Research - Aukje Thomassen
- Muziek en ontwerp - Jan IJzermans

Binnen elk domein werd in de voorbereiding samenwerking gezocht met de onderzoekers van de UU. De deelnemers aan de werkconferentie waren genodigden uit kenniskringen en netwerken: wetenschappers, kunstenaars, ontwerpers, ondernemers en beleidsmakers. Mede door deze zorgvuldige afspiegeling waren de uitkomsten interessant en prikkelend. Het centrale thema Creativiteit, Kunst en Wetenschap werd vanuit de verschillende perspectieven gezien.

Onderzoeksambiance

Met de komst van de PSAU en de Faculteit der Kunsten vinden kunstenaarsonderzoekers een passende onderzoeksambiance in het domein van kunst en wetenschap. Naar verwachting is in 2007 het konnektieplatform opgezet.

Het jaar 2006 is afgerond met de oprichting van een platform van creativiteit, kunst en wetenschap onder de vlag van KreaNET. Een plek waar nog verder de grenzen en mogelijkheden van dit terrein worden verkend. De deelnemende wetenschappers aan dit platform benaderen op geheel verschillende wijze het thema creativiteit. De ervaringen en

kennis op het gebied van kunst en kennisontwikkeling vinden dan ook binnen de PSAU de juiste plek. Algemene conclusie is, dat de PSAU op onderzoeksgebied een interessante periode wacht.

Resultaten

In 2006 zijn er in Hilversum 13 studenten aan de PSAU afgestudeerd en in Utrecht 14 studenten Theaterdramaturgie. In september 2006 zijn in Hilversum 13 PSAU-studenten gestart. In Utrecht zijn 5 studenten Theaterdramaturgie gestart. In Hilversum hebben twee soorten projectgroepen goed gedraaid; een PSAU projectteam en multidisciplinair teams met tenminste 1 student van de PSAU. Hoewel beide typen projectgroepen goed verliepen, is vooral de multidisciplinaire variant uitdagend en leerzaam voor zowel de studenten als de participerende instituten. Een PSAU-projectgroep bestaande uit studenten met verschillende achtergronden, blijkt erg goed te werken. In september 2006 zijn er weer 14 studenten gestart. Zij namen met groot succes deel aan 14 verschillende projecten.

Kwaliteitszorg

Op de faculteiten wordt er, met het oog op de continue onderwijsontwikkeling, aan de diverse kwaliteitszorgcycli gewerkt. Daarnaast waren verschillende opleidingen betrokken bij accreditatietrajecten.

Bacheloropleiding Kunst en Economie

De eerst accreditatie van de bacheloropleiding Kunst en Economie is succesvol doorlopen. Het schrijven van het Zelfevaluatie Rapport is ook aangegrepen om het onderwijs-evaluatieplan te vernieuwen.

Master of Music

De Faculteit Muziek en de Faculteit Kunst, Media & Technologie hebben nauw samengewerkt in de vormgeving van het accreditatietraject voor de Master of Music. Naar

verwachting worden hierdoor per september 2007 de Voortgezette Kunstopleidingen Muziek van deze twee faculteiten omgedoopt tot een gezamenlijke, internationaal erkende Master of Music.

Masteropleidingen in kunsteducatie

De HKU acht het van groot belang dat de verdere professionalisering van docenten zowel via een beroepsgerichte als via een wetenschappelijke route kan verlopen. Daarom werken de drie docentenopleidingen vanaf 2006 nauw samen aan de ontwikkeling van een hbo- en een universitaire masteropleiding op het gebied van kunsteducatie. De hbo-masteropleiding Kunsteducatie moet in september 2007 van start gaan. De voorbereiding betreft onder andere het aanvragen van een Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO. Na accreditatie wordt de macrodoelmatigheidstoets aangevraagd bij het Ministerie van OCW. De nadruk van de nieuwe masteropleiding ligt op de uitdagingen waarvoor de kunsteducatie in de nabije toekomst komt te staan: multiculturaliteit, nieuwe geleterdheid en duurzaamheid. De universitaire masteropleiding Kunst-educatief Ontwerp wordt ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Utrecht. In deze opleiding komt de nadruk te liggen op de wetenschappelijke verantwoording van nieuwe vormen van onderwijs op het gebied van de kunsten en de kunsteducatie.

Aanvragen accreditaties Faculteit BKV

De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft voorbereidingen getroffen voor het aanvragen van accreditaties bij de NVAO in 2007 voor de opleidingen Autonome beeldende Kunst, de opleiding Vormgeving en de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving.

Schools of Theatre Raad

De Faculteit Theater heeft een 'Schools of Theatre Raad' ingesteld ter voorbereiding op de accreditaties van de opleiding Theater en de opleiding Docent Drama die in 2008 plaats zullen vinden.

Master Arts Management

De Open University Validation Services accrediteert bij de HKU vier opleidingen. In 2006 moest er één worden geaccrediteerd: de masteropleiding Arts Management. De validatie is goed verlopen en is drie jaar geldig.

Internationalisering

200 samenwerkingsverbanden

De HKU werkt samen met ruim 200 kunstopleidingen in meer dan 40 landen. De basis voor deze samenwerkingsverbanden vormen de onderwijsprogramma's van de Europese Unie, bilaterale overeenkomsten en de internationale netwerken waar de HKU lid van is. In de praktijk bleek een aantal van de samenwerkingsovereenkomsten echter niet meer actief. Meer in het algemeen rijst de vraag of focus op een kleiner aantal intensieve samenwerkingsverbanden niet de voorkeur geniet boven vele, minder actieve overeenkomsten. Daarom is de HKU in 2006 gestart met het herwaarderen van de bestaande partnerschappen. Onder meer door aangegane verplichtingen duurt de afronding van dit proces nog enkele jaren.

Samenwerking met Ghana

In 2006 werkte de mode-afdeling van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving verder samen in het vierjarige project Building Capacity at Accra Polytechnic to Strengthen Fashion Design Education in Ghana. Het Netherlands Programme for the Institutional Strengthening of Post-Secondary Education and Training Capacity (NPT) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking ondersteunt dit project financieel. In het kader van dit project brachten twee studenten Kunst en Economie de relatie tussen hoger onderwijs en de mode-industrie in kaart. Zij legden de basis voor stages van Ghanese studenten in de Fashion Industry. Vijf modestudenten werkten een maand lang bij de mode-opleiding in Accra. Een modeshow met werk van de Ghanese studenten sloot deze periode af. Het project loopt in ieder geval nog tot 2008.

Samenwerking met Costa Rica

De ontwikkelingssamenwerkingsubsidie voor het oprichten van het Institute for Cultural Identity, Art and Technology (ICAT) en de constructie van een eigen gebouw op de campus van de Universidad Nacional Autónoma (UNA) in Costa Rica (1995-2004) is beëindigd. Desondanks streeft de HKU ernaar de samenwerking met de kunstfaculteiten van de UNA voort te zetten. In 2006 zijn vier studenten met eigen HKU-middelen naar Costa Rica geweest om het nieuwe ICAT te ondersteunen. Het is de intentie van de HKU dat deze samenwerking wordt voortgezet.

Samenwerking met Australië

In het kader van vierhonderd jaar bilaterale betrekkingen werd in september 2006 een interdisciplinair uitwisselingsproject met Australië georganiseerd onder de titel Zangsporen-het maakbare land. Een internationale groep studenten beeldende kunst, vormgeving en stedenbouw nam daarbij samen met Australische en Nederlandse kunstenaars, landschapsarchitecten en andere deskundigen een week lang de maakbaarheid van het gebied de Venen onder de loep. De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving werkte in deze uitwisseling samen met CBK Utrecht, het Aboriginal Art Museum, TU Delft en kunstacademies in Sydney en Melbourne. Mogelijk krijgt dit project in 2007 een vervolg in Australië.

Oprichtingsconferentie Paradox

Op 31 maart en 1 april trad de School of Fine Art van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving met trots op als gastvrouw voor de oprichtingsconferentie van Paradox - The Fine Art European Forum. Dit is een netwerk van instellingen en personen die betrokken zijn bij het hoger onderwijs van autonome beeldende kunst in Europa.

Intensieve Programma's

Intensieve Programma's stellen instellingen voor hoger onderwijs in staat korte cursussen met een Europese dimensie te organiseren voor hun studenten. In het kader van het EU-programma voor onderwijssamenwerking Socrates/Erasmus heeft de HKU in 2006 twee Intensieve Programma's uitgevoerd: Visions of Europe en Interaction Design Summer

School. In totaal namen aan deze projecten achttien HKU-studenten en tien buitenlandse studenten deel. Beide projecten kunnen in principe nog twee jaar doorlopen. In de toekomst hoopt de HKU nog meer gebruik te maken van dit onderdeel van het Erasmusprogramma.

Docentuitwisselingen

Een deel van de docentuitwisselingen vindt plaats binnen het Socrates/Erasmus-onderdeel Teaching Staff Mobility. In 2006 hebben zeven HKU-docenten gebruik gemaakt van dit programma. Daarnaast zijn HKU-docenten met middelen van hun eigen faculteit naar het buitenland gegaan en hebben diverse faculteiten een aantal buitenlandse gastdocenten ontvangen. Een groot deel van de stafuitwisselingen wordt onderling geregeld op basis van persoonlijke contacten met financiële steun van de faculteit. Dit wordt deels centraal geregistreerd.

Vooruitblik

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Naar aanleiding van een discussie over de functie van seminars heeft het faculteitsbestuur besloten de seminars in 2007 open te stellen voor alle studenten van BKV. Zo kan er geen sprake meer zijn van een verkapte verlenging van het kernprogramma. Bovendien hebben studenten meer keuzevrijheid.

Faculteit Muziek

Voor de Faculteit Muziek was 2006 een jaar van 'orde op zaken stellen' en daarnaast het overgangscurriculum voor de bacheloropleiding verder ontwikkelen. Bij het ontwikkelen van een toekomstvisie heeft de faculteit zich onder meer bezonnen op de positie en groei van de Faculteit Muziek, tendensen in samenleving en muzikale beroepspraktijk en mogelijkheden voor samenwerking binnen en buiten de HKU.

Faculteit Theater

De Faculteit Theater heeft in 2006 enkele expertisegebieden geformuleerd, die zij in 2007 verder wil ontwikkelen:

- cultureel ondernemerschap;
- culturele en maatschappelijke diversiteit;
- interdisciplinaire en multimediale theatrale maakprocessen.

In 2007 doet de faculteit een onderzoek onder haar alumni, vooral om de onderlinge banden te versterken.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

De Faculteit KMT kent een grote interactie met de buitenwereld. De punten en momenten waarop dat gebeurt, is de présence van de faculteit. Een belangrijk beleidsvoornemen voor 2007 is het ontwikkelen van een goede beschrijving en een goede representatie van de faculteit en van wat ze doet. De projectgroep Présence verzorgt deze beschrijving en representatie.

Faculteit Kunst en Economie

De Faculteit Kunst en Economie werkt aan de ontwikkeling van het profieldossier. Met dat dossier kan de keuze voor een afstudeerrichting beter worden onderbouwd. Dit versterkt de selecterende en verwijzende functie van de propedeuse.

Giep Hagoort | Lector Kunst en Economie
Faculteit Kunst en Economie

“We moeten het creativiteitsdebat van de UU en de HKU van impulsen voorzien”

In december 2003 ondertekenden de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Universiteit Utrecht (UU) de intentieverklaring voor hun samenwerking. De aandacht ging toen vooral uit naar de Professional School of the Arts (PSAU), die onder meer de gezamenlijke masteropleidingen van beide instellingen verzorgt. Al snel rees de vraag: hoe kan de universiteit kunstonderzoekers bij hun promotie-onderzoek begeleiden? Het antwoord: met de Faculteit der Kunsten.

Eind 2005 richt de Universiteit Utrecht deze faculteit op en wordt HKU-collegevoorzitter Ad Wisman als hoogleraar-decaan aangesteld. Op 1 maart 2006 volgt de benoeming van de eerste van de HKU afkomstige hoogleraar: Giep Hagoort. Hagoort wijst erop dat kunstonderzoek op de nieuwe faculteit pas mogelijk is wanneer zulk onderzoek op basis van een proefontwerp (het verzameld werk van de kunstenaar met wetenschappelijke reflectie daarop) in het promotiereglement van de UU wordt opgenomen. “Ingenieurs hebben die mogelijkheid al, maar kunstenaars niet. Zo’n aanpassing heeft vanwege alle kwaliteitseisen een lange weg te gaan, maar ik verwacht dat het reglement nog voor de zomer van 2007 gewijzigd

zal zijn. Vanaf dat moment kunnen kunstenaar-onderzoekers voorstellen indienen en wordt bekeken of hun onderzoek relevant is voor de nieuwe faculteit.” Een ander belangrijk punt is het aanstellen van nieuwe hoogleraren, die via hun promotierecht promovendi kunnen begeleiden. Deze hoogleraren zullen volgens Hagoort in de eerste plaats actief moeten zijn in de kunst- of vormgevingspraktijk, maar moeten daarnaast ook kunstwetenschappelijk onderzoek kunnen begeleiden. “Dergelijke, op de praktijk gerichte kunstwetenschappers zijn niet makkelijk te vinden; we zullen ze zonodig ook in het buitenland zoeken. Docenten die aan de HKU lesgeven en al onderzoek doen, kunnen natuurlijk

ook in aanmerking komen voor promotie-onderzoek. Daarbij is van groot belang dat deze docenten voor een belangrijk deel, zeg maar een derde, zelf moeten bijdragen aan de benodigde onderzoekstijd.”

Hagoort stelt dat de Faculteit der Kunsten vooral een laboratorium wil zijn waar in teamverband interdisciplinair onderzoek gedaan wordt, en met regelmaat rondetafelgesprekken plaatsvinden over lopend of te starten onderzoek. “Nirav Christophe (HKU-lector Theatrale Maakprocessen) en Aukje Thomassen (managing director van de PSAU) denken actief mee om de verschillende ideeën concreet te maken. Begin 2008 verschijnt een Projectenboek Onderzoek waarin we ons voor het eerst manifesteren, maar dan wel op een typische praktijkgerichte HKU/UU-manier. Bij dit alles kijken we wat er zich internationaal afspeelt en houden we onze collega’s van de nieuwe Faculteit der Kunsten van de Universiteit van Leiden en de kunstvakinstellingen uit Den Haag goed in gaten.”

Hagoort ziet de HKU in de rol van aanjager voor de Faculteit der Kunsten. “Uit studentenprojecten kunnen interessante onderzoeksvragen en seminars, maar ook diepgaande trendonderzoeken naar de toekomst van de creatieve industrie voortkomen. En we moeten het creativiteitsdebat van de

UU en de HKU, dat is gestart tijdens het lustrum van de UU in 2006, van impulsen voorzien. Het initiatief van KreaNet om creativiteitsonderzoekers in Nederland bij elkaar te brengen, hebben we inmiddels opgepakt. Aan dit netwerk nemen ook hoogleraren uit Delft, Groningen en Rotterdam deel.”

“Ik realiseer me heel goed dat we op de Faculteit der Kunsten met een ontwikkelingsmodel werken. We moeten onze plannen zorgvuldig uitrollen en niet onmiddellijk alles van de daken schreeuwen. In december 2007, aan het eind van het HKU-lustrumjaar, organiseren we opnieuw een event voor onderzoekers van de UU en de HKU over de plaats van het creatieve proces binnen de kunsten en binnen de wetenschappen. Zoals het nu gaat, zullen we in staat zijn binnen vijf jaar een toonaangevend profiel te hebben. En dat is razendsnel voor zo’n nieuw instituut.”

Vooralsnog bevindt de Faculteit der Kunsten zich echter in een pioniersfase. In zijn hoogleraarschap is Hagoort als wegbereider steeds in overleg met decaan Ad Wisman. Naast het uitdenken van een hoogleraarplan en het realiseren van een uitdagend onderzoeksklimaat, wil Hagoort ook een onderzoekscentrum voor artistiek en cultureel ondernemerschap oprichten. “Zowel in binnen- als buitenland ontbreekt het aan zo’n centrum en het is mijn droom om een onderzoeks-

instituut in Utrecht te vestigen, op de pijlers HKU en UU. Het is heel belangrijk dat het onderzoek vanuit de positie van de kunstenaar en de vormgever wordt opgezet - vanuit het hart van de HKU. De spanning tussen artistieke processen en ondernemingsprocessen moet nog zeer intensief worden onderzocht: je moet dan vooral denken aan begrippen als artistieke integriteit en economische commercialiteit. Over deze begrippen wordt veel gesproken, maar echt wetenschappelijk onderzoek vanuit het oogpunt van kunstenaar of ontwerper is niet gedaan. Ook niet in het buitenland; het HKU-lectoraat wordt daarom nu al als expertisecentrum ervaren. Het onderzoeksinstituut moet in 2010 van start gaan en plaats bieden aan tien promovendi. Natuurlijk hebben we om dat instituut te realiseren veel steun nodig van onderzoeksfondsen. Maar ik reken erop dat we die zullen krijgen.”

Hoofdstuk 3

Onderzoek

Belang van onderzoek

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is overtuigd van het belang van onderzoek voor de ontwikkeling van zowel het onderwijs, de vakgebieden, de professies en ambachten, als van de individuele student. Omdat het kunstvakonderwijs in de universitaire wereld geen tegenhanger heeft, voert de HKU sinds 1995 zelf onderzoek uit. De HKU besteedt een substantieel deel van de begroting aan deskundigheidsbevordering, onderzoek en ontwikkeling. Inmiddels heeft onderzoek een vaste positie in het beleid gekregen. Naast onderzoek komt er steeds meer aandacht voor de verspreiding van de resultaten van dit onderzoek.

Belang voor het leerproces

De HKU hecht veel belang aan hoge academische standaarden. Onderzoek is van belang voor de individuele ontwikkeling van (aankomende) kunstenaars, voor kunsttechnische ingenieurs, kunstmanagers en voor leraren kunstvakken. Als hoger onderwijsinstelling onderschrijft de HKU tevens het belang van en de noodzaak tot onderzoek voor het onderwijsleerproces. Zij onderscheidt daarbij twee verschillende vormen:

- onderzoek en onderzoekstraining als onderdeel van het curriculum;
- onderzoek ten behoeve van onderwijsinnovatie en -ontwikkeling.

Lectoraten

HKU-lectoren

De HKU heeft tien lectoren, die het onderzoek leiden:

- Taal en Schrijven - drs. Nirav Christophe
- Muziekeducatie - drs. Ria Frowijn
- Kunst en Economie – prof. dr. mr. Giep Hagoort
- Theater - drs. Désirée Majoor
- Artistiek Onderzoek - dr. Henk Slager
- Uitvoeringspraktijk en Theoretische Vorming - Jurrien Sligter
- Music, Production and Technology, vanaf juni 2006
- Muziekontwerp - drs. Jan IJzermans
- Art and Technology - drs. Jeroen van Mastrigt
- Politicologie van de Kunsten- dr. Joost Smiers, tot zomer 2006
- Ruimtelijk Ontwerp - ir. Hay Sprunken, tot zomer 2006

SKO-lectoren

Vier van de lectoraten van de HKU ontvangen financiering van de Stichting Kennisontwikkeling HBO:

- Kunst en Economie
- Art and Technology
- Theatrale Maakprocessen
- Muziekontwerp (sinds juni 2006)

Meer informatie over deze lectoraten staat in de volgende paragrafen.

SKO-lectoraat Kunst en Economie

Onderzoeksdomein

Het lectoraat Kunst en Economie richt zich op onderzoek en ontwikkeling van cultureel ondernemerschap, een organisatiefilosofie voor de culturele sector. Op 1 maart 2006 is lector Giep Hagoort benoemd tot hoogleraar Kunst en Economie aan de Universiteit Utrecht binnen de nieuwe Faculteit der Kunsten. Deze benoeming geeft de mogelijkheid wetenschappelijk onderzoek te doen naast het meer praktijkgerichte onderzoek van het lectoraat.

CMKBU

In 2006 stond het programma Cultureel MKB Utrecht (CMKBU) centraal. Dit programma versterkt de professionalisering van de creatieve bedrijvigheid in de regio Utrecht en op landelijk niveau. Effecten van CMKBU:

- meer mogelijkheden voor financiering exportmogelijkheden en samenwerking met andere culturele ondernemers;
- overzicht van de verschillende functies en verantwoordelijkheden van intermediaire organisaties (KvK, gemeentelijke instellingen, kennisinstellingen);
- versterking van de relatie onderwijs en praktijk.

In 2007 verschijnt er een handboek over de ontwikkeling van het CMKBU in het kader van Europese samenwerking. De werkzaamheden voor dit handboek zijn in 2006 van start gegaan. De vraag hoe creatieve bedrijvigheid optimaal kan plaatsvinden op basis van culturele diversiteit staat centraal in de publicatie Dwarspeiling Intercultureel, verschenen in 2006. Het innovatie-onderzoek Artisticeiteit versus Commercialiteit, gestart in 2006, geeft een beeld van de spanning tussen artistieke waarden en kwaliteiten van verhandelbaarheid.

In de onderwijsorganisatie

De onderzoeksterreinen van het lectoraat en het onderwijs raken steeds nauwer met elkaar verbonden, zowel op bachelor- als op masterniveau. Vragen en behoeften van de verschillende afstudeerrichtingen van de Faculteit Kunst en Economie bepalen de onderzoeksagenda naast de reguliere aandacht voor cultureel ondernemerschap. Er is een kenniskring Kunst en Economie waarin de deelnemers informatie en feedback uitwisselen over onderzoeksresultaten. De kenniskring bestaat uit de reguliere docenten Kunst en Economie en enkele gastdocenten. De aandachtspunten in 2006 waren: interculturele competenties, de betekenis van CMKBU voor het onderwijs, reflectie op de eigen deskundigheidsbevordering en een onderzoeksrapportage.

Er is intensief contact met het lectoraat Theatrale Maakprocessen en de PSAU, met als doel de betekenis van creatieve processen te onderzoeken en te vertalen naar onderwijssituaties. Extern functioneert het lectoraat in een netwerk van regionale, nationale en internationale verbanden om onder meer kennis te delen rond CMKBU. Lectoraatsleden treden regelmatig op als spreker of docent.

De doorwerking richting het onderwijs is als volgt:

- studenten en docenten vragen advies, bijvoorbeeld voor onderzoekopdrachten;
- een groep docenten of studenten schakelen het lectoraat in om een bijdrage te leveren;
- het lectoraat levert een bijdrage aan de visie- en strategieontwikkeling.

StratLabs

StratLabs zijn mobiele kennislaboratoria, gericht op de innovatie van kennis op het gebied van het cultureel ondernemen binnen de context van de creatieve industrie. Een StratLab bestaat uit drie fasen: kennis in beeld brengen, relevante thema's uitdiepen en uitkomsten vertalen naar nieuwe competenties. Studenten onderzoeken in het kader van StratLabs verschillende thema's in de laatste fase van hun opleiding. In hun 'Final Project' zoeken zij een opdrachtgever voor hun onderzoeksproject. Zo breiden zij hun netwerk uit en bieden het lectoraat de mogelijkheid bij de dragen aan relevante onderzoeksvragen. In 2006 is een begin gemaakt met het ontwikkelen van StratLabs voor professionals.

Inhoudelijke relaties met kennisinstellingen

Welke plaats neemt creativiteit in binnen de beoefening van kunsten en van wetenschappen? Die vraag stond centraal tijdens het lustrumdebat van de Universiteit Utrecht in 2006, dat mede door de HKU werd voorbereid. In het verlengde van dit debat nam het netwerk KreaNET het initiatief een Informatienetwerk Creativiteitsonderzoek te starten, waaraan ook lectoren van de HKU deelnemen. Het netwerk bespreekt nieuwe wetenschappelijke onderzoeksvragen, geeft feedback op lopend onderzoek en stimuleert samenwerking binnen nieuwe onderzoeksprogramma's.

Het lectoraat heeft een ad hoc werkgroep Creatieve Industrie van de HBO-raad en TNO voorgezeten. De werkgroep had tot doel de versterking van de inzet van technologie in het CMKBU, die achterblijft bij de mogelijkheden van de moderne technologie. De paradox van veel kennis en weinig toepassing wordt veroorzaakt door gebrekkige financiële middelen in de culturele en creatieve sector en door onbekendheid en vrijblijvendheid. Om deze situatie te verbeteren stelde de werkgroep voor om bepaalde regio's (Amsterdam/Utrecht) meer gratis TNO-adviesuren te geven. Daarbij is diepgaande betrokkenheid van het lectoraat noodzakelijk.

Ook in 2006 zijn de internationale activiteiten weer hoog op de agenda van het lectoraat geplaatst. Een belangrijke reden voor deze internationalisering is het mede ontwikkelen van nieuwe, internationale standaarden rond cultureel ondernemerschap, zowel wat betreft onderwijs als onderzoek.

Overzicht onderzoekspakket

Het lectoraat heeft in 2006 een overzicht van het lopende onderzoekspakket gepubliceerd. Samengevat ziet het overzicht er als volgt uit:

- Artisticiteit versus Commercialiteit;
- Cultural Business Modeling;
- Jago de Wraak;
- StratLab;
- Strategievorming Kunstonderwijs;
- Mondialisering en cultuur;
- Interculturele Competenties;
- Visies op interculturaliteit;
- Dwarspeiling intercultureel;
- Opleiden tot reflexive practitioners;
- Export van het Cultureel MKB;
- Creatieve regio's;
- Groei en Ontwikkeling Cultureel MKB.

SKO-lectorat Art and Technology

Onderzoeksdomein

Het domein van het lectoraat Art and Technology is 'research and design for digital cultures'. De nadruk ligt op het verkennen en ontwikkelen van simulatie als medium en op simulatie-ontwerp als ontwerpdiscipline. Concreet houdt het lectoraat zich bijvoorbeeld bezig met (applied) game design en experience design.

Het lectoraat Art and Technology wil zich in de komende jaren ontwikkelen tot een volwaardige onderzoeksorganisatie die deelneemt in gefinancierde (internationale) onderzoeksprogramma's, postgrads opleidt en actief deelneemt in het ontwerp- en onderzoeksdiscours.

Nationale en internationale kennisinfrastructuur

Het lectoraat heeft inhoudelijke invulling gegeven aan twee succesvolle congressen die tot doel hadden onderzoek, onderwijs en bedrijfsleven bijeen te brengen rond innovatieve thema's:

- *Klikt't* in april 2006 over de relatie tussen applied games (design) en onderwijs;
- *UPLOAD* in september 2006 over de veranderende rol van de interaction designer door de toenemende populariteit van user generated content en de opkomst van WEB 2.0.

In 2006 heeft het lectoraat ook meegewerkt aan een aantal belangrijke initiatieven buiten de faculteit: Advanced Gaming & Simulation (AGS) is een samenwerkingsverband van de HKU met de UU en TNO om de krachten van deze partijen op het gebied van Research and Development en (applied) games en simulaties te bundelen. Lector Jeroen van Mastrigt zit in het bestuur van AGS. Het lectoraat Art and Technology was betrokken bij de oprichting de Faculteit der Kunsten en de PSAU, een samenwerkingsverband tussen de HKU en de Universiteit Utrecht. Leden uit de kenniskring van het lectoraat participeren in het Nederlandse chapter van de Digital Games Research Association (Digra-NL).

Nationale maatschappelijke en economische infrastructuur

Het lectoraat wil kennis delen met en adviseert overheden, organisaties uit de maatschappelijke sectoren en het Nederlandse bedrijfsleven. Verder was het lectoraat in 2006 nauw betrokken bij Xchange, het projectenbureau van de Faculteit Kunst, Media & Technologie, dat belangrijke en grote spelers uit het bedrijfsleven aan zich wist te binden.

Onderwijsorganisatie

Het lectoraat wil actief deelnemen aan het onderwijs en betrokken zijn bij curriculumontwikkeling en -innovatie. De lector neemt deel aan de curriculumcommissies van de studierichtingen, waarvan de hoofddocenten het 'gezicht' zijn. De hoofddocenten nemen ook deel aan de kenniskring. Voor de School of Art and Technology heeft het lectoraat in 2006 jaar twee onderzoeksprojecten gedaan:

- herpositionering van Interaction Design;
- ontwikkeling nieuw curriculum op gebied van experience design.

SKO-lectoraat Theatrale Maakprocessen

Ontwikkelingen en werkterrein

In 2006 nam de belangstelling verder toe voor onderzoek naar creatieve processen binnen een steeds groter deel van het werk- en kennisdomein van Theater, Theaterwetenschap en Kunstvakopleidingen. Het lectoraat heeft in 2006 samen met wetenschappers van de universiteiten uit Delft, Groningen, Rotterdam en Utrecht en van de HKU een Informatienetwerk Creativiteitsonderzoek opgericht, op initiatief van KreaNET.

In de stijgende aandacht voor het maakproces binnen het werkveld van theater, bood het lectoraat in 2006 haar diensten structureler aan het werkveld aan. Dit resulteerde in artikelen, lezingen en bijdragen aan radioprogramma's.

Theater wordt in de community art meer en meer een specifieke toegepaste kunst, die zich direct verhoudt tot participerende gebruikersgroepen. Het lectoraat droeg in 2006 actief bij aan opzet en invulling van het internationale Community Art Festival van 23 tot 26 november 2006 in Utrecht.

Er zijn binnen de Theaterwetenschap nog betrekkelijk weinig wetenschappelijke referentiekaders voor onderzoek naar theatrale maakprocessen. Binnen de kunstvakopleidingen gaat belangstelling voor onderzoek naar het maakproces gepaard met een aandacht voor praktijkgestuurd onderzoek, waarbij de kunstenaar op een wetenschappelijke manier op zijn of haar eigen maakproces reflecteert. Het lectoraat probeert dit onderzoek binnen de HKU te stimuleren en van methodieken te voorzien, in directe relatie met de andere kunstlectoraten in Nederland.

Onderwijsorganisatie

In 2006 heeft het lectoraat meer het karakter gekregen van een opleiding. Henny Dörr en Joris Weijdom vormen een kernteam van projectleiders om onderzoek binnen verschillende projecten eenvoudiger met elkaar te kunnen verbinden. Zo is het onderzoek zowel intern als extern meer in samenhang herkenbaar.

Het onderzoek naar theatrale en mediale maakprocessen is een vast onderdeel geworden van alle curricula van de Masterstudie Theaterdramaturgie binnen de PSAU. Ook in het bacheloronderwijs raakt het onderzoek van het lectoraat naar theatrale maakprocessen meer en meer verankerd. Studenten waren betrokken bij het locatieproject in Norg, bij kenniskringen en onderzoek van het lectoraat en bij de drie Lectoraal Laboratorium onderzoeksavonden. De resultaten van excellent onderzoek naar de maakprocessen worden binnen het lectoraat ontwikkeld tot materiaal dat gebruikt kan worden bij master- en bacheloronderzoek.

Docenten bezochten nationale en internationale symposia en onderzoeksdagen. Voorbeelden:

- Joris Weijdom, lid van het kernteam van het lectoraat en hoofd van de kenniskring Virtueel Theater bezocht conferenties in Finland en Oostenrijk en maakte een eerste opzet voor zijn PhD-onderzoek.
- Drie docenten namen in 2006 deel aan een brede HKU-cursus, waarvan het opzetten en uitvoeren van PhD-onderwijs in de kunsten het onderwerp was.

Voor verdere doorwerking van het onderzoek naar het masteronderwijs was de lector in 2006 lid van een aantal werkgroepen: de inhoudelijke werkgroep Master of Arts Kunsteducatief Ontwerp, de klankbordgroep van de hbo-masteropleiding Kunsteducatie en de werkgroep herstructurering Master of Arts Theaterdramaturgie.

Inhoudelijke relaties met kennisinstellingen

Het lectoraat is betrokken bij onderzoek naar theatrale maakprocessen binnen de theaterwetenschap. Drs Bart Dieho van het Instituut voor Re/Presentatie van de Universiteit Utrecht heeft in 2006 een eerste tekstversie vervaardigd van een publicatie over de maakstrategieën van de productiedramaturg in Nederland. Het lectoraat stelde hem daartoe in staat en verzorgde de inhoudelijke redactie en begeleiding. Het lectoraat stelde ook in 2006 middelen en mensen beschikbaar voor het Universitaire project Theaterdramaturgie.bank. Dit project van UU, PSAU,

Universiteitsbibliotheek en het lectoraat, biedt een actuele, historische, online toegankelijke database van literatuur en materialen rond theaterdramaturgie. De database wordt direct gebruikt voor onderwijs binnen UU en de HKU. De lector gaf aan de Universität der Künste in Berlijn gedurende zes weken gastlessen en gastlezingen op het gebied van toneelschrijven, en werkte daar aan zijn promotieonderzoek. Verder gaf de lector gastlessen bij de Scriptschool Amsterdam, RITS Brussel, en bij Stichting Schrijven Amsterdam.

Buitenwereld

Het lectoraat heeft in 2006 professionele maakprocessen gemonitord bij het Youth Opera-festival, bij theatergezelschap Els Inc., bij voorstellingen voor Oerol, bij het locatiefestival in Norg en bij de Theater4daagse in Zwolle. De lector schreef in 2006 twee toneelstukken, die in première gingen bij gerenommeerde professionele festivals en gezelschappen: *Een Zeeuwse Meid* bij Theaterproductiehuis Zeelandia en *Paradijs sub Aard* bij Theatergroep Els Inc. Het lectoraat heeft de maakprocessen gemonitord en beschreven voor het promotieonderzoek van de lector.

Facultaire onderzoeksdag

Op 27 januari 2006 organiseerde het lectoraat een facultaire onderzoeksdag met prentaties van onderzoeksresultaten. Ter gelegenheid van deze onderzoeksdag verscheen de dvd *Making of*, die de neerslag is van twee onderzoeken op het gebied van maakprocessen binnen multidisciplinair theater en theatrale verdubbeling binnen multimediaal theater.

Studiedag

In november 2006 organiseerde de kenniskring van het project Beeldend Locatietheater een studiedag. Ook verscheen er een reader met een aantal onderzoeksartikelen en een documentaire over het onderzoek naar beeldend locatietheater dat plaatsvond tijdens de Theater4daagse in Zwolle. Ook verscheen het cahier Ruimte, een bundel artikelen over beeldend locatietheater onder eindredactie van Henny Dörr en Nirav Christophe.

Lezingen en schrijfdemonstraties

Lector Nirav Christophe verzorgde diverse lezingen. Onder meer bij de opening van de Faculteit der Kunsten van de Universiteit Utrecht, bij het Informatienetwerk Creativiteitsonderzoek en in een symposium over creativiteit bij het lustrum van de Universiteit Utrecht. Verder gaf hij schrijfdemonstraties bij Sales Event 2006, bij Art Attack en bij de Brakke Zondagen in Theater de Rode Bioscoop in Amsterdam.

Projecten

Binnen het lectoraat zijn twee projecten in volle gang, te weten Muziektheater en Beeldend Locatietheater. Rond beide projecten is een kenniskring actief, die enkele malen bij elkaar is gekomen en een actieve uitwisseling heeft gehad van expertise en kennis. In het project Theorie van de Maakprocessen zijn diverse publicaties in voorbereiding. Verder zijn de projecten Virtueel Theater en Bewegingstheater opgestart. Joris Weijdom heeft zijn PhD-onderzoek ontwikkeld en beschreven en contact gelegd met mogelijke samenwerkingspartners.

SKO-lectoraat Muziekontwerp:

Het SKO-lectoraat Muziekontwerp is met ingang van juni 2006 de opvolger van het lectoraat Music, Production & Technology. In het domein van het nieuwe lectoraat ligt de aandacht meer op het ontwerpen van muziek en geluid en het onderzoek daarnaar. De technologie hoeft niet meer centraal te staan, behalve waar het erom gaat haar zinvol in te zetten.

Kennisdomein

Het lectoraat Muziekontwerp richt zich op het ontwerp van muziek en geluid voor de creatieve industrie: het creëren van nieuwe ideeën, nieuwe toepassing van technologie en nieuwe inhoud. Doelstelling van het lectoraat is kennisvermeerdering in dit domein door onderzoek, ontwikkeling en ontwerp, op eigen initiatief en in opdracht, en de transfer daarvan naar onderwijs, werkvelden en maatschappij. Samenwerking met diverse andere kunst disciplines is een vereiste. In 2006 heeft het lectoraat de samenwerking met het SKO-lectoraat Art and Technology versterkt en een aantal samenwerkingsprojecten met ontwerpers en onderzoekers van andere vakgebieden opgezet.

Onderwijsorganisatie

Voor academisch georiënteerde studenten is er sinds 2006 de reële optie om een onderzoeksstage te doen. Studenten en docenten zijn de belangrijkste uitvoerders van ontwikkeling en ontwerp; een belangrijk deel hiervan hoort bij het reguliere onderwijs. Scholing en samenwerking van de leden van de kenniskring zijn ook aandachtspunten. In het onderzoek van het lectoraat is de vergroting van de effectiviteit van ontwerpprocessen en -methoden erg belangrijk. Ook het invoeren van ontwikkelde kennis in het onderwijs heeft de volle aandacht.

Werkveld en maatschappij

Er hebben vier expertmeetings plaatsgevonden om expertgroepen aan de Faculteit KMT te binden. De kenniskring van het lectoraat heeft in 2006 vier expertgroepen samengesteld.

Onderzoek op de faculteiten

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving is onderzoek in 2006 minder uit de verf gekomen dan de ambitie was. Gedurende een groot deel van 2006 had de faculteit geen lectoraat. Ook had het bestuur andere prioriteiten, waaronder bestuurswissels en de nasleep van een ingrijpende FPU-operatie. Met ingang van december 2006 kent de faculteit wel weer een lector in de persoon van Henk Slager.

Het PREDesign Forum is in 2006 wel zichtbaarder geworden. Het netwerk is actief op internationale conferenties zoals Cumulus, Cirrus en Teachers Academy. Het organiseert speciale workshops en netwerkbijeenkomsten rondom de educatie van de ontwerponderzoeker, het onderzoek vanuit de expertise van de ontwerper en de inhoudelijk maatschappelijke uitdagingen voor de ontwerper. Het netwerk wordt gecoördineerd door de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving, KHIO uit Noorwegen, Designskole Kolding uit Denemarken en UIAH uit Finland.

Faculteit Theater

De onderzoeksactiviteiten op de Faculteit Theater staan in de paragraaf 'SKO-lectoraat Theatrale Maakprocessen'. Het lectoraat kende een zeer actief en productief jaar.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

De Faculteit Kunst, Media & Technologie bereidde in 2006 de inrichting van een organisatiestructuur voor, rond externe opdrachten voor onderzoek en ontwikkeling. Nieuwe onderzoeksgebieden zijn innovatieve didactiek en de vakgebieden van de Utrecht School of Media and Technology. De activiteiten van de beide SKO-lectoraten van de faculteit staan in de betreffende paragrafen.

Elke expertgroep bestaat uit zo'n twaalf experts met kennis en ervaring op het gebied van een specifieke context van muziekontwerp, onder leiding van professionals en onderzoekers uit de kenniskring. De relatie met bedrijven en instellingen loopt onder andere via stages en opdrachten voor innovatieve studentenprojecten. In 2006 heeft Xchange een aantal muziekproductie- en muziekontwerpprojecten geworven, naast een groot aantal multidisciplinaire projecten waarvoor compositie en sound design benodigd waren. Het lectoraat organiseert bijeenkomsten over de potentie van de vakgebieden, de studenten en het onderzoek. Voor beide zaken is in 2006 met ondersteuning van een SIA/RAAK-subsidie het onderdeel Xchange Professional ingericht. Xchange Professional richt zich op scholing van afstuderenden en net-afgestudeerden en legt contacten tussen alumni en de werkvelden.

Maatschappelijk relevante contexten

Het lectoraat wil de ontwikkelde kennis ook graag toepassen voor mensen met een beperking. Ook het ondersteunen van onderwijs en onderzoek in andere dan rijke landen is een ambitie van het lectoraat. Voorbeelden:

- In 2006 heeft het lectoraat voor Bartiméus Accessibility een ontwikkelproject uitgevoerd op het gebied van SoundSnacks, de geluidspareel van EyeCandy.
- Graduate studenten hebben in 2006 in Vietnam aan het Ho Chi Min conservatorium muziekproductiecursussen gegeven.
- In Zambia heeft het lectoraat in 2006 een project voorbereid, gericht op het gebruik van nieuwe media voor het verzamelen en archiveren van culturele kennis en de ondersteuning van het maken van programma's en producties met het verzamelde materiaal.

Faculteit Kunst en Economie

Het nieuwe faculteitsbestuur van de Faculteit Kunst en Economie heeft in 2006 haar visie op de relatie tussen onderwijs, onderzoek en ontwikkeling aangescherpt en in haar ontwikkelingsplan gezet. De activiteiten van het SKO-lectoraat Kunst en Economie staan in de paragraaf over het lectoraat.

Centrum voor Interculturele Studies

Het Centrum voor Interculturele Studies (CIS) stimuleert de interculturele competenties van de HKU door onderzoek en innovatieve projecten. CIS brengt betekenisvolle projecten onder de aandacht van studenten, docenten en faculteitsbesturen, helpt de projecten te concretiseren en begeleidt docenten en studenten bij de uitvoering van de projecten. De kennis die daaruit ontstaat, wordt in kenniskringen overgedragen en met publicaties ondersteund. Hieronder een greep uit de activiteiten in 2006. Beschrijvingen van de projecten rond talentontwikkeling en diversiteit staan in hoofdstuk 4 onder Pitchjunior.

- Landmarks in Overvecht

Twee studenten BDes Urban Interior Architecture onderzoeken een inclusieve interactieve ontwerpmethod: op welke wijze kunnen ze het beste met en voor bewoners met verschillende achtergronden, kunst in de openbare ruimte van de multiculturele achterstandswijk Overvecht ontwerpen?

- Archi Lanka

Acht studenten BDes Urban Interior Architecture hebben een evaluatie gedaan van after-tsunamiprojecten in opdracht van Solid House Foundation en in samenwerking met Xplore. CIS heeft de projectleiding gedaan en de studenten begeleid.

- Junior Mediashakers

Jongeren met een allochtone achtergrond worden opgeleid tot ondernemer in de media. CIS ontwikkelt de leergang.

- Het CIS heeft twee kenniskringen georganiseerd:

de kenniskring *Interculturele Competenties* en de kenniskring *Dwarspeiling* over de diversiteit in het leerplan van de verschillende opleidingen Kunst en Economie.

Vooruitblik

Ook in 2007 volgt de HKU haar onderzoeksambities.

Het implementeren van onderzoek als onderdeel van het onderwijs krijgt steeds meer vorm.

Een voorbeeld: het lectoraat Muziekontwerp onderwijst heel concreet academische vaardigheden in onderzoek voor een naar ontwerpen.

Ook publiceren blijft belangrijk in 2007. Enkele voorbeelden: het lectoraat Theatrale Maakprocessen heeft afspraken met de uitgeverij International Theater & Film Books voor tien publicaties in de periode 2007-2009. De eerste twee verschijnen begin van 2007. Het lectoraat Kunst en Economie werkt aan een handboek over de ontwikkeling van het CMKBU in het kader van Europese samenwerking.

Samba Schutte | afgestudeerd Bachelor of Theatre in Theatre and Education
Faculteit Theater

“Op mijn dertiende maakte ik samen met een vriendje stop-motion animatiefilmtjes.”

Samba Schutte (1983) brak in 2006 tijdens het Leids Cabaretfestival door met een eigen vorm van cabaret. Gezegend met Afrikaanse en Nederlandse roots, een talent voor stand-up, een goed ritmegevoel en liefde voor verhalen vertellen, kreeg hij zowel de jury als het publiek aan zijn voeten. En dat voor iemand die pas vijf jaar geleden vanuit Ethiopië voor het eerst voet op Nederlandse bodem zette. Maar het meest kenmerkende aan Samba Schutte is toch wel zijn enorm sterke wilskracht. Zijn motto is: als ik echt iets wil, dan lukt het ook.

Al vrij vroeg wist hij dat hij entertainer wilde worden. “Ik heb altijd graag mensen vermaakt. Als kind was ik druk in de weer met mijn verhalen en voerde die met Kerst op. Maar op school was ik te verlegen om mee te doen aan een toneeluitvoering...

Ik was bezeten van film en toen ik ongeveer dertien jaar was, maakte ik samen met een vriendje stop-motion animatiefilmtjes. Toen wist ik ‘wauw, ik wil regisseur en acteur worden’. Van deze beroepswens kijkt in Nederland niemand raar op, maar in Afrika is het een minder voor de hand liggende

keuze. Je wordt raar aangekeken, je bent een beetje verdacht als je geen degelijk vak als dokter of piloot kiest. Ik heb daarom – mede met het oog op mijn ouders, die me overigens volledig steunden – gekozen voor docerend theatermaker.”

Aangezien zijn zus al in Utrecht woonde, oriënteerde Samba zich via internet op de Utrechtse theateropleidingen. Omdat hij in eerste instantie uitgeloot werd voor de HKU, startte hij in 2001 aan het University College. Hier overwon hij zijn verlegenheid. “Op dat kleine podium viel alles op zijn plek. Alle remmen

gingen los en ik ontdekte mijn talent voor stand-up comedy. Ik merkte dat ik mensen hard kan laten lachen. Alles wat er al jaren diep van binnen zat, kwam daar ineens naar buiten.” Na een jaar kon Samba alsnog van start bij de HKU, maar daar wachtte een grote verrassing. “Op de site stond dat de opleiding Engelstalig was, maar op de open dag hoorde ik dat alle lessen in het Nederlands gegeven werden! Het frustreerde me vooral in het begin dat ik me niet goed genoeg kon uiten.” Door keihard te studeren lukte het Samba de taal vrij snel onder de knie te krijgen. “Ik ben heel ambitieus. Als ik iets wil, werk ik daar keihard voor en dan lukt het ook. Dat zeiden mijn vrienden vroeger al tegen me. Mijn mazzel is, dat ik heel internationaal en multicultureel opgevoed ben en dat we als familie veel gereisd hebben.”

Zijn zelfstandigheid kwam goed van pas tijdens zijn studie, die dat jaar voor het eerst van start ging. Hoe voelde het om tot de eerste lichting te behoren en in wezen een proefkonijn te zijn? “Ik heb er – in tegenstelling tot andere studenten – gelukkig niet veel last van gehad. Ik wist heel goed wat ik wilde en daarom frustreerde het me niet. Ik vind het ook niet zo erg als het nut van iets niet helemaal helder is, je steekt altijd wel iets op. De opleiding is heel breed – je wordt opgeleid tot universeel maker. Er wordt je van alles aangeboden maar je moet zelf, vooral buiten de faculteit, de verdieping

zoeken.” In alles wordt duidelijk dat de ambities van Samba niet bij lesgeven liggen. Hij kiest met hart en ziel voor het podium, maar heeft het docentschap niet helemaal losgelaten. “Ik geef een aantal workshops aan jongeren en dat is heel erg leuk om te doen. Het docentschap is een mooie basis om op terug te kunnen vallen, maar niet iets dat ik fulltime zou willen doen.” Op de vraag of hij achteraf niet liever de acteursopleiding had gedaan, reageert Samba zeer beslist ontkennend. “De acteurs zitten veel te veel in hun eigen wereld. Onze opleiding is veel socialer. Je werkt samen met theatervormgevers, schrijvers en studenten DVTG (Design for Virtual Theatre and Games). Het is altijd jij samen met anderen. Je moet ook leren samenwerken, anders red je het niet daarbuiten. Daarbij wil ik zelfstandig kunnen opereren als performer. Als allround maker wil ik zelf techniek, schrijven en dramaturgie combineren.”

Waar ziet Samba zich over vijf jaar. “Ik wil eerst mijn cabaret-vorm verder verfijnen, dan maak ik een overstap naar televisie. Als acteur, quizleider, presentator, dat maakt me niet zo veel uit. Maar mijn ultieme droom is filmregisseur. Ik heb voor mezelf als doel gezet dat in 2010 mijn eerste lange speelfilm in de bioscopen draait. Kan best zijn dat het een paar jaar later wordt, maar die film gaat er hoe dan ook komen.”

www.sambaschutte.nl

Hoofdstuk 4 Studenten

Jonge professionals

Het beleid van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is gericht op de ontwikkeling van getalenteerde studenten tot jonge professionals. Professionals die werken vanuit een beeldend, muzikaal, theateraal, kunsttechnisch of kunsteconomisch perspectief, met bijzondere aandacht voor de nieuwe media. Ze moeten op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in hun vakgebied, vertrouwd zijn met het werken in multidisciplinaire teams, voorbereid zijn op permanente innovatie van hun gebied en in staat zijn onderzoek in te zetten in of voor hun beroepsuitoefening. HKU-studenten maken al vroeg kennis met de praktijk.

Nationaliteit ingeschreven niet-Nederlandse studenten
Studiejaar 2006-2007

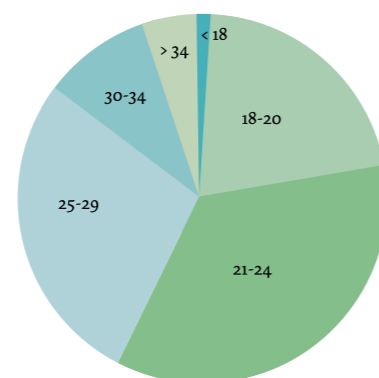
Europa (zonder Turkije)	190
Noord Amerika	12
Indonesië	5
Japan	13
Totaal westerse nationaliteit	220
Latijns Amerika	20
Afrika	3
Turkije	0
Marokko	0
Suriname	1
Nederlandse Antillen (incl. Aruba)	0
Overig niet Westers	36
Totaal niet-westerse nationaliteit	60
Totaal HKU	3479

Studentenpopulatie

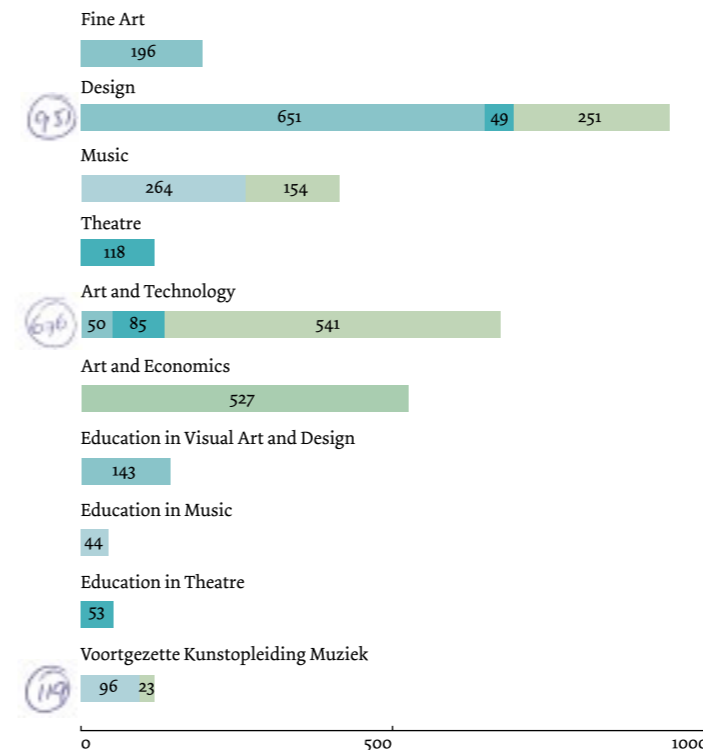
Op 1 oktober 2006 studeerden er 3.479 studenten aan de HKU, waarvan 3.245 (voorlopig) bekostigd. Van de ingeschreven studenten waren er 203 zonder bekostigingsjaren (vanwege studieverleden) en 31 zonder bekostiging (vanwege een tweede inschrijving).
Inschrijving van personeelsleden als student komt bij de HKU zelden voor. In het studiejaar 2006-2007 staat één docent ingeschreven als onbekostigde extraneus.

De verdeling man/vrouw van de totale studentenpopulatie bij de HKU is evenwichtig: 50-50%. Er zijn wel duidelijke verschillen per opleidingsgebied. Bij Art and Technology is het verschil het grootst: 86% is man.
De leeftijdsopbouw is voor alle opleidingen ongeveer gelijk. De grootste groep studenten is tussen de 21 en 24 jaar, gevolgd door de groep 25-29 jaar en daarna door de groep 18-20 jaar. De student van de opleiding Bachelor of Art and Economics is gemiddeld het jongst. Er studeren studenten van 50 verschillende nationaliteiten aan de HKU, gemiddeld heeft 92% de Nederlandse nationaliteit. Bij de Faculteit Muziek is het percentage studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit het hoogst: 33%, bij de Faculteit Kunst en Economie het laagst: 0,6%.

Leeftijd ingeschreven bachelorstudenten

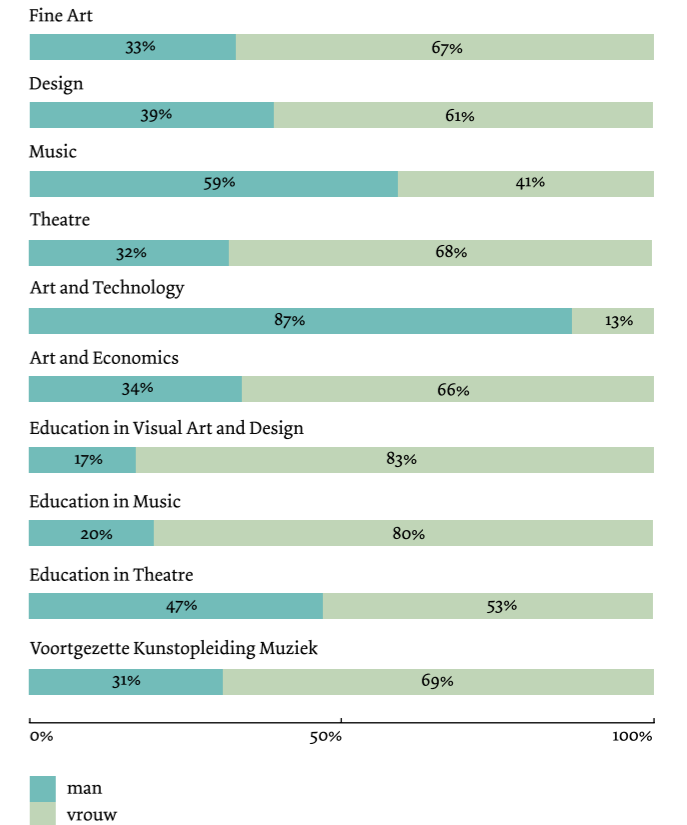

Totaal aantal bekostigde studenten per 1 oktober 2006

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
Faculteit Muziek
Faculteit Theater
Faculteit Kunst, Media & Technologie
Faculteit Kunst en Economie

Verdeling instroom man/vrouw per opleidingsgebied

Aanmeldingen

In totaal 5.084 aspirant-studenten hebben zich aangemeld voor de instroom per 1 september 2006, een stijging van ongeveer 10% ten opzichte van 2005 (4.638 aanmeldingen).

De Bachelor of Fine Art heeft wederom een stijging in het aantal aanmeldingen: 32%.

De Bachelor of Design vertoont een lichte daling: 4%.

De Bachelor of Music vertoont een stijging van 27% in het aantal aanmeldingen ten opzichte van 2005, nadat het in 2004 gedaald was.

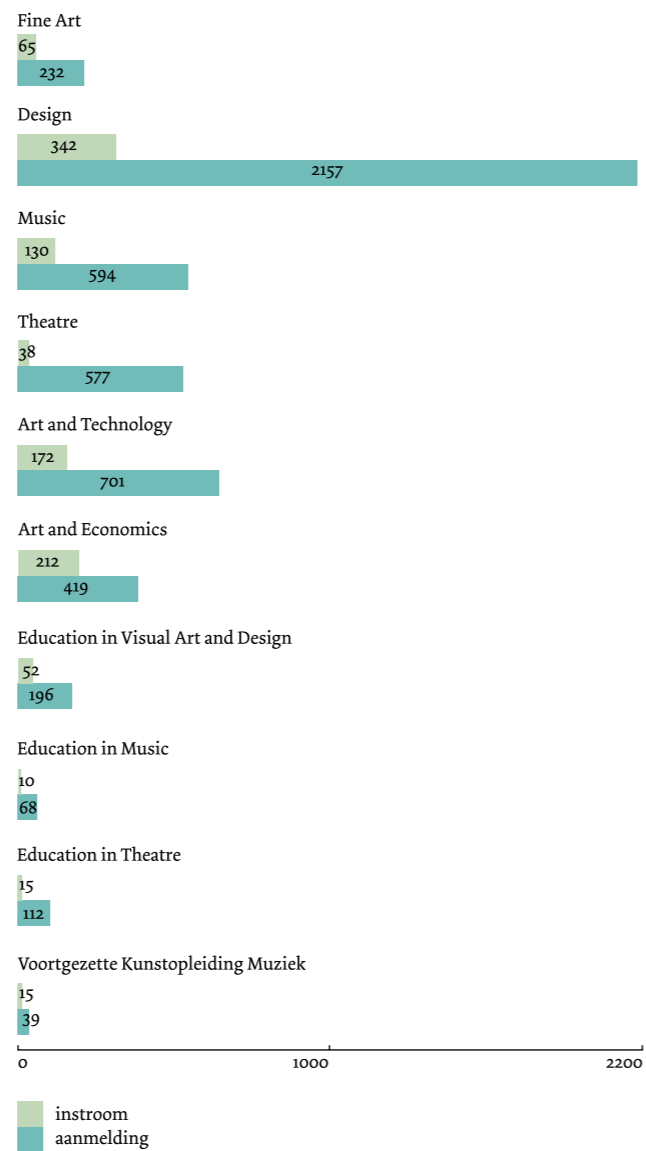
De Bachelor of Theatre laat een stijging in de aanmeldingen zien van 23% zien ten opzichte van 2005.

Het aantal aanmeldingen bij de Bachelor of Art and Technology is ongeveer gelijk gebleven.

De aanmeldingen voor de Bachelor of Art and Economics zijn met bijna 38% toegenomen.

Het aantal aanmeldingen voor de bacheloropleidingen op het gebied van Education, te weten de Bachelor of Education in Theatre, Bachelor of Education in Visual Art and Design en de Bachelor of Education in Music, vertoont een opmerkelijke groei van respectievelijk 87%, 50% en 45%.

Aanmeldingen/totale instroom 2006 per opleiding

Instroom

In 2006 is de bekostigde instroom licht gestegen ten opzichte van 2005. De groei van de HKU zet daarmee door. Deze groei is grotendeels het effect van de nieuwe opleiding Art and Economics. Ook laat de instroom bij de Bachelor of Fine Art een toename van 30% zien.

Vooropleiding

Ten opzichte van 2005 zijn er HKU-breed wat lichte verschuivingen opgetreden in de vooropleiding van de instromers. Per faculteit zijn er enkele opvallende verschillen.

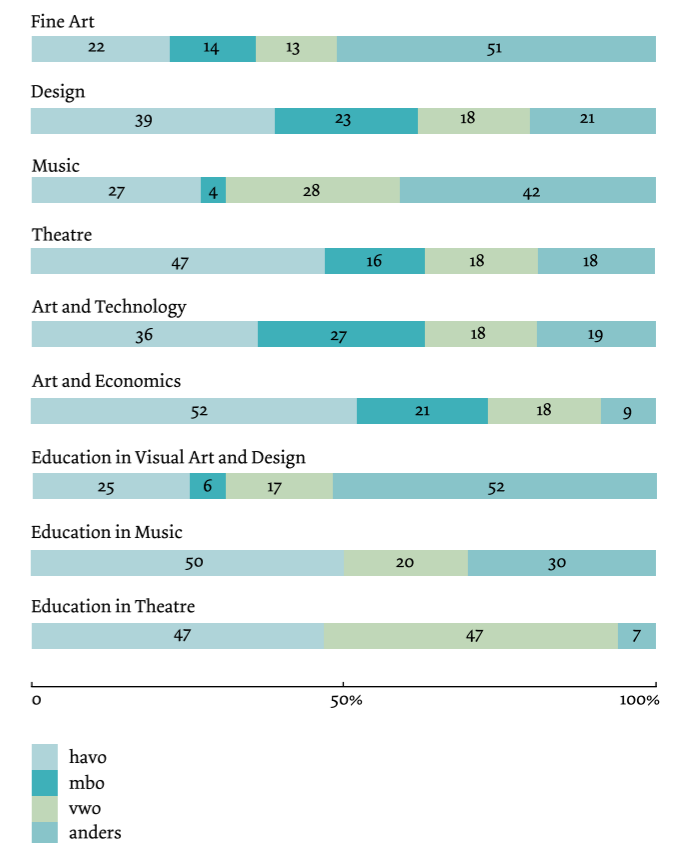
Van de totale HKU-instroom in 2006 heeft ruim 37% als vooropleiding havo. Bij de Faculteit Muziek is dit echter 17% en bij de Faculteit Kunst en Economie 52%. Dit komt overeen met het beeld van 2005.

Van de totale HKU-instroom in 2006 heeft 19% als vooropleiding vwo. Bij de Faculteiten Muziek en Theater is de vwo-instroom iets groter, nl. 25%. De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft de laagste vwo-instroom: 14%. Van de totale HKU-instroom in 2006 heeft 18% als vooropleiding mbo. Dit is een opvallend verschil met 2005 (24%), maar is ongeveer gelijk aan 2004 (19%).

Het aantal studenten met een vooropleiding 'anders' (buitenlands, 18+/21+-toets, hbo/wo) is gestegen van 21% in 2005 naar 25% in 2006. Dit wordt met name veroorzaakt door de instroom bij de Faculteit Muziek (55% vooropleiding 'anders').

De gemiddelde leeftijd van de instromer ligt tussen de 18 en 20 jaar. De verdeling man/vrouw ligt bij de instroom iets anders dan bij de totaal ingeschreven studenten, hier is 46% man en 54% vrouw. Het percentage mannen is traditioneel hoog bij de opleiding Art and Technology (87%), het percentage vrouwen ligt bij de instroom het hoogst bij de opleidingen Bachelor of Education in Visual Art and Design en Bachelor of Education in Music.

Vooropleiding instroom per opleiding

Rendementen

De HKU beschouwt het kunstonderwijs als een selectieve sector waar het accent op de kwaliteit van de afgestudeerden behoort te liggen. Erkenning van die kwaliteit is dan ook erg belangrijk. In het afgelopen jaar is de HKU door het Amerikaanse BusinessWeek's expertpanel opgenomen in de wereldwijde lijst van beste opleidingsinstituten voor design. De lijst bestaat uit 60 hogescholen en universiteiten, die volgens het panel van deskundigen wereldwijd toonaangevende designopleidingen bieden.

Mede als gevolg van de invoering van het accreditatiestelsel heeft de HKU voor alle opleidingen ook kwantitatieve doelstellingen moeten formuleren. In het Instellingsplan is geformuleerd dat de HKU ernaar streeft dat alle opleiding een rendement behalen dat tot de hoogste van hun sector behoort. Die doelstelling is nog niet bereikt.

Als gevolg van de herstructurering van het kunstonderwijs is een aantal opleidingen zodanig gewijzigd dat het berekenen van rendementen gedurende een aantal jaren niet mogelijk is. De HBO-raad publiceert voor het kunstonderwijs daarom enkel rendementen die betrekking hebben op de gehele sector.

Het rendement na vijf jaar van alle HKU-opleidingen lag in 2006 lager dan in de jaren ervoor, maar met 54,4% toch nog ruim boven het hbo-gemiddelde van 48,8%. Ook het gemiddelde rendement van de HKU opleidingen na acht jaar is hoger dan het landelijk gemiddelde: 58,8% tegen 56,3%. Alle kunstopleidingen gezamenlijk hebben gemiddeld een vijfjaarrendement van 51,5% en een achtjaarrendement van 53,7%. De kunstopleidingen van de HKU behalen hogere rendementen, respectievelijk 55,5% en 57,7%. De gemiddelde rendementen van de htno-opleidingen (hoger technisch en natuurwetenschappelijk onderwijs) zijn na vijf jaar 48,8% en na acht jaar 56,9%. De opleidingen Kunst en Techniek van de HKU, die tot de htno-sector behoren, hebben rendementen van 62,2% (vijf jaar) en 64,7% (acht jaar). Voor de opleiding Kunst en Economie kon in 2006 voor het eerst een vijfjaarrendement berekend worden: 34,6%. Dit is lager dan

het landelijk heo-gemiddelde (hoger economisch onderwijs), dat op 42,5% ligt.

De gemiddelde rendementen kunnen wel uitgesplitst worden naar verschillende groeperingen binnen het onderwijs. Behalve bij de opleiding Kunst en Techniek behalen vrouwen gemiddeld hogere rendementen, zowel voor vijf als voor acht jaar, dan mannen. Ook westerse allochtonen doen het over de gehele linie beter dan autochtonen en andere allochtonen. In het kunstonderwijs is een duidelijk verband tussen leeftijd en rendement. Tot 40 jaar stijgt het rendement van de opleiding met de leeftijd. Bij de opleiding Kunst en Techniek heeft juist de groep studenten tussen de 20 en 24 jaar de hoogste rendementen.

Ook wat vooropleiding betreft zijn er duidelijke verschillen. In het kunstonderwijs behalen studenten met een vwo-vooropleiding hogere rendementen dan studenten met andere vooropleidingen. In het htno daarentegen zijn het studenten met een mbo-vooropleiding die het hoogste rendement behalen. In alle opleidingen halen studenten in de categorie 'overige vooropleiding' de minst goede rendementscijfers.

Arbeidsmarktpositie

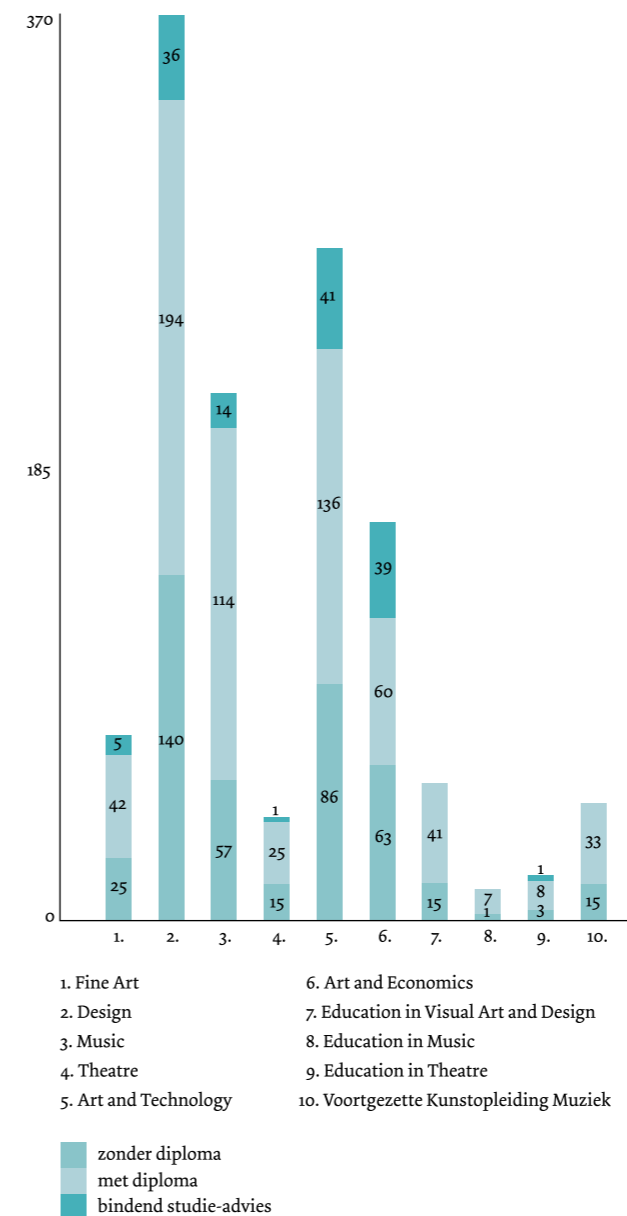
Alle opleidingen onderhouden contacten met alumni om op de hoogte te blijven van het lastige proces dat de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt voor afgestudeerden is. Deze contacten leveren vooral kwalitatieve feedback op. Om zicht te krijgen op de arbeidsmarktpositie van de afgestudeerden in relatie tot afgestudeerden van andere opleidingen, benut de HKU de Kunstenmonitor. Dit instrument, een verbijzondering van de HBO-Monitor, was na de invoering van het accreditatiekader aan een herziening toe. De HKU heeft de afgelopen twee jaar intensief geparticipeerd in de begeleidingscommissie om de monitor beter af te stemmen op de actuele behoeften. De monitor geeft nu een beeld van de arbeidsmarktsituatie van de alumni circa anderhalf jaar na afstuderen. Tevens wordt gevraagd om met de huidige kennis en ervaring terug te blikken op de opleiding.

De arbeidsmarkt voor kunstenaars was in 2006 krap. In vergelijking met de alumni van de andere deelnemende opleidingen doen de HKU-alumni het echter niet slecht op de arbeidsmarkt. Er wordt in 2006 een werkloosheid gemeten van 12% terwijl dit landelijk op 18% ligt. Hun bruto uurloon is vergelijkbaar met dat van andere alumni, maar hun gemiddelde maandloon ligt hoger. HKU € 1.500 tegenover landelijk €1.376.

Over de opleiding als voorbereiding op de arbeidsmarkt zijn de HKU-alumni niet echt tevreden. Ze waarderen dit met een 5,3 op een tienpuntschaal. Landelijk geldt bijna hetzelfde: 5,2. Echter degenen die werkzaam zijn in de sector waarvoor ze opgeleid zijn, oordelen hoger: 5,6. Ook de waardering voor de praktische beroepsvoorbereiding zou hoger kunnen: 5,8 tegenover landelijk 5,6. Maar ook hier geldt dat degenen die op de juiste plek terecht gekomen zijn wel tevreden zijn: 6, 2.

Van de alumni die werk hebben, is bijna 60% uitsluitend werkzaam binnen het eigen vakgebied. Ruim 10% werkt uitsluitend buiten het vakgebied waarvoor ze aan de HKU zijn opgeleid en 30% werkt zowel binnen als buiten het eigen vakgebied. Ruim driekwart heeft werk op hbo-niveau. Deze verhoudingen gelden ook op landelijke schaal. Deze indi-

Uitstroom 2006 per opleiding

caties over de arbeidsmarktpositie van de alumni kunnen gedifferentieerd worden naar de verschillende opleidingen. Dan valt op dat er grote verschillen tussen de verschillende sectoren zijn. Zo is de werkgelegenheid voor de alumni van de docentenopleidingen groter dan die van de andere opleidingen. In de muziek- en de theatersector is de werkgelegenheid veel problematischer. Dat geldt niet alleen voor de HKU-alumni. De invloed die de opleidingen kunnen hebben op dergelijke macro-economische gegevens is slechts bescheiden.

Informatievoorziening

In 2005 was de meeste informatie uit de bijna 600 pagina's tellende Studiegids van de HKU op de facultaire intranetten geplaatst. Wat resteerde was een speciaal voor studenten gemaakte HKU-agenda. Na een enquête onder studenten bleek dat de agenda toch minder gebruikt werd dan verwacht. De basis studie-informatie, een soort wie-wat-waargids, wordt nu aangeboden op een speciaal voor de HKU gemaakte usb-stick die studenten bij aanvang van het studiejaar ontvangen. Bijkomend voordeel van de stick is dat studenten die ook voor hun studie-activiteiten kunnen gebruiken.

In maart verscheen de eerste editie van het nieuwe HKU-magazine UNST. Het magazine is niet alleen bedoeld voor de interne informatievoorziening aan studenten en medewerkers van de HKU, maar is ook gericht op alumni van de HKU en externe relaties. Met dit blad wil de HKU zes keer per jaar in woord en beeld laten zien wat er binnen de onderwijsinstelling gebeurt. UNST schrijft over HKU-projecten, succesvolle alumni, bijzondere stageplekken en nieuwe studierichtingen. Elk nummer heeft een beeldreportage, een column van een HKU-student en een recensie van een HKU-docent. Maar ook mensen van buiten de HKU krijgen, mits zij een interessante visie op kunst of kunstonderwijs hebben, een plaats in UNST. Een eerste peiling wees uit dat het magazine positief wordt gewaardeerd.

Studenten Service Centrum

Om de dienstverlening naar studenten toe te vergroten wil de HKU per 1 februari 2007 een Student Service Centrum (SSC) inrichten. Het SSC zal de (internationale) studentenbegeleiding, het studentendecanaat, bureau inschrijvingen en de studentenadministraties omvatten. Het SSC zal beter bereikbaar zijn dan de afzonderlijke bureaus voorheen, heeft één loket voor alle vragen en is bedoeld voor (aspirant-)studenten, alumni, schooldecanen, ouders en medewerkers. Zij kunnen er terecht voor algemene informatie over alle mogelijke onderwerpen rondom de studie. Bijvoorbeeld voor aanmelding, toelating, in- en uitschrijving, studiefinanciering, studievoortgang, internationale uitwisseling, huisvesting, verzekeringen, verblijfsvergunningen en reglementen. Daarnaast biedt het SSC studenten persoonlijke begeleiding onder andere bij internationale uitwisseling, bij persoonlijke problemen, de gevolgen van studievertraging, enzovoort. De faculteiten zullen studenten blijven informeren en begeleiden op het gebied van onderwijsinhoudelijke zaken.

Alumni

De HKU betreft alumni op diverse manieren bij de organisatie en activiteiten van de opleidingen. Alumni worden uitgenodigd voor reguliere activiteiten en bijeenkomsten en voor bijzondere gebeurtenissen. In de reeks felicitatie-advertenties voor prijswinnaars worden ook alumni die een bijzondere prestatie hebben geleverd, genoemd.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

De Faculteit Kunst, Media & Technologie heeft een actief alumni-beleid. Na het afstuderen worden oud-studenten gevolgd, en waar mogelijk ondersteund bij het vinden van een baan. Oud-studenten profiteren van het zeer uitgebreide netwerk dat de faculteit over de afgelopen jaren heeft opgebouwd. Het bestaat voor een deel uit de bedrijven waar de faculteit vaak al jaren mee samenwerkt. Ook oud-studenten die inmiddels al enige jaren werkzaam zijn in verschillende

takken van het werkveld maken deel uit van dit netwerk. Het levert een constante stroom van stage- en werkplekken, waar studenten en oud-studenten volop van kunnen profiteren.

Om studenten en afgestudeerden te helpen met de overgang van hun opleiding naar het werkveld is de Faculteit Kunst, Media & Technologie in 2006 van start gegaan met Xchange Professional: intermediair voor studenten, bedrijven en alumni. De website www.xprof.hku.nl is gebouwd met informatie voor alumni en bestaat uit:

- een vacaturebank waar alumni reguliere banen en freelance opdrachten kunnen vinden. Bij grotere opdrachten voor alumni organiseert Xchange Professional pitches in samenwerking met de bedrijven die de opdracht uitzetten.
- een matchmakingtool waar alumni hun professioneel profiel (cv /portfolio) kunnen samenstellen en up-to-date houden. De tool biedt hen de mogelijkheid om zichzelf en hun werk te presenteren aan derden (alumni en bedrijven).
- beroepsvoorbereidende informatie zoals beroepsorganisaties, fondsen, competities en startersinformatie.

In 2007 zal Xchange Professional haar alumni-activiteiten verder uitbouwen. In maart 2007 start onder andere de masterclass Ondernemen voor Designers, bedoeld voor afgestudeerden. De HKU zoekt verder naar mogelijkheden om Xchange Professional in 2007 HKU-breed te introduceren.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Ook de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft inmiddels een uitgebreid alumninetwerk. Alumni geven lezingen op de faculteit en worden voor inhoudelijke feedback betrokken bij onder meer zogeheten werkveldconferenties, de eindexamenbeoordelingen en toetsing van de curricula.

Faculteit Theater

De Faculteit Theater vierde in september 2006 dat Wanda Reumer 50 jaar geleden de Academie voor Expressie door Woord en Gebaar oprichtte en het professionele theateronderwijs in Utrecht van start ging. Ter ere van deze bijzondere

mijlpaal kwamen zaterdag 9 september alumni van alle richtingen en leeftijden bijeen voor een netwerkdag. Het programma bevatte allerlei manieren om elkaar te ontmoeten: speeddaten, interviews, tafelgesprekken, advies, enzovoort. Gezien de positieve reacties bekijkt de Faculteit Theater hoe een eventueel vervolg gegeven kan worden aan deze dag.

Faculteit Muziek

Op zaterdag 20 mei zette de Faculteit Muziek de deuren wagenwijd open voor alumni. Met de registratie van de bezoekers is hun adressenbestand weer bijgewerkt. De alumni kregen een afwisselend concert, een borrel en buffet. Ze konden uitvoerig herinneringen ophalen en gebruik maken van het Open Podium. Verder is er in het kader van de visitatie van de Master of Music (MMus) en de Master of Education in Interdisciplinary Artseducation (MEIA) contact geweest met alumni van de huidige Voortgezette Kunstopleiding Muziek en de Opleiding Docent Muziek. Daarbij is respectievelijk hun ervaring met en hun behoefte aan deze masteropleidingen gepeild.

Faculteit Kunst en Economie

In 2006 is een verkennend onderzoek gehouden onder de eerste afgestudeerden van de bacheloropleiding Kunst en Economie. Deze eerste groep bachelors Art and Economics (BAE) bestond uit elf alumni. De resultaten van het onderzoek worden onder meer gebruikt voor de opzet van een alumninetwerk. Een aantal alumni heeft daarnaast een actieve rol vervuld bij de visitatie van de opleiding. De faculteit streeft naar een actueel relatiebestand van 75% van de alumni waaruit de opleiding voortdurend kan afleiden op welke plekken en posities zij terecht komen en wat daaruit afgeleid kan worden voor de inrichting en eindcompetenties van de opleiding Kunst en Economie.

Werving

Het wervingsbeleid van de HKU is gericht op het aantrekken van getalenteerde studenten. Het gaat erom de juiste student op de juiste plaats te krijgen, zodat niet alleen de instroom, maar ook de doorstroom zo optimaal mogelijk is. Een goede voorlichting speelt daarin een cruciale rol. Omdat oriëntatie op een studiekeuze steeds vaker vooral via de website verloopt, is in 2006 besloten om de website ingrijpend te herzien. De site verliest zijn indeling in doelgroepen. De belangrijkste focus komt te liggen bij aankomende studenten. De site wordt zodanig ingericht dat alle informatie snel en simpel te vinden is voor deze doelgroep. Met aansprekende projecten wordt een duidelijker beeld geschetst van wat de student in spe op een bepaalde opleiding kan verwachten. Ook de look en feel van de site wordt volledig aangepast.

In 2006 werd afscheid genomen van het vaste vormgevingsbureau voor onder meer de wervingscampagnes voor eerstejaars van de HKU, de Design Politie. Na zorgvuldige selectie werd gekozen voor 178 aardige ontwerpers. Net zoals bij de Design Politie bestaat ook dit bureau uit oud-studenten grafische vormgeving van de HKU.

Pitchjunior

Pitchjunior is de jongtalentklas voor 16+-jongeren met een dubbele culturele bagage. In 2006 is deze jongtalentklas versterkt als kennispool. Pitchjunior helpt aanstormend cultureel divers talent zich te oriënteren op de HKU. Daarnaast stimuleert Pitchjunior de systematisering en transfer van kennis over talentontwikkeling en diversiteit. Pitchjunior is een initiatief van het Centrum voor Interculturele Studies en werkt nauw samen met partners uit de onderwijswereld en het culturele veld.

Diverse vakgebieden

Naast de bestaande klassen in de podiumkunsten, zijn in 2006 dramaschrijven en ondernemerschap in de Media toegevoegd. Studenten van de Faculteit Kunst en Economie zijn als

onderzoeker of consultant opgetreden. In 2006 hebben 35 Pitchers deelgenomen, 21 van hen met een niet-westerse allochtone achtergrond, drie met een westers allochtone achtergrond en 11 met een Nederlandse achtergrond.

Leerbedrijf

Pitchjunior vormt een leerbedrijf voor HKU-studenten die zich willen bekwamen in buitenschoolse kunsteducatie en in praktijkonderzoek naar cultureel diverse vraagstukken. In 2006 hebben zes studenten een schrijfklas, een coachings-traject voor een band en een theaterklas gedaan. (één niet-westerse allochtone student en vijf Nederlandse). Twaalf studenten hebben hun onderzoeks- en organisatiekwaliteiten aangescherpt. Vier studenten hebben in opdracht van Pitchjunior het scouten van jongeren met een dubbele culturele bagage voor kunsteducatieve cursussen onderzocht. Vier studenten hebben het talentontwikkelingsveld in Nederland in kaart gebracht en vier studenten hebben de Pitchmanifestatie georganiseerd. Drie ROC-studenten hebben bij Pitchjunior stage gelopen.

Utrecht stad voor jong en divers talent

Pitchjunior is met Mira Media bezig een internationale expertmeeting over Talentontwikkeling en Diversiteit te organiseren in het najaar van 2008 in Utrecht.

Pitch manifestatie

Met ingang van september 2006 wordt één keer per jaar een Pitch manifestatie georganiseerd. Hierin worden een expertmeeting met een Pitchpodium gecombineerd. De eerste manifestatie vindt in januari 2007 plaats. In mei 2006 is het laatste halfjaarlijkse podium gehouden. Meer informatie staat op www.pitchjunior.nl

Internationale Studentenmobiliteit

Studenten naar het buitenland

HKU-studenten brachten ook in 2006 om verschillende redenen een periode van hun studie in het buitenland door. Voornamelijk in het kader van een uitwisselingsprogramma, een internationaal project of een buitenlandse stage. 4,5 procent (163 studenten) van alle HKU-studenten verbleef in 2006 gesubsidieerd een periode in het buitenland. Dit zijn studenten waarvan de buitenlandse studieperiode door de HKU erkend wordt. Behalve een studieperiode aan een buitenlandse partnerinstelling, deden ook dit jaar weer meer HKU-studenten een internationale stage bij een (culturele) organisatie, bedrijf of researchlab van een onderwijsinstelling.

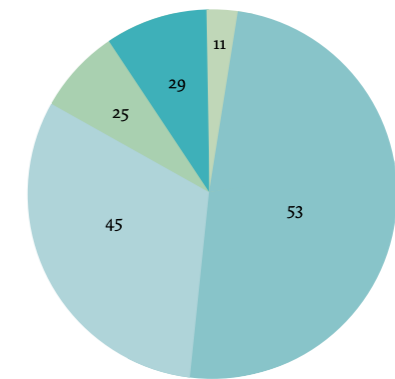
Net als in voorgaande jaren werd een aantal kortdurende internationale projecten financieel ondersteund door een beurs uit het HKU Jan van Scorel Fonds en door de Intensieve Programma's van het Erasmus-programma.

In 2006 gingen de meeste studenten naar de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Ook andere Europese landen zijn populair. Daarnaast zet de trend van de laatste jaren door om naar Azië, Afrika, Zuid- en Midden-Amerika te gaan.

Aantal studenten van de HKU dat in 2006 in het buitenland studeert per verstrekking fonds

Fonds	Aantal
HKU Jan van Scorel	105
Socrates/Erasmus	17
Erasmus IP	10
FIPSE	3
NPT	2
Xplore	13
Geen	13
Totaal	163

Aantal studenten van de HKU dat in 2006 in het buitenland studeert per faculteit

- Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
- Faculteit Muziek
- Faculteit Theater
- Faculteit Kunst, Media & Technologie
- Faculteit Kunst en Economie

Aantal HKU-studenten dat in 2006 in het buitenland studeert per land van bestemming

Land van bestemming	Aantal
Verenigde Staten	20
Verenigd Koninkrijk	18
Duitsland	14
België	9
Frankrijk	7
Ierland	6
Overig West- en Zuid-Europa	15
Scandinavië	12
Midden- en Oost-Europa	12
Australië	5
Nieuw-Zeeland	1
Curacao	5
Costa Rica	4
Overig Midden- en Zuid-Amerika	10
Ghana	4
Overig Afrika	4
China	2
Japan	2
Sri Lanka	8
Overig Azië	5
Totaal	163

Uitwisselingsstudenten uit het buitenland

Uitwisselingsstudenten uit het buitenland zijn niet-reguliere studenten die voor een periode van drie maanden tot een jaar aan de HKU studeren. Zij verblijven hier in het kader van een uitwisselingsprogramma of, in een enkel geval, buiten enig kader om.

In 2006 studeerden 77 buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU. Dit is voor het eerst sinds enkele jaren een afname. Het grootste deel van de uitwisselingsstudenten komt uit Europa en maakt gebruik van het Socrates/Erasmus-programma. Verder betreft het vooral studenten van niet-Europese partnerinstellingen uit Australië, de Verenigde Staten, Nieuw Zeeland en Japan, waarmee de HKU bilaterale uitwisselingscontracten heeft afgesloten.

De meeste buitenlandse uitwisselingsstudenten kwamen dit jaar uit Spanje, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Aantal buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU in 2006 per land van herkomst

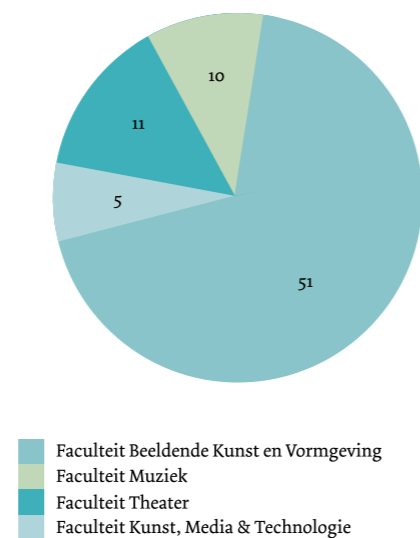
Land	Aantal
Finland	3
Overige Scandinavië	3
Ierland	2
Verenigd Koninkrijk	10
Duitsland	3
Spanje	12
Overige Zuid-Europa	4
Baltische Staten	4
Polen	2
Tsjechië	6
Bulgarije	3
Overige Midden- en Oost-Europa	3
Australië	6
Nieuw Zeeland	3
Israël	1
Pakistan	1
Japan	1
Verenigde Staten	10
Totaal	77

Daarnaast bezochten tien Oost-Europese studenten de Faculteit Kunst, Media & Technologie gedurende twee kortere perioden in het kader van het Erasmus Intensive Programme Visions of Europe.

Aantal buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU in 2006 per verstrekend fonds

Fonds	Aantal
Socrates/Erasmus bilateraal	55
Huygens	13
FIPSE	0
MAUI	4
AEN	3
Totaal	77

Aantal buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU in 2006 per faculteit

Vooruitblik

Studenten vormen het werkkapitaal van de HKU. Hun waardering voor de kwaliteit van het geboden onderwijs tijdens en na de opleiding vormt een belangrijke indicatie voor veranderingen in het geboden onderwijs. Meer nog dan in het verleden zullen alle opleidingen en afstudeerrichtingen hieraan structureel voldoende aandacht moeten schenken.

Huisvesting

In 2006 heeft het Bureau Internationale Zaken (BIZ) voor 56 buitenlandse studenten bemiddeld in huisvesting: 52 uitwisselingsstudenten en 4 masterstudenten. Tot 1 juli 2006 werd de dienstverlening van het Bureau Buitenland van de Universiteit Utrecht ingekocht. Sindsdien wordt gebruikgemaakt van de diensten van de SSH Utrecht

Klachtenregeling

De HKU is aangesloten bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs – studenten en heeft een eigen Geschillenregeling voor personeel/studenten, een Klachtenregeling ter voorkoming en bestrijding van seksuele intimidatie, agressie en geweld, een Studentenstatuut en een College van Beroep voor de Examens. Klachten in het kader van geschil en beroep worden behandeld vanuit de eigen reglementen en regelingen.

College van Beroep voor de Examens

In 2006 zijn dertien beroepschriften ontvangen. In 2005 waren dat er elf. Tien beroepschriften waren afkomstig van studenten van de Faculteit Kunst en Economie. In alle gevallen is een schikking bereikt. De bindend studie-adviezen waartegen de beroepschriften zich richtten, bleken namelijk onterecht vertstekt en zijn ingetrokken. Eenmaal is hierbij een verzoek om een voorlopige voorziening behandeld en toegewezen.

Verder werden drie beroepschriften ontvangen van studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie. In één geval werd een schikking bereikt. De overige twee beroepen zijn na mondelinge behandeling ongegrond verklaard.

Klachtencommissie seksuele intimidatie, agressie en geweld

De Klachtencommissie ter bestrijding van seksuele intimidatie, agressie en geweld van de HKU heeft in 2006 geen klachten ontvangen. Wel heeft er meermaals overleg plaatsgevonden tussen de voorzitter, leden en ambtelijk secretaris van de commissie.

Jeroen D'hoë | Docent compositie
Faculteit Muziek

“Ik wil dat ze de muziek ook woordelijk omschrijven.”

‘Ieder nadeel heb zijn voordeel’, aldus voetbalgoeroe Cruyff. Dat dit maar al te waar is, blijkt tijdens een gesprek met docent compositie Jeroen D'hoë. In samenspraak met het bestuur en docente compositie Caroline Ansink kwam hij tot een vernuftige oplossing voor een praktisch probleem en creëerde daarmee een nieuw onderwijsmodel.

Normaliter krijgen studenten Muziek gedurende hun studietijd les van één docent compositie. Maar aangezien Jeroen D'hoë uit Vlaanderen afkomstig is en niet wekelijks beschikbaar kon zijn, stelde hij het bestuur voor om altemerend met Caroline Ansink om de week les te geven. Tot zijn grote vreugde stemde het bestuur met zijn voorstel in. Ondanks deze afwijkende manier van lesgeven, heeft het tot nu toe nog niet tot problemen geleid.

“Het geeft voor jongere studenten in het begin misschien een vreemd soort continuïteit, maar het voegt ook iets toe. Het is een andere invloed die ik meebreng.” De studenten leggen iedere week een stuk zelf geschreven muziek voor. Van de docenten krijgen ze advies over de dingen die nog niet optimaal zijn. “Ik wil heel goed weten wat er in het hoofd en de buik van de muziek zit. Waar komt die muziek vandaan?”

Het is altijd een expressie van een gevoel, een idee. Daarom kijk ik niet alleen naar de noten, maar ik wil dat ze het ook woordelijk omschrijven.” Met zijn advies gaan de studenten aan de slag om het de week daarna weer voor te leggen aan Ansink, die op haar beurt weer adviseert en verder coacht. “Ik zie op papier haar commentaar en we sturen elkaar wekelijks een verslag per e-mail. Zo kunnen we heel goed zien hoe het werk evolueert, maar ook de intenties en het algemene doen en laten van de studenten kunnen we op deze manier goed monitoren.”

Jeroen D'hoë behaalde zijn master Compositie aan het Lemmers Instituut – waar hij naast de HKU ook werkzaam is – en studeerde tegelijkertijd Musicologie. Hij bracht vijf jaar door in New York waar hij aan de Julliard School nog een masterstudie volgde en eveneens zijn doctoraat compositie behaalde.

Nog steeds raakt D`hoe enthousiast als hij vertelt over zijn tijd in Amerika. “Ik ben bezeten van Amerikaanse muziek, specifiek de eclectische stroming van grootheden als Copeland en Barber. Er is daar een ongelooflijke vrijheid. Heel anders dan in Vlaanderen waar het dogma van de Darmstadt-school nog regeert. Het is dan wel avant garde maar het is op zich alweer zo verouderd dat het meer het museum van de avant garde is.”

Op de HKU herkent D`hoe de New Yorkse sfeer. Hij roemt de vrijheid en het respect ten aanzien van alle soorten muziek. “Het is hier een stuk meer open minded dan in Vlaanderen. Of het nu gaat om mainstream klassieke muziek, hiphop, minimal music, avant garde, free jazz of funk. Het kan allemaal in Utrecht. Dat heeft denk ik ook met het bestuur te maken. Een uitstekende formule: niet een directeur maar vier mensen van binnenuit. Dat werkt veel beter en inspireert.”

Is het niet een beetje eenzaam aan de HKU? Contact per e-mail, lessen geven, slapen in een onpersoonlijk hotel en de volgende dag weer naar huis rijden... “Maar nee, naast de individuele lessen zijn er ook groepslessen. Hier behandel ik aan de hand van muziekopnames thema’s die iedereen aangaan. In deze lessen voel je goed wat er leeft en wat gevoed moet worden. Daarnaast zijn er de gezamenlijke lessen. Acht keer per jaar geef ik deze ik samen met Caroline.

Verder ken ik een aantal docenten en ga ik graag naar de uitvoeringen zoals de Ensemble Parade in de Vredenburg. Fantastisch, wat een bijzondere mix. Wat een niveau, waanzinnig! Dat kennen we in België niet.”

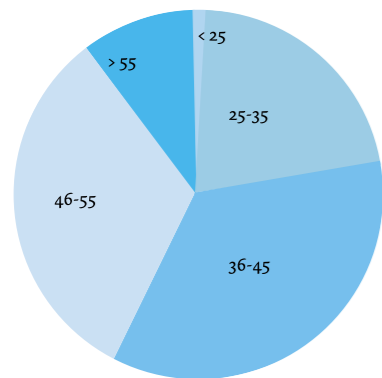
Hoofdstuk 5 Medewerkers

Kengetallen personeel

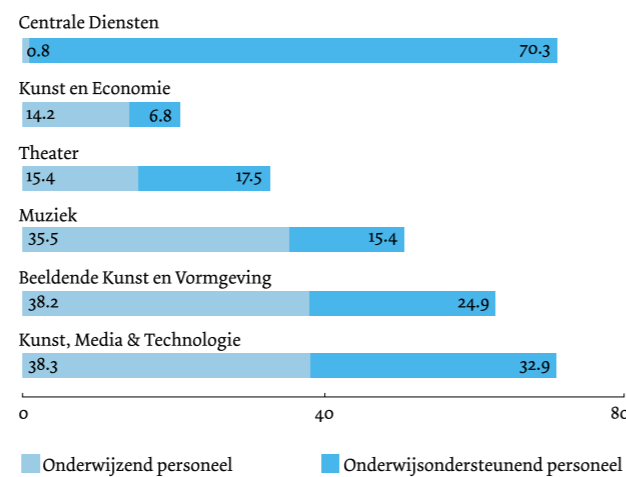
In 2006 had de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht 564 medewerkers in dienst (310,2 fte). 333 onderwijzende medewerkers en 231 onderwijsondersteunende medewerkers. 53% van het personeel is man en 47% is vrouw. De gemiddelde leeftijd is 43,3 jaar.

In het totaal besteed de hogeschool €17.624.000 aan salarissen en sociale lasten. Dat is 49,1 % van de totale uitgaven.

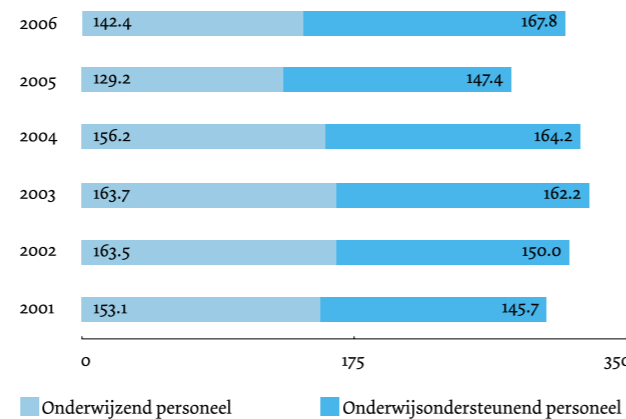
Leeftijdsoopbouw personeel HKU

Verdeling personeel over de locaties in FTE

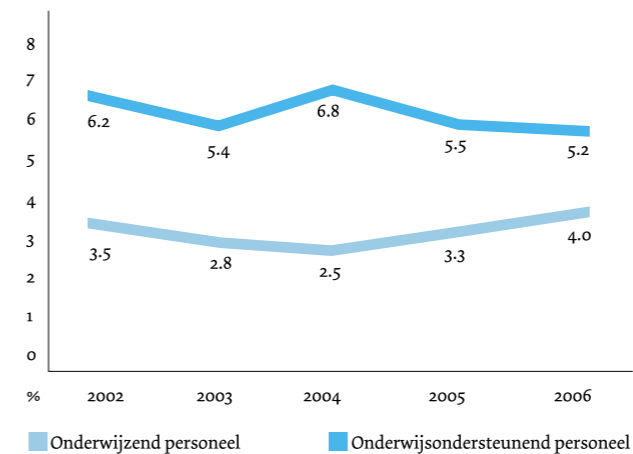
Ontwikkeling personeelsomvang in FTE

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim over 2006 bedraagt voor het gehele personeel 4,7%. In 2005 was dat 4,5%. De hogeschool kent nauwelijks werkgebonden verzuim. De stijgende tendens in het ziekteverzuim van de laatste jaren bij het onderwijzend personeel heeft zich ook in 2006 voortgezet.

Ziekteverzuim 2002-2006

Gastdocenten

Het beleid van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is erop gericht om het onderwijsprogramma nauw aan te laten sluiten bij de beroepspraktijk. Om dit te kunnen realiseren maakt de HKU vanwege specifieke kennis of vaardigheden veelvuldig gebruik van gastdocenten. In 2006 is € 1.690.000 aan het inhuren van gastdocenten besteed.

Functioniewaardering

In 2003 is de HKU gestart met de invoering van FUWAHBO. Dit heeft geleid tot de omzetting van de functies van onderwijsgevenden in organieke functies. Deze functies zijn vervolgens beschreven en gewaardeerd in het nieuwe systeem van functioniewaardering (FUWASYS-HBO).

In 2005 is er veel aandacht besteed aan de nadere uitwerking van functionaliteiten, hoofdtaken en functionele eenheden om te komen tot de aan de individuele medewerkers toegesneden functieprofielen. Hierdoor is enige vertraging ontstaan in de afwikkeling van het functieorderingstraject. De oorspronkelijke planning was gericht op de afwikkeling van het traject eind 2005. In dat jaar is het planningstraject echter bijgesteld. Volgens deze planning is medio 2006 het functie-orderingstraject van het primair proces afgerond. In de eerste helft van 2007 zal het functieorderingstraject van het secundair proces worden afgerond.

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht kent een Regeling Functioneringsgesprekken Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Het doel van deze regeling is het optimaliseren van het functioneren van individuele personeelsleden door belemmeringen weg te nemen en personeelsleden te motiveren. Vast gespreksonderwerp zijn de taakbelasting, deskundigheidsbevordering en verlof. Ook wordt aandacht besteed aan persoonlijke ontwikkelingsplannen.

In 2006 is door de hogeschool, mede naar aanleiding van de gehouden functioneringsgesprekken en de persoonlijke ontwikkelingsplannen, € 243.000 aan deskundigheidsbevordering besteed.

Beoordelingsgesprekken worden gevoerd aan de hand van de HKU-regeling Beoordeling. Functionerings- en/of beoordelingsgesprekken worden minimaal een keer per twee jaar gehouden. In 2006 is deze regeling aangepast aan de CAO HBO. De nieuwe beoordelingsregeling zal in 2007 worden ingevoerd.

Centrum voor Stafontwikkeling

Het Centrum voor Stafontwikkeling heeft als doel om een bijdrage te leveren aan de verdere professionalisering en deskundigheidsbevordering van de medewerkers van de HKU. Ook in 2006 werd de trend van meer vraaggestuurd werken doorgezet. Het Centrum voor Stafontwikkeling heeft twee subsidies binnengehaald in het kader van de regeling Promoveren in het hbo van de Stichting Mobiliteitsfonds hbo.

Structureel aanbod

Het aanbod richt zich op vier aandachtsgebieden: didactiek & studiebegeleiding, ICT, management en veiligheid & preventie. De succesvolle eigen didactische cursus en het traject studiebegeleiders zijn bijgesteld na evaluatie. Nieuw

zijn de lesobservaties. Het centrum heeft de trainingen ICT en veiligheid & preventie ook dit jaar weer verder bijgesteld op wens van de medewerkers. Zo vond er een training preventiemedewerker plaats voor de BHV-hoofden. De Management Development tweedaagse richtte zich op 'de HKU op één locatie?', leerrechten en masters op de HKU.

Activiteiten op maat

Voor faculteiten, bureaus en functiegroepen zijn trainingen op maat ontwikkeld zoals effectief communiceren, projectonderwijs, leerlijnen, didactische training en begeleiding op maat. Ook voor individuele training en loopbaanadvies konden medewerkers in 2006 terecht bij het centrum.

In 2007 wordt een trainingstraject opgezet voor hoofden van opleidingen en diensten. Ook zullen voor alle leidinggevenden trainingen gegeven worden in het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken in het kader van de invoering van het nieuwe functiehuis van de HKU.

Jonge Managers

De opdracht die de Jonge Managers 2005/2006 meekreeg, was om tot een nieuwe afstemming te komen tussen de centrale diensten en de faculteiten. De groep heeft de opdracht gericht op het meer gebruikmaken van de expertise die de HKU heeft en ontwikkelt op verschillende plaatsen in de organisatie.

Dit heeft geresulteerd in het opzetten van een innovatorium en de succesvolle presentatie daarvan in oktober 2006.

Het innovatorium heeft tot doel activiteiten die binnen de HKU plaatsvinden op het gebied van (onderwijs)vernieuwing en interdisciplinaire samenwerking, te tonen, te verbinden, te faciliteren, te communiceren en tevens nieuwe activiteiten op deze gebieden aan te jagen en ontmoetingen te genereren. Zie ook www.hku.nl/innovatorium.

Vooruitblik

Mede met het oog op de accreditatie zal ook in de komende jaren veel aandacht worden besteed aan de verbetering en vernieuwing van het onderwijs en de organisatie. De medewerkers zijn hierbij een belangrijke factor. De speerpunten voor de komende jaren zijn optimalisering van de informatievoorziening en kwaliteitszorg.

In 2007 start een vervolgtraject op de twee Jonge Managerstrajecten. Doel van het traject is om met deze groep een hecht HKU-breed netwerk op te bouwen dat nauw samenwerkt aan plannen voor de HKU en verder getraind zal worden in managementvaardigheden.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht kent een groot aantal secundaire arbeidsvoorwaarden. De belangrijkste zijn: Kinderopvang, Spaarloonregeling, Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer, Fietsregeling, Betaald ouderschapsverlof en diverse collectieve verzekeringen. In 2006 hebben 30 medewerkers gebruikgemaakt van de Regeling Kinderopvang. Aan de Spaarloonregeling namen 133 medewerkers deel, aan de Fietsregeling 17 medewerkers. 7 medewerkers maakten gebruik van betaald ouderschapsverlof.

Verbetering informatievoorziening

De voor 2006 voorgenomen optimalisering van de informatieverstrekking aan het management is slechts gedeeltelijk gerealiseerd. De komende jaren zal dit verder worden ontwikkeld en geoptimaliseerd.

Personeelsplannen

In 2006 zijn per faculteit en voor de centrale dienst personeelsplannen opgesteld.

Marcel Dolman | Kerndocent
Faculteit Theater

“Interdisciplinariteit is prachtig, maar er moet nog steeds geleerd en begeleid worden.”

In 2006 overleed Wanda Reumer. Zij richtte in 1956 de Academie van Expressie door Woord en Gebaar op, de huidige Faculteit Theater van de HKU. Haar afscheid viel in een memorabel jaar: in 2006 bestaat het theateronderwijs in Utrecht 50 jaar.

Beide gebeurtenissen vormden de aanleiding voor de bijzondere netwerkdag die de Faculteit Theater in september organiseerde.

Speciaal voor de netwerkdag stelde kerndocent Marcel Dolman de dvd *Tussen Talenten - 50 jaar theateronderwijs in Utrecht* samen. Dolman: “Het is een portret van de Faculteit Theater en haar afdelingen anno 2006. In de trailer krijg je in elf minuten een overzicht van de veelzijdigheid van de faculteit. Als overzicht zal dat nog wel een aantal jaren representatief zijn.

De trailer is trouwens geen toekenning van kwaliteit, daar gaat het echt te snel voor. Maar ik heb wel geprobeerd elk project in een begin, midden en eind te vatten. Vertellen hoort bij theater, en dat moet je op de dvd kunnen terugzien. Behalve die trailer bevat de

dvd vijf korte interviews, die steeds een periode van tien jaar beslaan. De interviews zijn gehouden door faculteitsvoorzitter Désirée Majoor. Ook de documentaire *Allemaal makers* van Ronen Abas staat op de dvd, een documentaire over interdisciplinaire projecten. En voor het historische plaatje natuurlijk de documentaire over Wanda Reumer.”

Tijdens de netwerkdag was Dolman tafelheer bij de gesprekken met oud-docent Ronald Kox. “Dat was voor mij bijzonder, omdat hij de geestelijk vader is van Design for Virtual Theatre and Games, een afstudeerrichting die ik heb zien ontstaan.

Ik hoopte dat er oud-studenten van hem zouden aanschuiven, maar die waren er helaas niet. Er kwamen wel veel mensen van langer geleden - voorbij de veertien jaar die ik er nu zit - die het leuk vonden om elkaar weer eens te zien. Maar naast een reünie was het toch vooral een netwerkdag. Een ontmoeting van mensen uit hetzelfde werkveld, die komen kijken wat voor projecten anderen doen en wat voor organisatie daar achter zit. Natuurlijk zie je veel mensen die je had verwacht. En waarom ook niet? De banden tussen de Faculteit Theater en veel aanverwante instellingen in Utrecht zijn zeer hecht.”

Dolman is zelf ook een product van de Faculteit Theater. Hij begint er in 1993 aan de studie Theatervormgeving. Na een uitstapje naar de Faculteit Kunst, Media & Technologie, waar hij de masteropleiding Interactive Multimedia voltooit, zit hij in 1998 weer in het gebouw aan het Janskerkhof, nu als medewerker. “Ik deed een deel van het systeembeheer, gaf cursussen Photoshop en verrichtte wat administratieve taken binnen Theatervormgeving. Die waren al gericht op het opzetten van de nieuwe richting Design for Virtual Theatre and Games.”

Dolman doceert inmiddels aan zowat elke opleiding van zijn faculteit, waar hij ziet dat interdisciplinariteit steeds meer vorm krijgt. “Ik doel dan vooral op de didactiek. We kijken naar ons

vakgebied en de lessen daarin, en zetten daar de didactiek naast. In welke jaren bouwen we het interdisciplinaire bewust in, en waar doen we dat niet? Mijn studie kende ook multi-disciplinariteit, bijvoorbeeld met het maken van kostuums voor de Molière-voorstelling. Nu zetten we zo iets veel meer in als strategische onderwijsvorm. Waarom hebben we zo’n project? Wat zijn de doelstellingen van de opleidingen? Dat creëert een gelijkwaardige relatie. Vroeger werden die kostuums puur voor die voorstelling ontworpen, waardoor je wel eens spanningen kreeg tussen bijvoorbeeld theatervormgevers en acteurs. De vormgevers voelden zich toch in een dienstbare rol geduwd. Nu zit aan beide aspecten een doelstelling vast, waardoor de disciplines niet gescheiden worden maar juist even versmelten. Dat kan door een schrijver of theatervormgever ook even op de vloer te zetten. Dan is dat ‘ik snap jou niet’ er vanaf.”

Het is volgens Dolman essentieel heldere doelen te formuleren. “Interdisciplinariteit is prachtig, maar er moet nog steeds geleerd en begeleid worden. Studenten en docenten moeten wel weten waar ze mee bezig zijn. Het is belangrijk daar echt alert op te zijn, want het is een totaal andere manier van je lessen organiseren. Is er nog wel sprake van echt lesgeven? De school is er zich heel bewust van dat daar een goede didactiek onder moet zitten.”

Het inzetten van interdisciplinariteit vindt Dolman bij uitstek bij de nieuwe generatie studenten passen. “Die generatie wil op een bepaalde manier leren en op een bepaalde manier aangesproken worden. Situaties uit de beroepspraktijk zetten we steeds meer in een veilige schoolomgeving neer. We hebben helderder voor ogen wat voor mensen we in het werkveld zetten en zien ook heel veel afgestudeerden interdisciplinair werken. Dat zien we, dat is goed, dat is onze identiteit. En daar gaan we dus nog veel meer mee doen.”

Hoofdstuk 6

Faciliteiten

Huisvesting

Het huisvestingsbeleid van de HKU richt zich op het realiseren van passende werk- en studeervoorzieningen tegen beheersbare kosten. Vijf factoren vormen de basis voor het beleid:

- interne organisatie;
- historisch bepaalde situaties;
- specifieke (huisvestings)eisen van de verschillende faculteiten;
- financiële en wettelijke randvoorwaarden;
- ontwikkelingen in het hoger (kunstvak)onderwijs.

Een belangrijke doelstelling van het locatiebeleid van de HKU is dat elke faculteit werkt vanuit een basislocatie met eventuele bijgebouwen in de directe omgeving.

Een uitzondering hierop vormt de Beiaardschool, onderdeel van de Faculteit Muziek. Deze zit in Amersfoort. Tijdens de fusie in 1987 telde de HKU twintig locaties in Utrecht en twee in Amersfoort. In 2006 waren dat er nog tien in Utrecht, één in Hilversum en twee in Amersfoort. Daarmee is de doelstelling van het locatiebeleid voor een belangrijk deel bereikt.

Gebouwenbestand HKU in 2006

Locatie	Plaats	Faculteit	Huur, Eigendom of Bruikleen	Bruto vloeroppervlak in m ²	Netto functioneel oppervlak in m ²
Lange Viestraat 2	Utrecht	Centrale bureaus en diensten, Kunst en Economie	H	6940	4351
IBB Laan 50	Utrecht	Beeldende Kunst en Vormgeving	E	12839	8803
Tractieweg 41	Utrecht	Beeldende Kunst en Vormgeving	H	2500	1727
Mariaplaats 27	Utrecht	Muziek	E	4494	2319
Mariaplaats 28	Utrecht	Muziek	E	4038	2144
Belgenmonument	Amersfoort	Muziek	H	1)	1)
Grote Spui 9 en 11	Amersfoort	Muziek	H	550	383
Janskerkhof 17	Utrecht	Theater	E	2529	1755
Janskerkhof 18	Utrecht	Theater	H	1061	698
Janskerkhof 4	Utrecht	Theater	E	111	59
Janskerkhof 4a	Utrecht	Theater, Beeldende Kunst en Vormgeving	E	1577	1234
Jansveld 25	Utrecht	Theater	H	83	83
Oude Amersfoortseweg 121-123	Hilversum	Kunst, Media en Technologie	E	9510	6277
Oude Amersfoortseweg 121-123	Hilversum	Verhuur	E	9342	6166
Totaal				55574	35998

1) gegevens niet beschikbaar

Resultaten 2006

In 2003 stelde de HKU het 'strategisch meerjaren onderhoudsplan' op. Ook in 2006 is dat plan gebruikt. Het koppelt gerichte inzet van financiële middelen aan een goede huisvesting van alle HKU-onderdelen. Bij het opstellen van het plan is rekening gehouden met een aantal toekomstscenario's zodat er sprake is van optimale afstemming op de huisvestingsplannen van de HKU.

Lange Viestraat 2, Utrecht

De HKU wilde in 2004 het pand aan de Lange Viestraat 2 verbouwen. Onder andere door vertraging bij de afgifte van bouwvergunningen, startte de verbouwing pas in 2005. De verwachting was, dat in de eerste helft van 2006 de vergunning tot volledige ingebruikname zou worden afgegeven. Dit bleek niet haalbaar. Wel is er in 2006 een voorlopige vergunning afgegeven. Eind 2006 is er door de brandweer een inspectie uitgevoerd. Op basis van deze inspectie wordt de definitieve vergunning in de eerste helft van 2007 verwacht.

Ina Boudier-Bakkerlaan 50, Utrecht

De HKU wil het pand Ina Boudier-Bakkerlaan 50 in gebruik nemen. Daarom is er in 2006 een aanvraag ingediend voor een gebruiksvergunning. Eind 2006 is deze aanvraag in behandeling genomen. Naar verwachting leidt deze aanvraag in 2007 tot een vergunning.

Tractieweg 41, Utrecht

Een aantal opleidingen zou in 2006 verhuizen van de Tractieweg 41 naar de Oude Amersfoortseweg in Hilversum. Dit is niet doorgegaan. Het ging om de opleidingen Bachelor of Fine Art, Master of Arts in Fine Art en Bachelor of Education in Visual Art and Design (derde- en vierdejaarsstudenten). De huisvesting van de genoemde opleidingen blijft de komende jaren ongewijzigd.

Oude Amersfoortseweg 121-131, Hilversum

De HKU heeft het pand aan de Oude Amersfoortseweg 121-131 in Hilversum te koop gezet. Het is de bedoeling de ruimte waarin de Faculteit KMT is gevestigd, terug te huren tot KMT verhuist naar Utrecht. Het pand is in 1995 aangekocht. Het besluit om het te verkopen viel in 2004. De ingebruikstelling

door de HKU neemt af. Het pand is in 2005 geherwaardeerd voor de marktwaarde.

Herhuisvesting HKU

In 2006 stond het meerjaren huisvestingsplan op de bestuurlijke agenda. Een belangrijk aandachtspunt hierbij was de gewenste ontwikkeling voor de middellange en lange termijn met de toekomstige mogelijkheid tot huisvesting van de HKU op één locatie. De HKU start in 2007 een onderzoek. In dit onderzoek komt onder andere aan de orde wat de mogelijkheden zijn in het terugbrengen van het aantal locaties naar liefst één locatie met de mogelijkheid voor studentenhuysvesting – een campus.

Vooruitblik Huisvesting

Mede in het kader van het eerdergenoemde onderzoek naar herhuisvesting van de HKU, voert de HKU in 2007 een terughoudend beleid rond verbouwingen. Zo heeft de HKU besloten om de in 2005 geplande verbouwing van het pand Janskerkhof 18 in Utrecht niet uit te voeren en louter zorg te dragen voor een goede instandhouding van dit pand. De voor 2007 geraamde totale verbouwingsomvang bedraagt € 884.565, waarvan:

- € 408.365 voor diverse aanpassingen van de SBRG-panden,
- ruim € 175.000 voor de afwikkeling van de verbouwing van de Lange Viestraat 2;
- € 150.000 voor de gebouwen 2 en 3 aan de Oude Amersfoortseweg in Hilversum.

Arbo en Milieu

Het Arbo- en Milieubeleid van de HKU is gericht op het optimaliseren van de arbeidsomstandigheden om een veilige, gezonde en stimulerende werkplek te waarborgen met zo weinig mogelijk belasting van het milieu. Ook in 2006 besteedde de HKU aandacht aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van dit beleid.

Preventiemedewerkers

De Arbowet is per 1 juli 2005 gewijzigd. Artikel 13 van de nieuwe Arbowet verplicht werkgevers om zich te laten ondersteunen door een of meer preventiemedewerker(s) bij preventie- en verzuimaanpak. Door functieordening is deze taak binnen de HKU een formeel onderdeel geworden van de functie hoofd Ondersteuning & Beheer. Inmiddels zijn de hoofden Ondersteuning & Beheer van alle organisatie-onderdelen en de directeur Gemeenschappelijke Dienst hiervoor geschoold en gecertificeerd. De directeur Gemeenschappelijke Dienst fungeert hogeschoolbreed als coördinator van de preventiemedewerkers.

De preventiemedewerkers werken mee aan het uitvoeren en opstellen van de Risico Inventarisatie en Evaluatie en aan de uitvoering van verbetermaatregelen en adviezen. Daarnaast houden de preventiemedewerkers zich bezig met de veiligheid en gezondheid op de werkvloer en hebben derhalve kennis van de arborisico's binnen het bedrijf.

Risico Inventarisatie en Evaluatie

De Risico Inventarisatie en Evaluatie vormt de hoeksteen van het arbobeleid bij de HKU. Jaarlijks stelt de HKU op basis van deze inventarisatie een hogeschoolbreed Plan van Aanpak op. Ook in 2006 hebben alle organisatie-onderdelen een inventarisatie uitgevoerd van de voorgenomen maatregelen en nieuwe risico's. Dit heeft geresulteerd in het Plan van Aanpak 2006/2007 dat een beeld geeft van het te voeren arbobeleid. De uit te voeren activiteiten worden per onderwerp beschreven. Ook staat erin wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de betreffende activiteiten, welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en wanneer de maatregelen afgerond moeten zijn. Een cijfer geeft aan welke prioriteit de HKU aan de uitvoering van de activiteiten geeft.

Resultaten 2006

Het arbobeleid van de HKU leverde in 2006 onder meer de volgende resultaten op:

- scholing en certificering preventiemedewerkers en eerste medewerkers Receptie & Beheer tot beheerder brandmeldinstallatie;
- uitvoering van oefeningen en certificering bedrijfshulpverlening;
- hantering van het rookbeleid ;
- verbetering van de veiligheid in het gebouw aan de Ina Boudier Bakkerlaan 50 te Utrecht (Faculteit BKV);
- verbetering van de veiligheid en het klimaat in het gebouw aan de Amersfoortseweg 131 te Hilversum (Faculteit KMT);
- oplevering extra vluchtweg op de tweede verdieping van het gebouw aan de Lange Viestraat 2 te Utrecht (Centrale Organisatie/Faculteit K&E);
- aanbouw kantine en opknappen schilderwerk in het gebouw aan de Mariaplaats 27-28 te Utrecht (Faculteit Muziek);
- opknappen diverse werkruimten bij de Faculteit Theater.

RSI-beleid

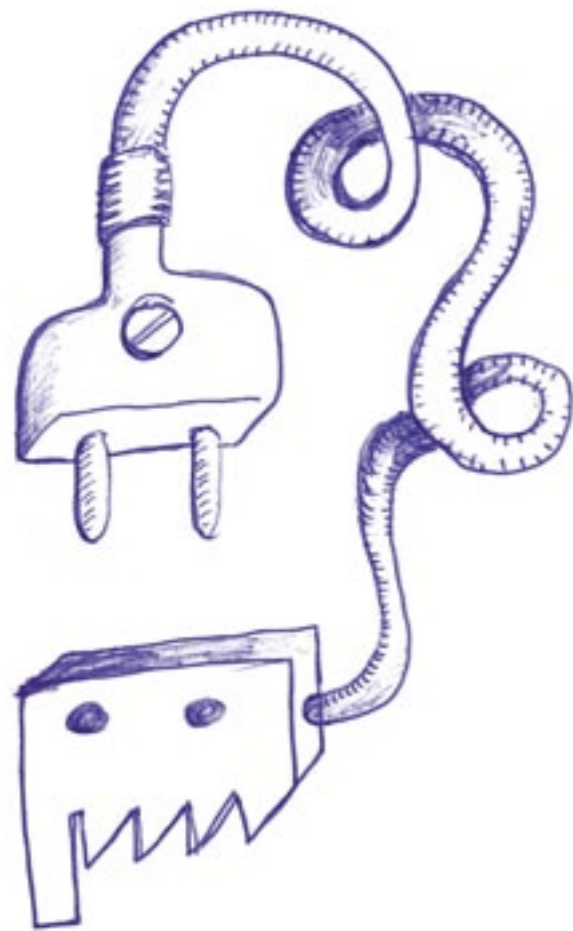
Medewerkers en studenten van de HKU brengen steeds meer tijd door achter het beeldscherm. Het veelvuldig verrichten van beeldschermwerkzaamheden met beperkte (mogelijkheden tot) afwisseling kan leiden tot specifieke klachten aan nek, arm en schouder. Om deze klachten te voorkomen is het van belang mogelijke risico's snel te signaleren en maatregelen te nemen om deze risico's te beperken.

Ook in 2006 heeft de HKU de RSI-problematiek zorgvuldig aangepakt. De HKU heeft op alle organisatie-onderdelen diverse maatregelen getroffen om RSI zo veel mogelijk te voorkomen. Belangrijke voorbeelden daarvan zijn: het verbeteren van meubilair en het geven van voorlichting, bijvoorbeeld met het uitreiken van de speciale RSI-folder aan studenten en medewerkers.

De hoofden Ondersteuning & Beheer van alle organisatie-onderdelen zijn in 2006 geschoold en gecertificeerd tot preventiemedewerker. Onderdeel van deze scholing was de

opleiding tot 'werkplekadviser' op het gebied van beeldschermwerk. Als werkplekadviser hebben de hoofden Ondersteuning & Beheer kennis van de gezondheidsrisico's van beeldschermwerk en zijn zij in staat om risicofactoren op het gebied van beeldschermwerk te signaleren, hierover goed te adviseren en voorlichting te geven. In 2007 wordt het RSI-beleid binnen de HKU hierdoor op nog betere wijze voortgezet.

Automatisering

Invoering chipknip en verbetering netwerk

De ICT-infrastructuur is in 2006 fors uitgebreid. Voor de centrale invoering van de chipknip heeft de HKU een beveiligd en afgeschermd netwerk aangelegd, specifiek voor het betalingsverkeer. Daarnaast nam de vraag naar netwerkfaciliteiten sterk toe. De HKU voorziet in deze behoefte met uitbreidingen van de netwerkinfrastructuur op alle faculteiten. De ingebruikname van een groot aantal nieuwe aansluitingen op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving in 2007 vormt de afsluiting van deze werkzaamheden.

Draadloze netwerken

De HKU realiseert een hogeschoolbrede aansluiting op het draadloze netwerk eduroam. Nadat de faculteiten BKV, Muziek en KMT in 2005 waren aangesloten, volgde de Faculteit Kunst en Economie in 2006. De Faculteit Theater is hekkensluiter in 2007.

Centralisering Back-upvoorzieningen

Het centraliseren en harmoniseren van back-upprocedures was een omvangrijk traject in 2006. Om gegevens centraal te kunnen opslaan is er een centraal back-upstelsel en -schema ingevoerd. Een protocol zorgt voor de juiste archivering, zekering en terugplaatsing van gegevens.

Centralisering fileservices

Alle studenten en medewerkers beschikken over persoonlijke toegang tot bestandservers. Verschillende diensten boden in het verleden datadiensten aan, waardoor een wildgroei aan diensten is ontstaan. Op de Faculteit Theater vindt in 2007 een proef plaats met een gecentraliseerd aanbod van fileservingdiensten voor het onderwijs. Hierbij worden fileserving, webhosting en back-upfaciliteiten geïntegreerd en platformafhankelijk aangeboden.

Geautomatiseerde systemen en de ontwikkeling van de HKUbus

In 2006 is een begin gemaakt met de ontwikkeling van een centrale software-architectuur (HKUbus). Op termijn moet die de uitwisseling van gegevens tussen verschillende geautomatiseerde systemen gemakkelijker maken. De HKUbus wordt op basis van een Services Oriented Architecture (SOA) ontwikkeld. Hierdoor kunnen computerprogramma's door middel van een adapter worden aangesloten op de HKUbus, waarna ze gegevens kunnen uitwisselen met andere applicaties die ook op de HKUbus aangesloten zijn. Met uitwisselen van data voorkomt het dubbel in moeten voeren van gegevens. Meer concreet geldt voor de volgende systemen dat zij in 2007 gegevens met elkaar gaan uitwisselen:

- OSIRIS (studenten- en onderwijsadministratie);
- LEDA (onderwijs CMS);
- LDAP (gebruikersadministratie).

Onderwijsevaluaties

Het online evalueren van onderwijs is in 2006 gemakkelijker geworden door de nieuwe versie van EVAL. Ook buiten het onderwijs hebben verschillende bureaus hiermee enquêtes uitgezet om de kwaliteit van hun dienstverlening te meten of een medewerkerstevredenheidsonderzoek te organiseren.

Intranet

De HKU breidt de functionaliteit van haar intranet steeds verder uit. Voortbouwend op de meer inhoudelijke ondersteuning van het primaire onderwijsproces in 2005 zijn het afgelopen jaar een groot aantal onderwijsfunctionaliteiten gerealiseerd. Op het moment van schrijven zijn circa vijftig intranetapplicaties in gebruik. Naar verwachting nadert dit aantal in 2007 de zeventig. Naast specifieke ondersteuning voor onderwijstrajecten werkt de HKU in 2007 ook aan een centrale ICT-helpdesk en een virtueel Studenten Service Centrum.

Internet

De HKU-website is voor toekomstige studenten een van de meest geraadpleegde bronnen om een opleiding te kiezen. Daarom heeft de HKU het afgelopen jaar geïnvesteerd in een uitbreiding van het team dat de site onderhoudt. Dit team werkt eraan om de site meer toe te spitsen op de wensen van studiekeuzers.

Centrale Systemen

In 2006 heeft de HKU een aantal dingen verbeterd in haar centrale computersystemen. Ten eerste is een nieuwe versie van Oracle in gebruik genomen. Daardoor is OSIRIS nu een volledige webapplicatie in plaats van een clientserverapplicatie. Tevens heeft de HKU voor OSIRIS twee Oracle applicatieservers ingebruikgenomen ter vervanging van de Citrix applicatieserver. Ten tweede heeft de HKU de domeinserver en de fileserver overgezet op Windows Server 2003. Ten derde heeft de HKU de Biztalk adapter tussen Studielink en OSIRIS geïnstalleerd. In diverse tests heeft deze adapter berichten uitgewisseld tussen beide programma's. In de toekomst bestaat de technische mogelijkheid deze adapter in te zetten om verschillende programma's binnen de HKU te koppelen en gegevens onderling uit te wisselen.

OSIRIS

In het afgelopen jaar is de OSIRIS architectuur verder ontwikkeld in twee belangrijke richtingen: meer selfservice en meer integratie.

Meer selfservice

OSIRIS is verdeeld in OSIRIS backoffice en OSIRIS selfservice. OSIRIS backoffice is bedoeld voor intensief gebruik met veel mutaties waarbij grote efficiency vereist is: Inschrijving en Studievolg. OSIRIS selfservice zijn losse modules speciaal voor gebruikers die gericht bepaalde functies gebruiken en dit naast andere programma's vanaf diverse werkplekken willen doen. Er bestaat al een losse module: OSIRIS Student. In 2007 volgen OSIRIS Docent, OSIRIS Begeleider en OSIRIS Manager.

Meer integratie

Er komt een koppeling tussen OSIRIS en LDAP voor inloggen. OSIRIS en Studielink kunnen via de eerder genoemde adapter gegevens uitwisselen. In 2007 wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden om OSIRIS via een Services Oriented Architecture aan diverse applicaties te koppelen. De eerste proef gebeurt met elektronische leeromgevingen, ook wel ELO's genoemd.

Exact

In het najaar van 2006 heeft de HKU de nieuwe versie van Exact geïnstalleerd: Exact Globe 2003. Alle financiële boekingen worden met ingang van 2007 in de nieuwe versie van Exact ingevoerd. In de nieuwe versie is de rapportage-module sterk verbeterd en het programma is gebruiksvriendelijker geworden. Om projecten beter te administreren, heeft de HKU een nieuwe module E-Project aangeschaft.

Persmaster

Begin 2006 is het programma DLite geïnstalleerd en gekoppeld aan Persmaster. Dit programma regelt de elektronische ziek- en herstelmeldingen vanuit de HKU naar de Arbo-dienst.

In Persmaster gebruikt de HKU steeds meer functionaliteit van de module 'Personeelsinformatie'. In overleg met de leverancier is een aantal rapportages op maat gemaakt. Ook wordt onderzocht hoe Persmaster in de loop van 2007 gebruiksvriendelijker, efficiënter en meer op de werking bij de HKU toegesneden kan worden. Een voorbeeld hiervan is het werken met profielen om diverse soorten medewerkers overzichtelijk, eenduidiger en sneller in te kunnen voeren.

Studielink en leerrechten

Studielink is een landelijk systeem waarin studenten zich kunnen aanmelden en inschrijven, via internet. Het project werd in oktober 2006 uitgesteld en begin 2007 weer opgestart. De bedoeling is dat in oktober 2007 de aanmeldingen via Studielink volledig geautomatiseerd bij de IB-Groep terecht moeten komen. Naar verwachting sluiten alle instellingen voor hoger onderwijs zich gedurende 2007 en de eerste helft van 2008 aan.

Eind 2006 zijn de leerrechten door de Eerste Kamer controversieel verklaard. Deze zouden via Studielink worden ingevoerd. Bij de activiteiten rondom Studielink worden op dit moment nog geen onomkeerbare stappen ondernomen aangaande het aspect leerrechten, in afwachting van nadere besluitvorming.

Marijn van Thiel | Programmamanager Cultureel MKB Utrecht
Faculteit Kunst en Economie

“We kunnen onze studenten steeds ondernemender opleiden.”

Het programma Cultureel MKB Utrecht, dat werd gefinancierd vanuit SIA/RAAK, startte in 2005 met één project. Na een positief beoordeelde vervolgaanvraag is het programma in 2006 uitgebreid naar vier projecten. Marijn van Thiel, programmamanager van het eerste uur, geeft een mogelijke verklaring voor dit succes.

Het uiteindelijke doel van het CMKBU is de samenwerking tussen het bedrijfsleven, het onderwijs en de creatieve sector te versterken en het cultureel ondernemerschap te professionaliseren. Van Thiel vertelt dat website www.utrechtcs.nu inmiddels meer dan 2500 Utrechtse bedrijven in kaart heeft gebracht die werkzaam zijn in de creatieve sector. Ongeveer 80% daarvan heeft een tot drie werknemers. Kleine organisaties die snel groeien lopen vaak tegen specifieke knelpunten aan. “We wilden kijken hoe we cultureel ondernemers kunnen ondersteunen en hoe we hiervan kunnen leren in het onderwijs. Daartoe zijn tien ambassadeurs aangetrokken die zich al bewezen hebben in hun vak en ieder een bepaald segment van de sector vertegenwoordigen. Zoals beeldende kunst en vormgeving, theater en interactive media design. Zij vormen de

link naar de subsector. De ambassadeurs stellen een team van collega's samen en bespreken in kleine kring ondernemersvraagstukken. Zo komen we er steeds beter achter wat organisaties ervaren als knelpunten. Intellectueel eigendom bijvoorbeeld. Of positionering: ik wil mijn bedrijf een rare naam geven, maar moet ik dat wel doen? Deze vragen kunnen wij weer aan de orde laten komen in het onderwijs. Met de Strategisch Laboratoriummethode, die op de Faculteit Kunst en Economie ontwikkeld is, werken studenten mee aan de beantwoording van deze vragen.

In december 2006 zijn we een kennisserie gestart over creatief ondernemerschap, de Impulse Nights. De serie werd geopend met een avond over Vital Statistics for Creative SME's, een in Engeland ontwikkelde scan

waarmee je mogelijke knelpunten in bedrijven zichtbaar kunt maken. De Engelsen zijn veel verder in ondernemerschap dan wij. De maandelijks georganiseerde Impulse Nights, waarbij de voertaal Engels is, zijn verplicht voor alle vierdejaars van de Faculteit Kunst en Economie. Een internationale oriëntatie achten we van groot belang. In samenwerking met het Lectoraat Bedrijfskundige Advisering van de Hogeschool Utrecht hebben onze studenten onderzoek verricht naar aanleiding van een vraag van de branchevereniging voor Kamersensembles over mogelijkheden in het buitenland.

Op verzoek van de gemeente Utrecht nemen wij namens de regio Utrecht deel aan Economic Clusters of Cultural Enterprises, een Europees samenwerkingsverband van zeven regio's uit Nederland, Duitsland, Engeland en Frankrijk. Kennisdeling en kenniscreatie op het gebied van creatieve bedrijvigheid staan centraal. Het uiteindelijke doel is om de positie van de eigen regio te versterken. Onze bijdrage bestaat onder andere uit het samenstellen van een handboek, inclusief training, rondom de groei en ontwikkelingen van creatieve bedrijven. Het is bedoeld voor studenten cultureel ondernemers en beleidsmakers. Er hebben 27 nationale en internationale auteurs aan meegewerkt die allen ervaringsdeskundige zijn. Door de contacten die we leggen kunnen we

enorm veel teruggeven aan het onderwijs. Je komt sneller aan gastdocenten en mag eerder deelnemen aan onderzoeken. Het is een geweldige kans om de HKU sterker te profileren en positioneren.

Onze aandacht voor internationalisering betekent niet dat we interregionale contacten verwaarlozen. Integendeel. In september is het Interregionaal Platform Creatieve Industrie/Cultureel Ondernemerschap opgericht. De leden komen vier keer per jaar bij elkaar om nieuwe thema's op de agenda te zetten, kennisprojecten te starten en elkaar op de hoogte te brengen van ontwikkelingen in de eigen regio. Door onze activiteiten en ervaringen op regionaal, nationaal en internationaal niveau kunnen we onze studenten steeds ondernemender opleiden. Ondernemender wil niet per definitie zeggen commerciëler. Je kunt ook heel tevreden zijn als je af en toe een schilderij verkoopt. Het gaat erom dat je bewust omgaat met je product en de specifieke markt die daarvoor is. Ondernemend zijn is een houding. Voor je iets doet, moet je eerst nadenken over je strategische opties.”

Over haar strategische opties met betrekking tot het programma Cultureel MKB Utrecht heeft Marijn al lang nagedacht. “De interactie van de culturele en creatieve sector met het onderwijs moet nóg sterker worden. Mijn ambitie is om samen met Xchange

Professional (Faculteit Kunst, Media & Technologie) te komen tot een Centrum voor Cultureel Ondernemerschap waarin we studenten, alumni en het werkveld kunnen ondersteunen bij hun ondernemerschap.”

Hoofdstuk 7 Financiën

Doelstelling

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht wil steeds tijdig inzicht hebben in de financiële consequenties van de uitgezette beleidslijnen. Voor de komende jaren is het beleid erop gericht om jaarlijks een positief exploitatieresultaat te genereren om de solvabiliteitspositie te versterken. In het instellingsplan is een doelstelling geformuleerd voor een solvabiliteitspositie van het eigen vermogen van 30%. Voor de investeringen geldt het uitgangspunt dat de jaarlijkse investeringen niet boven het niveau van de jaarlijkse afschrijvingen mogen uitkomen.

De HKU streeft naar een minimale financieringslast. Om dit te realiseren heeft de HKU een flexibele kredietfaciliteit afgesloten bij de BNG.

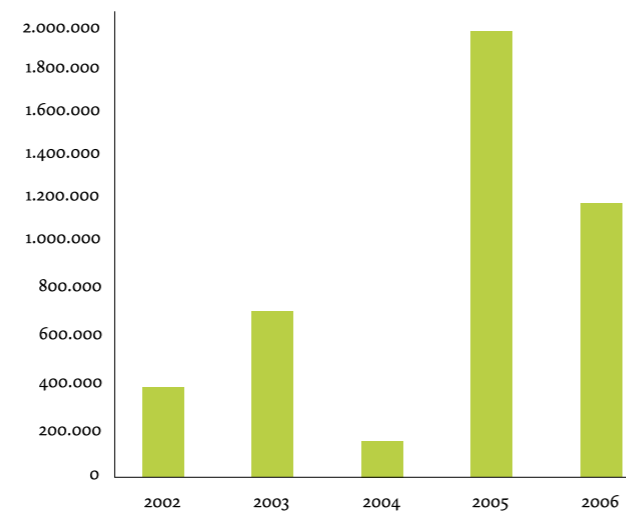
Financiële middelen worden aangewend voor het doel waarvoor deze zijn toegekend. Nieuwe opleidingen worden gefinancierd uit de reguliere baten. Dit betekent dat de rijksbijdrage en de collegegelden volledig worden aangewend voor de financiering van de reguliere onderwijsactiviteiten.

Stringente planning- en controlcyclus

Om de financiële doelstellingen te bereiken hanteert de HKU een stringente planning- en controlcyclus. Deze cyclus bestaat onder meer uit de begroting, de – voor zover noodzakelijk – gewijzigde begroting, de meerjarenbegroting, de tussentijdse doorlichtingen en het financieel jaarverslag. Daarnaast heeft de HKU veel aandacht voor een gedegen en planmatig budget-beheer. Het interne verdeelmodel is daarbij een belangrijk sturingsinstrument.

Resultaten uit gewone bedrijfsvoering 2002 t/m 2006

Positief exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering

Jaarlijks besteedt de HKU veel aandacht aan de begrotingsopstelling waarvoor een realistische financiële planning de grondslag is. De financiële planning- en controlcyclus bestaat, naast de jaarlijkse begrotingsopstelling en budgettoewijzing, verder uit een goede en stringente uitvoering van het budget-beheer. Ook hieraan besteedt de HKU veel aandacht en de toegewezen budgetten worden periodiek doorgelicht. Hierbij leggen de budgethouders verantwoording af over (mogelijke) verschillen tussen de toegewezen budgetten en de (tussentijdse) budgetrealisatie. Bij constatering van significante budgetverschillen worden er afspraken gemaakt met het College van Bestuur over mogelijk te nemen maatregelen. Verreweg de grootste kostenpost betreft de personele lasten. Daarom en uit overweging van het beheer van de personele middelen, heeft het College van Bestuur een aantal specifieke maatregelen genomen zoals:

- afbouw van de transit- en frictieformatie;
- stimulerende maatregelen in het kader van ouderenbeleid (zoals de invoering van de FPU-regeling in 2005) en beleid op het gebied van mobiliteit;
- de integrale invoering van de jaartaaksystematiek die een bijdrage levert aan de sturingsmogelijkheden van de faculteitsbesturen voor de aansturing van de tijdsbesteding van de docenten;
- het niet volledig invullen van vrijgekomen functies na de in 2005 ingevoerde FPU-regeling;
- het invoeren van een formatiebeheerssysteem waarbij alleen op basis van nog beschikbare formatieruimte rechtspositionele verplichtingen kunnen worden aangegaan.

In de begroting 2006 was een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering voorzien van € 881.565. Het gerealiseerde resultaat uit gewone bedrijfsvoering komt € 252.298 hoger uit. Deze hogere uitkomst is in hoofdlijnen toe te schrijven aan diverse positieve exploitatieresultaten die zijn gerealiseerd bij de faculteiten en de centrale bureaus (totaal € 438.248).

881.565
252.298 +
1.133.863

Onder meer aan niet ingevulde vacatureruimte in de eerste maanden van 2006. Deze relatief grote vacatureruimte was ontstaan door de gebruikmaking van de in 2005 ingevoerde FPU-regeling. In de loop van 2006 is de vacatureruimte volledig ingevuld. Daarnaast was er in 2006 sprake van een negatief resultaat-effect door een extra dotatie in de voorziening bovenwettelijk wachtgeld (negatief effect ten opzichte van de begroting € 424.292).

Verder waren er in 2006 diverse financiële mee- en tegenvallers die per saldo resulteren in het genoemde begrotingsresultaat ad € 250.000 waaraan onder meer lagere afschrijvingskosten op huisvesting (het project Hilversum) debet zijn.

Geconsolideerde balans (per 31 december 2006)

Activa	2006	2005
Materiële vaste activa	36.822.446	37.239.909
Financiële vaste activa	933.419	849.898
Voorraden	7.278	9.297
Vorderingen	3.729.613	4.206.897
Liquide middelen	1.108.148	844.920
Totaal activa	42.600.905	43.150.922
Passiva	2006	2005
Eigen vermogen	8.926.282	7.888.927
Voorziennigen	10.791.071	11.535.991
Langlopende schulden	14.755.271	15.306.614
Kortlopende schulden	8.128.282	8.419.390
Totaal passiva	42.600.905	43.150.922

Exploitatierkening 2006

Onderstaande gegevens zijn ontleend aan de enkelvoudige jaarrekening 2005 van de Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Stichting Beheer Register Goederen (SBRG), waarover een accountantsverklaring is afgegeven door PricewaterhouseCoopers. De SBRG is in 1993 opgericht. De HKU heeft drie panden aan deze stichting overgedragen. De SBRG verhuurt de panden aan de HKU en draagt zorg voor het onderhoud.

Rijksbijdragen en collegegelden

De rijksbijdragen en collegegelden zijn ten opzichte van 2005 met 2,9% gestegen. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een hogere rijksbijdrage vanwege de groei van de opleidingen Bachelor of Art and Economics en Bachelor of Art and Technology. Daarnaast is de stijging van de rijksbijdrage tevens toe te schrijven aan de (jaarlijkse) verwerking van de loon- en prijsbijstellingen in de bekostigingsniveaus.

Werk in opdracht van derden en overige baten

De baten 'werk in opdracht van derden' en 'overige baten' bedragen in 2006 ruim 14% van de totale baten en zijn ten opzichte van 2005 met 18,6% gedaald. Deze daling is nagenoeg geheel toe te schrijven aan het wegvallen van een aantal bijzondere baten die in 2005 gerealiseerd waren.

Personele lasten

Veruit de meeste middelen worden besteed aan personeelslasten. Voor 2006 bedragen de gerealiseerde personeelslasten € 22.247.411 wat neerkomt op ruim 62% van de totale kosten. Verreweg het grootste deel van de personeelslasten bestaat uit de salariskosten (ruim 79% van de personeelslasten). Ten opzichte van 2005 zijn de salariskosten in 2006 gedaald met € 1.194.262.

Gecorrigeerd met het effect van de algemene prijs- en loonontwikkeling alsmede de incidentele loons-omstijging in 2006 valt de daling van de salariskosten nog eens circa 2% hoger uit. De daling van de salariskosten is vooral toe te schrijven aan de vermindering van het lege aantal OP-uren na de in 2005 ingevoerde FPU-regeling en aan de verlaging van de streefformatie OP bij de Faculteit Muziek naar 36 fte's. Tegenover de genoemde daling staat een stijging van de overige personeelskosten ad € 1.132.000 in 2006 ten opzichte van 2005. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door hoge kosten voor factuur/gastdocenten, uitzendkrachten en declaranten (stijging in 2006 € 609.250 ten opzichte van 2005) en de eerder genoemde hogere dotatie in de voorziening bovenwettelijk deel wachtgeld (stijging in 2006 € 622.728 ten opzichte van 2005).

Overige instellingslasten

De overig instellingslasten zijn met 5,2% gestegen naar € 13.052.890. Deze stijging is voor 2,5% toe te schrijven aan een stijging van de afschrijvingslasten als gevolg van geactiveerde verbouwingen van de tweede verdieping van de Lange Viestraat. De overige stijging komt in hoofdlijnen overeen met de algemene prijsontwikkeling.

Financieringslasten en renterisico

De lage liquiditeitspositie zorgt voor minimale financieringslasten. Dat de HKU zich zo'n lage liquiditeitspositie kan veroorloven, is mede te danken aan afspraken met de Bank Nederlandse Gemeenten: de HKU heeft hier een doorlopende kredietfaciliteit ad € 11.000.000 tot 2025. De renterisico's verbonden aan de langlopende schulden zijn afgedekt door middel van rente-instrumenten (gefixeerde payer-SWAPS).

Geconsolideerde exploitatierkening

Baten	Realisatie 2006	Begroting 2006	Realisatie 2005
Rijksbijdragen OC en W	26.971.514	26.116.259	26.347.882
Collegegelden	5.000.984	5.049.222	4.776.748
Baten werk i.o.v. Derden	2.458.938	2.705.906	2.383.588
Overige baten	2.590.830	1.789.844	3.818.701
Totaal baten	37.022.266	35.661.231	37.326.920

Lasten	Realisatie 2006	Begroting 2006	Realisatie 2005
Personele lasten	22.247.410	20.947.246	22.309.674
Afschrijvingen	2.187.965	2.229.937	1.878.466
Inkomensoverdrachten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Overige instellingslasten	10.864.925	10.945.817	10.528.097
Saldo financiële baten en lasten	588.103	656.666	676.986
Totaal lasten	35.888.403	34.779.666	35.393.223
Resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering	0	0	-7.853.568
Exploitatiesaldo	1.133.863	881.565	-5.919.871

Vooruitblik

Belangrijke aandachtspunten in het kader van het financieel meerjarenperspectief zijn de verdere ontwikkeling van het interne verdeelmodel, het financieel beheer en de verdere verbetering van de financiële positie, het huisvestingsbeleid (zie hoofdstuk 6) en de bekostigingssystematiek.

Intern verdeelmodel

Een belangrijk financieel sturingsinstrument is het interne verdeelmodel van de HKU. Met ingang van 2006 is het interne verdeelmodel op een aantal punten aangepast. Belangrijke aandachtspunten hierbij betroffen onder meer: de her-schikking van middelen waaronder de centraal beheerde verplichtingen, het inzichtelijk maken van kosten voor dienstverlening door de centrale bureaus voor de faculteiten en de onderbouwing van beleidsmatige toewijzingen. Een specifiek aandachtspunt betreft de financiering van de middelen die in 2005 zijn vrijgemaakt door de voorziening nagekomen pensioenlasten. Voor de financiering van deze middelen is met ingang van 2006 de solvabiliteitsheffing ingevoerd. De komende zes jaar zal via deze solvabiliteitsheffing circa 6 miljoen euro worden toegevoegd aan de algemene reserve. Daarnaast wordt met ingang van 2007 jaarlijks een bedrag van 2,5% van de rijksbijdrage gereserveerd voor de (her)huisvesting van de HKU. De middelen die hiervan jaarlijks vrijvallen, zullen worden toegevoegd in de bestemmingsreserve huisvesting HKU.

Financieel beheer en verdere verbetering financiële positie

De voor het KUO ingevoerde bekostigingssystematiek brengt grotere financiële risico's met zich mee dan de oude budgetfinanciering. Bovendien zijn de prognoses van onder meer de HBO-raad voor de ontwikkeling van de rijksbijdrage – hogere prijspeilen en lagere budgetfactoren – negatief gestemd. Hierdoor is er een toenemende behoefte aan een stringent financieel beheer. Ook de komende jaren zal dit een belangrijk punt van aandacht zijn. De doelstelling van de HKU is om de financiële positie de komende jaren te versterken.

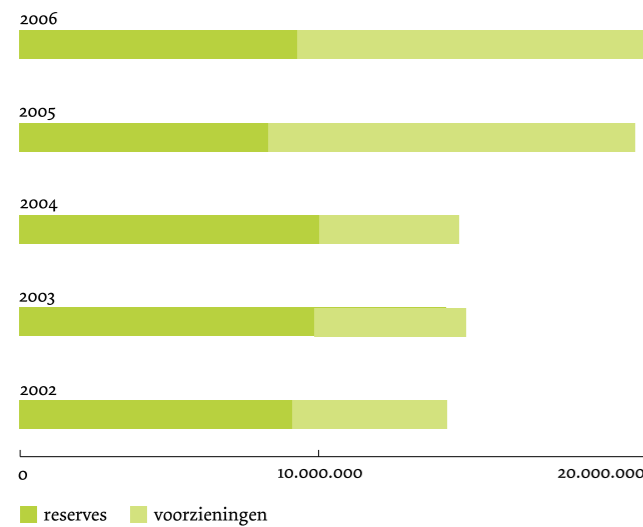
Door de invoering van eerder genoemde solvabiliteitsheffing en de toevoeging van de betreffende middelen in de algemene reserve, zal de solvabiliteit van het eigen vermogen de komende jaren met circa 3% per jaar toenemen. Hiermee zal de in het instellingsplan geformuleerde financiële doelstelling worden gerealiseerd: een solvabiliteitspositie van het eigen vermogen van 30% per ultimo 2008/2009.

Bekostigingssystematiek

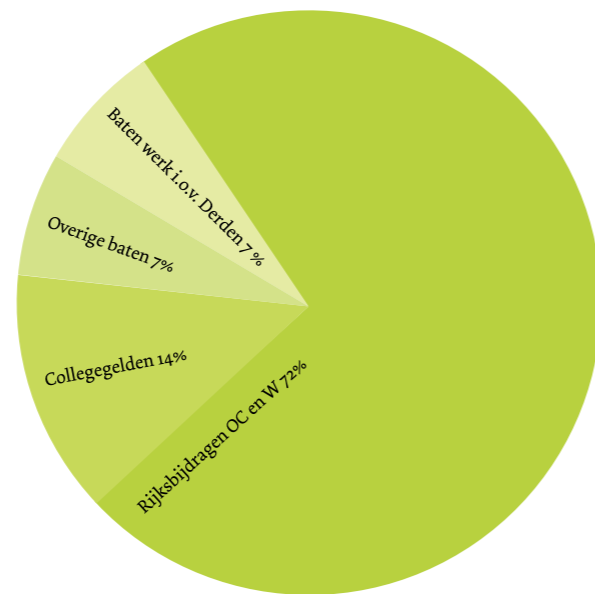
In 2005 was er een nieuw bekostigingssysteem voor het hoger onderwijs in ontwikkeling (bekostiging op basis van leerrechten). Aanvankelijk ging het ministerie van OC&W ervan uit dat dit nieuwe bekostigingssysteem op basis van leerrechten met ingang van 2008 zou worden ingevoerd.

In 2006 is door de minister van OC&W besloten om de invoering van de leerrechtenbekostiging vooralsnog niet door te laten gaan. Vooralsnog houdt de HKU in zijn meerjarenplanning rekening met de vigerende bekostigingssystematiek.

Ontwikkeling eigen vermogen + voorzieningen 2001 t/m 2006 (excl. vangnet en dubieuze debiteuren)

Verdeling baten 2006

Suzanne de Heus | Event- en Congresorganisator
Faculteit Kunst, Media & Technologie

“Kennis delen is essentieel.”

Naast Xchange, het projectenbureau van de Faculteit Kunst, Media & Technologie, werd in 2005 Xchange Professional opgericht. Dit nieuwe bureau fungeert als intermediair tussen studenten, alumni en het werkveld. De contacten met het werkveld kregen in 2006 bijzondere aandacht in de vorm van drie congressen en een expertmeeting.

Event- en congresorganisator Suzanne de Heus blikt terug.

“Een congres is een ideale manier om al onze doelgroepen met elkaar in contact te brengen. We hebben van tevoren uitgebreid nagedacht over de thema’s van de bijeenkomsten. Actualiteit was daarbij een belangrijk uitgangspunt. Wat speelt er in de markt? Waar is behoefte aan? Waar ligt onze expertise en met wie gaan we die kennis delen en van gedachten wisselen?”

Het eerste congres, *Klikt ‘t?*, ging over de vraag of het nog wel klikt tussen de aanbieders van leermiddelen en de moderne leerlingen. Zij behoren tot de netgeneratie, wat onder meer inhoudt dat ze hun kennis niet uit één kennisdrager halen.

Er zijn nieuwe educatieve oplossingen nodig om te appelleren aan de vaardigheden van jongeren. Het was de eerste keer dat uitgeverijen, didactici en

ontwerpers bij elkaar zaten. Je kunt als ontwerper wel een leuk idee hebben, maar je moet het ook nog bij de scholen zien te krijgen en het moet aansluiten bij leerdoelen. En dan zijn uitgeverijen en didactici interessante partijen. Naar aanleiding van het congres is op initiatief van Waag Society het platform *Educatie & de Creatieve Sector (ECS)* opgericht.

Een ander mooi voorbeeld dat het bij een enkele meeting niet ophoudt, is de expertmeeting *Muziekontwerp*. We hebben geschetst wat wij zien als trends en de vertegenwoordigers uit het werkveld uitgenodigd om daar op te schieten. Naar aanleiding van een aantal workshops waarin de mogelijkheden tot samenwerking werden onderzocht, zijn expertgroepen gevormd die de resultaten van de expertmeeting vertalen naar concrete projecten.

De evenementen hebben sowieso veel nieuwe contacten en links met het werkveld opgeleverd. We hebben meer verzoeken gekregen om mee te denken en presentaties te houden.

Het focussen op de buitenwereld wordt door sommigen weleens gezien als buiten spelen. Niets is minder waar. Ik denk dat we intern nog duidelijker moeten zijn over de meerwaarde voor het onderwijs. Inzet bij al onze contacten met het werkveld is dat zij te allen tijde ten goede komen aan de studenten. Concreet betekent dat: betere projecten, meer gastcolleges door experts uit het werkveld en meer mogelijkheden om onze studenten gericht de kant op te sturen die bij hun specifieke situatie past. We zijn geen arbeidsbemiddelingsbureau, maar we maken het mensen wel makkelijker om elkaar te vinden. Er is bijvoorbeeld een tool ontwikkeld waarop alumni hun portfolio kunnen plaatsen. Kennis delen is essentieel. Studenten en oudstudenten willen weten wat er leeft in het werkveld en of er wel ruimte is voor hun idee.

De congressen *Self-tv* en *UPLOAD* gingen eigenlijk over hetzelfde fenomeen: mensen willen zelf dingen maken. Mediaconsumenten worden prosumenten. Daarnaast kijken steeds meer mensen gericht naar dingen die zij willen zien op een door hen gekozen moment. Welke gevolgen heeft dit voor de publieke omroepen? Moeten zij een

'poortwachter van vertrouwen' worden? Welke rol moet de overheid spelen? Wat vinden de beleidsmakers belangrijk voor de maatschappij?

Self-tv was bedoeld als een verkenning van de actuele situatie in een snel en voortdurend veranderend medialandschap. Wij hopen vertegenwoordigers van de oude en nieuwe media hiermee aan te zetten tot een debat over de toekomst van het publieke domein. *UPLOAD*, het vierde congres, beschouwde de doe-het-zelftrend als een gegeven en ging in op de vraag wat dit betekent voor designers. Moet je bijvoorbeeld tools aanleveren waarmee mensen alles zelf kunnen maken of moet je ze à la hiphop de gelegenheid geven om van alles te samplen en daar zelf iets nieuws mee te creëren? De vraag welke concepten aansluiten bij de huidige tijdgeest is misschien wel belangrijker dan ooit. Bedrijven en organisaties benaderen via ons studenten en oud-studenten om mee te denken over de ontwikkeling van een bepaald concept. Dergelijke brainstormsessies kunnen interessante projecten opleveren. De congressen en de expert meeting hebben bevestigd dat in een vakgebied waar de ontwikkelingen razendsnel gaan, de contacten met het werkveld essentieel zijn. Ook wij moeten telkens blijven onderzoeken of er wel ruimte is voor ons idee.”

Hoofdstuk 8

Projecten

De HKU organiseert jaarlijks een grote hoeveelheid projecten voor studenten. Veel projecten resulteren in openbaar toegankelijke evenementen, exposities, voorstellingen of concerten. Daarmee levert de HKU een belangrijk aandeel in de culturele infrastructuur van de regio Utrecht en daarbuiten.

De faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving, Kunst, Media & Technologie en Kunst en Economie organiseren ook veel projecten in opdracht van bedrijven, (omroep)organisaties en instellingen. Ook de Faculteit Theater organiseert steeds vaker projecten met externe opdrachtgevers. Deze projecten leiden tot een concreet eindresultaat dat meestal ook daadwerkelijk gebruikt wordt. Zo krijgen studenten al tijdens hun studie heel direct en actief te maken met de eisen die de beroepspraktijk stelt.

HKU-studenten realiseerden in 2006 de volgende projecten.

Meerdere faculteiten

ART ATTACK

HKU Kunsten Festival. Zo'n 400 jonge kunstenaars van alle HKU-faculteiten toonden drie dagen lang hun werk aan het publiek op locaties van de HKU en elders in de stad Utrecht.

Pitch Junior

Presentaties op podia in regio Utrecht.

Playful

Tweemaandelijks Game-event in 't Hoogt. Samenwerkingsproject van de Faculteit Theater, de Faculteit Kunst, Media & Technologie, de Universiteit Utrecht en 't Hoogt.

UPGEAR

Platform waarin de game-opleidingen in Utrecht samenwerken, aanwezig op de Game Expo en mede-organisator van de Nederlandse Game Dagen.

Fashion Technology

Experimenten op het grensvlak tussen mode en technologie (sensoren, draadloze netwerken, wearable computing) in een samenwerking tussen de afstudeerrichting Fashion Design van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving en de Faculteit Kunst Media & Technologie.

Music theatre project

Structureel samenwerkingsproject met de Faculteit Theater waarvan het eindresultaat in het Akademietheater in Utrecht gespeeld is.

Liedfabriek

Samenwerkingsproject met de Faculteit Muziek: schrijven van nieuw materiaal voor de afdeling geïmproviseerde muziek en jazz door songwriters en componisten.

E-live

Samenwerking tussen compositiestudenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie met uitvoerende muziekstudenten van de Faculteit Muziek waarbij technologische toepassingen een grote rol speelden.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Hansnel

Het maken van een aantal autonome beelden/installaties met gebruik van gerecyceld materiaal voor het jaarverslag van Hansnel.

Q-dance

Het maken van een aantal installaties voor een mega festival/dance event in Almere.

Greenpeace

Voorleggen van een aantal ontwerpvoorstellen rondom het thema 'energy killer' (energiebesparing) aan Greenpeace.

Holland Casino

Ontwerp van een concept en virtuele vertaling van hun visie op het nog te bouwen casino in Utrecht en een animatie van het nieuwe gebouw.

Pastoe Fabriek Utrecht

Verschillende deelprojecten, waaronder onderzoeksopdrachten en ontwerp opdrachten, voor de Pastoe Fabriek in het kader van Utrecht Design.

Dolte

Ontwerpvoorstellen en onderzoek naar verkeersscheidende elementen zoals middenbermen of oversteekplaatsten in de stad Utrecht in het kader van Utrecht Design.

Hamminga

Onderzoeksproject over de merk- en naamsbekendheid van Machinefabriek Hamminga in het kader van Utrecht Design.

Kiosken

Ontwerp en onderzoeksopdrachten voor een nieuw concept van de Utrechtse kiosk in het kader van Utrecht Design.

Well Design

Onderzoek naar de manieren waarop de firma Well Design haar naamsbekendheid onder een breder publiek kan vergroten.

Vrede van Utrecht

Diverse ontwerpen en uitwerking van één ontwerp voor de campagne Wij zijn 17 van de Vrede van Utrecht.

Mobiele bibliotheek

Interieurontwerp van een nog te bouwen mobiele bibliotheek voor de wijk Vathorst in de gemeente Amersfoort.

Pastoe Fabriek

Ontwerpvoorstellen voor een nieuwe Pastoekast.

Florence flyer

Ontwerp van een poster voor een tentoonstelling/symposium in Florence, Italië.

Kunstuitleen

Wisselende tentoonstellingen met beeldend werk (schilderijen e.d.) van oud-studenten van de HKU voor zowel Berenschot, Ordina en de Hogeschool Utrecht.

NVS sigaren

Illustraties voor de Nederlandse Vereniging voor de Sigarenindustrie en weergave van hun visie op de rol van de sigaar - waarbij genieten centraal staat - in de toekomst.

Nacht van de Poezië

Ontwerp en realisatie van het decor en de aankleding van de jaarlijkse Nacht van de Poezië in Vredenburg.

Magazine

Ontwikkeling van een magazine waarin verslag wordt gedaan van het tweede jaar van het project Utrecht Design samen met studenten van de School voor Journalistiek (Hogeschool Utrecht).

Faculteit Muziek

Lunchconcerten Vredenburg

Serie van 12 lunchconcerten in Muziekcentrum Vredenburg: operaklas; klassiek zang; studenten compositie Conservatorium en KMT; afdeling Historische Instrumenten; ensemble en harp; piano; Ton de Leeuw-project; Strings Attached; ArtEZ/HKU Saxofoonorkest o.l.v. Johan van der Linden.

Lunchconcert Concertgebouw Amsterdam

Klassiek zang.

Masterclasses

Klassiek zang door Kurt Equiluz en klassiek piano door Jeanette de Boer.

Afdeling Jong Talent

Concertserie in het gebouw voor Kunsten & Wetenschappen.

Workshops Jazz & Pop

Door Michael Gustorff, mental training; Martin Gort, percussie; Alan Laurillard, percussie; Theo de Jong, funk; Denise Jannah, zang; Albert van Veenendaal, piano; Kai Eckhart, bas; Hans Mantel, bewust luisteren; Randal Corsen, Latin jazz.

Composer in Residence

Chiel Meijering, afgesloten met presentatie tijdens Ensembleparade in Muziekcentrum Vredenburg.

Johannes passion

O.l.v. Kurt Equiluz i.s.m. Stichting Tettix: masterclass en een serie concerten in Utrecht, Beek Ubbergen, Groningen en Amsterdam.

Symfonie-orkest

O.l.v. Jan Willem de Vriend, werken van Beethoven, Dicke en Schubert met diverse concerten in Amsterdam en Utrecht.

Eerste Holland Casino Talent Jazz & Pop Award

I.s.m. Holland Casino Utrecht

Mozartproject Operaklas

O.l.v. David Prins i.s.m. de Stichting Zeister Muziekdagen

Telemannproject

Voor blazers en strijkers, afdeling Historisch Instrumenten.

Operaklas

O.l.v. David Prins i.s.m. Festival Opera aan Zee, Katwijk aan Zee

Ensembleproject

O.l.v. Jurrien Slighter met werken van Ton de Leeuw

Pianoweek Jazz & Pop

Bert van den Brink.

Projecten strijkorkest

O.l.v. Elisabeth Perry en blazersensemble o.l.v. Ernest Rombout

Strings Attached

Ensembles Jazz & Pop met klassieke strijkers spelen nieuwe composities van studenten van het Conservatorium en KMT

ArtEZ/HKU

Saxofoonorkest o.l.v. Johan van der Linden.

Workshops Jazz & Pop

Jasper Somsen: 'Sting'; Maartje Simons, Age Kat en Hartog Eysman: pop.

Faculteit Theater

Festival a/d Werf

Samenwerking tussen studenten van het Rotterdams Conservatorium, Faculteit Theater en ArtEZ HKA.

De glazen Menagerie

Eindexamenvoorstelling vierdejaars acteurs, regie: Alexandra Koch.

Fam.

Eindexamenvoorstelling vierdejaars acteurs en acteur-theatermakers, regie: Titus Tiel Groenestege.

Expositie

Afstudeerwerk van studenten Design for Virtual Theatre and Games en studenten Theatre Design in Pastoe.

Il baffi falso

Komedieproject van derdejaars studenten Acting, Begeleiding: Rames Graus en Marja Vinkenburg.

Wat Zeg Je

Jeugdtheatervoorstelling voor basisscholen in Utrecht door derdejaars studenten Theatre and Education in opdracht van het Utrechts Centrum voor de Kunsten.

Is het nu soms?

Kleutervoorstelling voor basisscholen in Utrecht door tweedejaars studenten Theatre and Education in opdracht van het Utrechts Centrum voor de Kunsten.

Woonwagen

Installatie door derdejaars studenten Design for Virtual Theatre and Games in opdracht van Collectieve Danspromotie. Studenten zijn met de woonwagen langs drie noordelijke theaters gereisd om het publiek een kijkje te laten nemen in de dansprogrammering van de drie schouwburgen.

Iets met Passie

Voorstelling met workshop door tweedejaars studenten Theatre and Education in opdracht van Collectieve Danspromotie. De voorstelling heeft gespeeld in diverse ROC's in Utrecht en omgeving.

Vormgeving en dans

Installatie door derdejaars studenten Theatre Design in opdracht van Collectieve Danspromotie. Voor Theater de Vest in Alkmaar is een installatie met performance gemaakt voor de Dansweek 2006.

ClubISH

Installaties door vierdejaarsstudenten van Design for Virtual Theatre and Games en Writing for Performance in opdracht van Stichting ISH te Amsterdam. Diverse installaties zijn gemaakt voor een nieuwe club (met een nieuwe manier van uitgaan) van ISH, gehuisvest in het voormalige gebouw van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding te Amsterdam.

Mexican Murders

Ontwikkeling van een proof of concept van een spel door vierdejaars studenten Design for Virtual Theatre and Games en Writing for Performance in opdracht van Ahead of the Game. Spel van de toekomst, een bordspel met alternate reality elementen (gebruikmakend van digitale media).

Maskervoorstelling

Internationale voorstelling ontstaan door samenwerking met Tatjana Janaček de academie in Brno (Tjechië) en studenten Theatre and Education. Deze voorstelling heeft zowel in Tjechië gespeeld als op een aantal basisscholen in Utrecht Overvecht.

Doe 't in de bios

Voorstelling door derdejaarsstudenten Design for Virtual Theatre and Games, Writing for Performance en Theatre and Education in het kader van het Nederlands Film Festival.

Wij planten vlaggen op manen

Samenwerking tussen derdejaarsstudenten Writing for Performance, Theatre Design en dramaturgen van Theaterwetenschappen van de Universiteit Utrecht.

De geschiedenis van een paard

Jeugdtheatervoorstelling van derdejaarsacteurs tijdens Tweetakt, regie: Kees Scholten.

Gasten

Jeugdtheatervoorstelling van derdejaarsacteur-theatermakers tijdens Tweetakt, begeleiding: Loek Beumer en Peter Drost

Bewerken tot drama

Voorstelling van Writing for Performance en Theaterwetenschappen Universiteit Utrecht.

Festival aan de Werf

Presentatie werk van diverse studenten Acting, Writing for Performance, Theatre Design en Theatre and Education.

ITs Festival

Eindexamenvoorstellingen tijdens Internationaal Theaterscholen Festival in Amsterdam.

De Kras

Productie van Theaterproductiehuis 'Colline', regie door vierdejaars student Theatre and Education; Ibrahim Mousa.

Broos

Een productie van Kromme nieuwe Scène, regie door vierdejaars student Theatre and Education; Tanja Otolski.

Aldonza

Voorstelling in opdracht van Stichting de Proeve, regie door vierdejaarsstudenten Theatre and Education; Jet Smeets en Nelleke Simons.

Cinderella

Voorstelling door vierdejaarsstudent Theatre and Education, uitgevoerd door leerlingen van de Kathedrale Klooschool Utrecht. Regie: Jeroen Steenbeek

En wie ben ik?

Voorstelling door vierdejaarsstudent Theatre and Education: Drosoula Tsangaratou. Gespeeld door jonge acteurs van jeugdtheater Hofplein.

Ongehoord

Een productie van Fijnhouttheater, regie door vierdejaarsstudent Theatre and Education; Jeroen van Dijk.

Het wordt een koude winternacht

Voorstelling door derdejaarsacteur-theatermaker Daan Alkemade, op locatie in speeltuin de Griftsteede, in het Griftpark in Utrecht.

Community Art festival

Voorstelling door studenten Theatre and Education voor een nieuw festival rond community art van de Vrede van Utrecht.

Moederziel

Afstudeervoorstelling van student Theatre and Education, Anouk de Bruijn, in samenwerking met jonge moederscentrum 'Donna' en onder begeleiding van STUT theater Utrecht.

Worteldagen

Expositie door tweedejaarsstudenten Theatre Design i.s.m. Groningen in het plaatsje Norg in opdracht van het Lectoraat Theatrale Maakprocessen.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

Xchange is erin geslaagd een aansprekende en kwalitatief hoogwaardige projectportfolio samen te stellen voor het vierde jaar van de bacheloropleiding en voor de Graduate School. Er is een aantal nieuwe contacten gelegd met interessante opdrachtgevers. De aandacht bleef uitgaan naar het verwerven van lang(er)lopende verbintenissen met opdrachtgevers voor studentenprojecten. Op het congres Upload in september 2006 is een contract ondertekend met het Telematica Instituut. Dit kennisinstituut is van plan twee projecten per jaar door studenten van de faculteit uit te laten voeren.

GGV

Voorlichtingsfilm in opdracht van de gemeenten Gewest Gooi en Vechtstreek (GGV) om het werken en wonen in de regio te stimuleren.

KidzQuest

Spel dat zich gedeeltelijk binnen KidZcity afspeelt en gedeeltelijk op internet.

BRAND!

Voorlichtingsfilm over brandveiligheid aangepast voor mensen met een verstandelijke beperking in opdracht van Amerpoort Asvz.

VJ Attack

Diverse korte filmpjes en een vj-act in Tivoli in het kader van Art Attack en de uitreiking van de HKU Award.

Keuringsdienst van Waarde

Interactieve bijdrage aan het programma in de vorm van een website in opdracht van de RVU.

Bert Haanstra Remake

remake van het werk van Bert Haanstra voor het Nederlands Filmfestival.

3VOOR12

Ontwerp audio-vormgeving voor 3VOOR12-website, in opdracht van de VPRO.

Sample library

Productie van een sample library van akoestische instrumenten van het draaiorgel in het Museum van Speelklok tot Pierement en van een theaterorgel.

Dance Album

Productie van een dance album door een collectief.

Bartimeus Accessibility

Ontwerp van een voor blinden toegankelijke SoundSnack: een korte, interactieve en leuke geluidservaring.

Muziek-O-Maat

Muziekinstallatie waarmee mensen met een verstandelijke handicap kunnen componeren, voor De Wilg.

Productiehuis AV

Werk voor meerdere projectgroepen op verschillende gebieden zoals camera, editing en regie.

Tasten in het Duister, Haptic Interface research

Ontwikkeling van een nieuwe manier om the pelvic cavity van een koe te bestuderen zonder gebruik te maken van levende dieren, voor het Institute for Veterinary Research (DGK).

St. Annie M.G. Schmidt Huis

Vervolgproject: uitwerking in een werkbaar model van het onderzoek naar een 'virtuele beleving' voor kinderen, voor het toekomstige Annie M.G. Schmidt Huis in Almere.

Entertaible Shadow Mansion Game

Werkbare 'demonstrator game' voor de 'entertaible', een door Philips ontworpen tafel voor interactief gebruik, in samenwerking met Philips Research.

Crowd Control (Believable NPC's)

Research en development project naar de usability en voordelen van groepen karakters in een shooter game. Eindproduct is een onderzoek en een proof of concept. Voor het Nederlandse gaming bedrijf Guerrilla.

Scoop

Computer applicatie waarmee kinderen zelf een (radio-) uitzending kunnen maken. Voor Bartimeus Accessibility.

Game audio

Research project voor de ontwikkeling van algoritmes voor adaptieve composities en klankontwerp in computergames.

Producing the Band 'Darker'

Produceren en uitbrengen van een cd met drie tracks van de band Darker.

Neobash!

Ontwikkeling van een realtime te besturen 3D-animatie, die live op het podium gebruikt kan worden voor een performance.

Impuls

Onderzoek naar het voorkomen van gehoorbeschadiging bij muziekstudenten, -docenten en professionals.

Small Office

Diverse audiovisuele producties door een groep muziektechnologiestudenten.

Blinddate/dance

Productieproces samen met de Rotterdamse Dansacademie waarbij componisten aan choreografen worden gekoppeld.

Het eindresultaat is een presentatie van het werk voor een publiek.

Composing The Space

Diverse composities en installaties voor de Culturele Zondag in Utrecht.

Crossing Border

Audiovisuele installatie voor Crossing Border 2006.

RainFlorish

Drie zeer verschillende filmpjes om mensen meer bewust te maken van de waarde van het regenwoud, voor de Stichting RainFlorish.

Projecten in combinatie met studenten van de Universiteit Utrecht (PSAU)

Romeinse Route

Een zeven jaar durend project waar verschillende partijen gaan kijken naar een Romeins kasteel dat onder het domplein in Utrecht schijnt te liggen. Studenten van de HKU en de Universiteit hebben in 2006 een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van de ruimte. Voor de Stichting Domplein. Kids Building Blox: Ontwikkeling van een werkende demo van een webportaal in opdracht van MG-Y.

Kiek

FOAM Fotografiemuseum Amsterdam: Ontwikkeling van een digitale leeromgeving voor middelbare scholieren die een bezoek brengen aan het FOAM.

Life Link

Ontwikkeling van een digitaal medium om mensen meer bekend te maken met 'free band' technologie (G4), voor het Telematica Instituut.

Faculteit Kunst en Economie

Visual Art and Design Management

Ontwikkel de Utrege Kiosk

Onderzoek naar plekken in Utrecht waar je een kop koffie en een krantje kan kopen.

Hamminga straatmeubilair

Merkbranding

Pastoe Meubelfabriek Utrecht

Onderzoek naar wat de Cultuur Fabriek moet behelzen om op meer toekomstige bezoekers te mogen rekenen.

Well Design

Onderzoek naar hoe Well Design bekend gemaakt kan worden bij de consument en wat voor producten daarvoor ontworpen moeten worden.

Kunstliefde

Onderzoek naar het gewenste imago van Kunstliefde.

Arts and Media Management

Image

Gooi en Vechtstreek Maken van een voor jongeren aansprekend filmpje voor promotiecampagnes.

Brand!

Amerpoort Interactieve dvd voor mensen met een licht verstandelijke handicap.

Bert Haanstra Remake

Nederlands Film Festival Remake van een Bert Haanstra-film om studenten de kans te bieden op een landelijk podium.

Productiehuis AV

Andere master- en bachelorprojectgroepen voorzien van muziek en geluid en een structuur vinden om zich te organiseren als een 'virtual company'.

Neobash! -Neobash!

Ontwikkeling van een animatiekarakter en software die kunnen interacteren met en deel kan uitmaken van de band Neobash. Ook onderzoek naar geschikte projectiemethoden.

RainFlourish

Reverse Clip Drie films met verschillende benaderingen die een perspectief laten zien op de groeiende kap van eeuwenoude bossen wereldwijd.

VJ Attack

Diverse korte filmpjes en een vj-act in Tivoli in het kader van Art Attack en de uitreiking van de HKU Award.

Muziektheater

Interfacultair Samenwerking tussen vier afdelingen (schrijvers, componisten, zangers en muzikanten) om het muziektheater AriadNu te creëren.

Radboud

Pilot Language Game Ontwikkeling van een demo voor interactieve taal software voor kinderen van 4 tot 6 jaar, voor het Expertisecentrum Nederlands.

Music Management en Theatre Management*Vrede van Utrecht, Pas in Utrecht*

Een onderzoek naar het gebruik van de Pas in Utrecht.

Conamus, Noorderslag

Het festival toegankelijk maken voor Europese promoters en agenten om de verkoop van bands/festivals te stimuleren.

Stichting de Kamervraag

Een onderzoek om het perspectief van Nederlandse kamermuziek te vergroten: internationalisering in de wereld van kamermuziek.

Amsterdam Dance Event

Project om het Amsterdam Dance Event onder de aandacht te brengen van de consument en “clubbers” op international niveau naar Amsterdam te trekken.

Stiching Nederlandse Gamedagen

Concept en organisatie van een feest tijdens de Gamedagen en ondersteuning van de opdrachtgever bij de marketing en communicatie voor de Gamedagen.

Faculteit Muziek HKU

Een onderzoek om inzicht en kennis te verkrijgen in de positie van een Conservatorium in de stad/regio Utrecht.

Free Record Shop

Een onderzoek om de beleving/uitstraling op de winkelvloer en rondom het merk Free Record Shop te verbeteren op een landelijk niveau.

Floor Management

Concept ontwikkelen voor een ‘merk’ waaronder de meest succesvolle, jonge, klassiek geschoolde kamermuziek musici van Nederland komen te vallen.

HKU, Bureau Communicatie

Concept en organisatie van een talentenjacht zoals Kunst&Kitsch/Idols voor Art Attack, Show your talent.

HKU, Faculteit KMT

Bedrijfsplan Publishing House KMT maken om het tijdens de studie gemaakte werk van studenten gebundeld naar buiten te brengen als promotiemiddel voor de faculteit.

Artiesten Manager Forum

Concept voor panels en workshops voor artiestenmanagers en het organiseren en produceren van een seminar.

HKU, CIS

Utrecht Jong en Divers. Initiatieffase voor verkenning van een Europees festival over diversiteit en talentontwikkeling in 2008.

HKU, CIS

Scouting als marketing tool voor cultureel diverse jongeren. Het ontwikkelen en schrijven van een werkboek voor medewerkers van Centra voor de Kunsten en hiphophuizen voor het bereiken van jongeren met een dubbele culturele achtergrond.

HKU, CIS

Conceptontwikkeling en organisatie van een vernieuwde Pitch Junior Manifestatie 2007.

HKU, Lectoraat Theater

Concept bedenken voor vier verschillende en prikkelende presentaties, passend bij het gevoel van het Lectoraat.

HKU, Lectoraat Kunst en Economie

Bedenken en produceren van oplossingsrichtingen voor het oplossen van knelpunten in twee disciplines binnen het cultureel MKB Utrecht.

Vrede van Utrecht

Productiewerkzaamheden voor Community Art Festival 2006.

Talent & Pro

Bedenken en produceren van een film bestaande uit meerdere episodes die de doelgroep inzicht geeft in hoe het is om te werken bij Talent en Pro.

FNV Formaat

Welzijnsfestival. Dag van het Wel Zijn. Organiseren van een Event om welzijnswerkers trots maken op hun werk.

Gomagma

Ontwikkeling Gomagma. Verkennen van de zakelijke markt.

Fix Factory

Conceptontwikkeling en organisatie van een seminar betreft Off-shoreing richting India/China/Israel.

Fix Factory

Doelgroepenonderzoek voor een nieuw reclamebureau portal.

HKU, Bureau Communicatie

Ontwikkelen meerjaren communicatie- en marketingplan voor het HKU Festival ART ATTACK.

Fortis Recruitment & Trainees

De nieuwe huisstijl van Fortis verwerken in een nieuwe, modulair uit te bouwen beursstand.

Casco

Identificeren en aanboren van nieuwe publieksgroepen voor de organisaties in K8 en manieren zoeken om bestaande publieksgroepen uit te breiden.

ADE

Onderzoeken van de markt voor dance-muziek in China in de breedste zin des woords.

Fix Factory

Conceptontwikkeling ‘Goodies’ beurs Fix Factory.

New European Opera

Business-, marketing en fondsenplan maken voor het New European Opera Ensemble.

Centrum voor Kunsteducatie Triade

Workshop Performance en Communicatie.

Prijswinnaars HKU 2006

In 2006 waren er weer vele prijswinnaars onder HKU-studenten en –docenten. In chronologische volgorde van winnen staan de meest recente prijzen bovenaan.

Studenten en oud-studenten

Rogier van der Zwaag en Emiel Steenhuizen (KMT)
Young Talent Award voor hun videoclip

Thijs Koelink, (BKV)
Eervolle vermelding van de jury van de Steenbergprijs (fotografieprijs voor jong talent)

Miranda Cleary (BKV)
Een van de Buning Brongersprijzen 2006 (aanmoedigingsprijs voor jong schildertalent)

Tarkan Koroglu (Theater)
Toneelkijker Publieksprijs 2005/2006 met de voorstelling PUIN

Arien Rosenboom, Jiska Jacobs, GertJan Gijbertse, Milou van Woezik en Rob Kerkhoff
Tweede prijs tijdens Nobiles Carrière dagen voor mooiste eigen stand ontwikkeld voor Fortis

Paul van Vulpen (KMT)
European Talent Award FILMSCORE tijdens uitreiking European Film Music Awards

Ronnie van der Veer en Jesse Koolhaas (KMT)
Eervolle vermelding in categorie “New Sound in European Film” tijdens uitreiking European Film Music Awards.

Jocelyn Herrewijn (KMT)
Publieksprijs tijdens ‘VERS’, een competitie onder nieuwe filmmakers georganiseerd door NFTVM (vereniging van Nieuwe Film- en Televisiemakers)

Vos Broekema en Thijs Verbeek (BKV)
Bekroning voor Jaaroverzicht 2006 ICTU tijdens “Papier hier”, een evenement voor ontwerpers, de grafische- en papierindustrie.

Femke Agema (BKV)
HKU Award 2006 voor haar modecollectie Hide Out

Ronald Meijers (KMT)
Publieksprijs tijdens het Holland Animation Film Festival voor de Machinima productie Condemned Korea

Marlies van der Wel (KMT)
Tweede prijs tijdens Holland Animation Film Festival voor BWAP! in de categorie studentenfilms uit Nederland en België

Jos Jansen, Ad van Dongen, Vincent de Koning en Bart van de Lisdonk (KMT)
Gouden Kalf voor filmmuziek ‘Bolletjes Blues’ tijdens het Nederlands Filmfestival

Maurice Trouwborst (KMT)
Publieksprijs voor beste studentenfilm tijdens het Nederlands Online Film Festival voor de film Jef

Jasmijn Visser (BKV)
Piet Bakker Prijs 2006 uitgereikt door Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving HKU

Alain Friedrichs (KMT)
Talent&Pro Award voor de film FAÇADE tijdens Nederlands Filmfestival

Jos Heutmekers (KMT)
Buma Prijs Beste Compositie 2006 tijdens Dutch Jazz Competition 2006 met leap

Arjen Stavenuiter (Theater)
genomineerd voor Theater4daagse met voorstelling Bizon en Zoon

Mellisa Bonvie (BKV)
Prijs voor eigenzinnige kinderjas Switch tijdens www.ontwerpwedstrijd.com

Wieteke Opmeer (BKV)
Eervolle vermelding voor het Dekenlicht tijdens www.ontwerpwedstrijd.com

Ronnie van Kempen (BKV)
Eervolle vermelding tijdens www.ontwerpwedstrijd.com voor stoeltje/schommel Kanstanjebeest

Marina Toeters (BKV)
Eervolle vermelding tijdens www.ontwerpwedstrijd.com voor Hemaatje, een kinderjas in oranje met blauw

Tania Kross (Muziek)
Edison Klassiek Publieksprijs 2006 voor album Corazon

Tanquil Schuttel en Thomas Bendsorp (KMT)
Eerste en tweede prijs bij de Pijpsvraag Zet een gedicht op muziek! van De Rode Hoed en Stichting VSB Poëzieprijs

Floris Kamerling en Rianne Cuppens (K&E)
Eerste prijs Arjan van Dijk Groep Event Challenge voor feestvoorstel I love my client day

Gijs Batelaan (Muziek)
Holland Casino Talent Jazz & Pop Award

Jeroen Bouwhuis (oud-student KMT)
Wim Sonneveldprijs 2006 van het Amsterdamse Kleinkunstfestival, jury- en publieksprijs

Rosalie Bak, Susanne Rietdijk, Charlotte van der Laan en Mirjam Griffioen (BKV)
Publieksprijs Utrègse Diezjinprijs voor hun project Kopje geef

Samba Schutte (Theater)
Publieks- en juryprijs Leids Cabaret Festival

Docenten

Arthur Herrman (BKV)
1e prijs voor best verzorgde jaarverslag van de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten tijdens “Papier hier”, een evenement voor ontwerpers, de grafische- en papierindustrie

Vincent van den Elshout (docent K&E)
Gouden Giraffe voor het beste evenement van het jaar met zijn bureau Art & Show Events

Samenvatting

Bestuur en organisatie

In 2006 is op een aantal faculteiten de bestuursstructuur veranderd. De hoofden van de opleidingen maken niet langer deel uit van het faculteitsbestuur. De voorzitter van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving is definitief benoemd en de Faculteit Theater nam afscheid van haar bestuursvoorzitter Désirée Majoor. De Interfaculteit is omgedoopt tot een zelfstandige Faculteit Kunst en Economie.

Faculteit der Kunsten

Op 1 maart 2006 is de Faculteit der Kunsten officieel van start gegaan. Professor Ad Wisman is benoemd als hoogleraar/decaan en mr. dr. Giep Hagoort als hoogleraar van de Faculteit der Kunsten. Daarmee is de samenwerking tussen de HKU en de Universiteit Utrecht verder geconsolideerd.

SIA/RAAK

Het career centre Xchange Professional heeft een vaste positie binnen de Faculteit Kunst, Media & Technologie gekregen. Xchange Professional bevordert kenniscirculatie op het gebied van multimedia onder jonge professionals en vergemakkelijkt de overgang van opleiding naar werk of ondernemerschap.

Cultureel MKB Utrecht heeft met inmiddels vijf projecten nog harder kunnen werken aan de professionalisering van het cultureel ondernemerschap en de versterking van de samenwerking tussen onderwijs en (creatief) bedrijfsleven.

Onderwijs

De opleiding Kunst en Techniek heeft in 2006 een nieuwe afstudeerrichting ontwikkeld: Experience Design. Deze anticipeert op de sterke opmars van draadloze en mobiele technologieën. De nieuwe afstudeerrichting Intelligent Product Design van de opleiding Vormgeving gaat de

afstudeerrichtingen Design Technology en Industrial Design and Robotics van de opleiding Kunst en Techniek vervangen. Beide nieuwe afstudeerrichtingen starten in september 2007. De visitatie van de bacheloropleiding Kunst en Economie is positief verlopen en het curriculum van de opleiding Muziek werd grondig vernieuwd.

In 2006 is de nieuwe Master of Arts in Arts Management gevalideerd door de OUVS. Deze vervangt de MA Arts Management in a European Context en is in september gestart. Er zijn accreditaties voor twee nieuwe masteropleidingen voorbereid: de Master of Music bij de Faculteiten Muziek en Kunst, Media & Technologie en de interfacultaire Master Kunsteducatie. Beide zullen waarschijnlijk in september 2007 te starten.

Onderzoek

In 2006 heeft de HKU de positie die onderzoek inneemt kunnen verstevigen. Er is een vierde SKO-lectoraat bijgekomen: Muziekontwerp. Jan IJzermans is daarbij als lector benoemd. De lectoraten aan de HKU hebben grote betekenis voor het onderwijs op bachelor- en masterniveau. Ze zorgen ervoor dat er in een steeds vroeger stadium van de studie aandacht is voor onderzoek en ontwikkeling. Daarnaast slagen de lectoraten er steeds beter in om relaties aan te gaan met externe partijen ten behoeve van onderzoek.

Innovatorium

In oktober 2006 hebben de Jonge Managers, lichterij 2005, het Innovatorium gepresenteerd. Het innovatorium heeft tot doel activiteiten die binnen de HKU plaatsvinden op het gebied van (onderwijs)vernieuwing en interdisciplinaire samenwerking, te tonen, te verbinden, te faciliteren, te communiceren en tevens nieuwe activiteiten op deze gebieden aan te jagen en ontmoetingen te genereren.

Studenten

In oktober 2006 studeerden er 3.479 studenten aan de HKU. In totaal 5.084 studenten hadden zich aangemeld voor de instroom per 1 september: een stijging van bijna 10% ten opzichte van 2005. Vooral het aantal aanmeldingen voor de docentenopleidingen steeg. Opvallend is verder dat het aantal aanmeldingen voor de Bachelor of Music gestegen is, terwijl dat in 2005 gedaald was. De bekostigde instroom is licht gestegen ten opzichte van 2005. De groei van de HKU zet daarmee door. Het rendement van alle HKU-opleidingen lag in 2006 iets lager dan in de voorafgaande jaren, maar wel boven het hbo-gemiddelde. De HKU-alumni doen het niet slecht op de arbeidsmarkt: hun werkloosheid is lager dan die van andere kunstopleidingen en hun gemiddeld maandloon hoger. 163 HKU-studenten verbleven in 2006 met subsidie een periode in het buitenland. Voor het eerst sinds enkele jaren studeerden er minder buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU: 77.

HKU Award

Tijdens de opening van ART ATTACK heeft Femke Agema, afstudeerder van de masteropleiding Fashion Design, met haar collectie Hide Out, de HKU Award 2006 gewonnen. De prijs wordt uitgereikt aan de student die aantoonbaar het meest vernieuwend bezig is en bestaat uit een bedrag van € 5.000 en een oorkonde. De award werd in Tivoli voor de derde keer uitgereikt uit handen van juryvoorzitter Huub Duysens.

Medewerkers

Het onderwijzend, ondersteunend en beheerspersoneel is na de FPU-exercitie van december 2005 weer op volledige sterkte gebracht. In 2006 had de HKU 564 medewerkers in dienst: 333 onderwijzende en 231 onderwijsondersteunende medewerkers. Het ziekteverzuim over 2006 bedroeg 4,7% ten opzichte van 4,5% in 2005. De nieuwe functie-ordening van het primaire proces is succesvol afgerond. In de eerste helft van 2007 zal het functie-ordeningstraject van het secundaire proces worden afgerond.

Financiën

2006 toont een groter positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering dan begroot: € 1.133.863. Dit is voornamelijk te danken aan diverse positieve exploitatieresultaten van de faculteiten en centrale bureaus. De rijksbijdragen en collegegelden zijn ten opzichte van 2005 met 2,9% gestegen. Dit komt met name door de groei van de opleidingen Art and Economics en Art and Technology.

Summary

Management and organisation

In 2006, the management structure was changed at a number of faculties. The course heads are no longer members of the faculty board. The chairman of the Faculty of Art and Design has been appointed definitively and the Faculty of Theatre said farewell to its chairman of the board, Désirée Majoor. The Interfaculty has been turned into an independent Faculty of Art and Economics.

Faculty of Arts

The Faculty of Arts started officially on 1 March 2006. Professor Ad Wisman was appointed professor/dean and Dr. Giep Hagoort LL.M. professor of the Faculty of Arts. This further consolidates the cooperation between the HKU and Utrecht University.

SIA/RAAK

The career centre Xchange Professional has received a permanent position within the Faculty of Art, Media & Technology. Xchange Professional promotes the circulation of knowledge in the multimedia field between young professionals, and smoothes the transition from studying to working or entrepreneurship. Through a total of five projects, Cultureel MKB Utrecht has been able to work even harder on the professionalisation of cultural entrepreneurship and reinforcing the collaboration between education and the (creative) business community.

Education

In 2006, the Art and Technology course developed a new pathway called Experience Design. This anticipates the great advance in wireless and mobile technology. The new pathway Intelligent Product Design in the Design course will replace the pathways Design Technology and Industrial Design and Robotics from the Art and Technology course. Both new pathways will start in September 2007. The inspection of the Bachelor's course Art and Economics was positive and the curriculum of the Music course was completely updated. In 2006, the new Master of Arts in Arts Management was validated by the OUVS. This course, which started in september, replaces the MA Arts Management in a European Context. Accreditations for two new Master's courses have been prepared: the Master of Music from the Music Faculty and the Faculty of Art, Media & Technology, and the interfaculty Master of Art Education. They will probably both start in September 2007.

Research

In 2006, the HKU was able to reinforce the position occupied by research. A fourth SKO readership has been added; Music Design, for which Jan IJzermans has been appointed reader. The HKU readerships are very significant for education at Bachelor's and Master's level, ensuring that attention is given to research and development at an increasingly early stage of the studies. The readerships are also becoming ever more successful in entering into relationships with external parties for the purposes of research.

Innovatorium

In October 2006, the Young Managers from the class of 2005 presented the Innovatorium. The Innovatorium aims to show, link, facilitate and communicate activities taking place within the HKU in the field of (educational) innovation and interdisciplinary collaboration, as well as to spur on new activities in these areas and to generate meetings.

Students

3,479 students graduated from the HKU in October 2006. A total of 5,084 students had applied to join on 1 September, which is an increase of almost 10% compared to 2005. There was a particular increase in the number of applications for the teaching courses. It is also striking that the number of applications for the Bachelor of Music increased, whereas it had dropped in 2005. The fee-paying intake saw a slight increase in comparison to 2005, thus continuing the growth of the HKU. The income from all HKU courses was slightly lower than in previous years, though it was well above the average for higher vocational education. The HKU alumni are not doing badly on the labour market; their level of unemployment is lower than that of other professional arts schools, and their average monthly wage is higher. 163 HKU students took a subsidised period of study abroad in 2006. For the first time in several years there were less foreign exchange students studying at the HKU (a total of 77).

HKU Award

At the opening of ART ATTACK, Femke Agema, graduate of the Master's course Fashion Design, won the 2006 HKU Award for her collection Hide Out. The award is presented to the student whose work is seen to be the most innovative, and it consists of a sum of € 5,000 and a certificate. The award was presented for the third time in Tivoli by jury chairman Huub Duysens.

Staff

The teaching, supporting and management staff is once again at full strength after the FPU exercise in December 2005. In 2006, the HKU had a staff of 564: 333 teaching staff and 231 supporting teaching staff. Absenteeism in 2006 amounted to 4.7%, compared to 4.5% in 2005. The new job structure of the primary process has been successfully completed. In the first half of 2007, the job structure of the secondary process will be completed.

Finances

2006 showed a higher positive result from normal business operations than budgeted: € 1,133,863. This was mainly due to various positive operating results from the faculties and central offices. Central government grants and tuition fees rose by 2.9%, compared to 2005. This was mainly due to the growth in the Art and Economics, and Art and Technology courses.

Accountants- verklaring

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Aan: het College van Bestuur van
Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Archimedeslaan 21
3584 BA Utrecht
Postbus 85096
3508 AB Utrecht
Telefoon (030) 219 10 00
Fax (030) 219 15 55
www.pwc.com/nl

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de in dit verslag opgenomen geconsolideerde balans en exploitatierekening van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht over 2006 op de juiste wijze is ontleend aan de door ons gecontroleerde geconsolideerde jaarrekening 2006 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Bij die jaarrekening hebben wij op 29 mei 2007 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. Het bestuur van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde balans en exploitatierekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2006 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de geconsolideerde balans en exploitatierekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde balans en exploitatierekening op de juiste wijze is ontleend aan de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

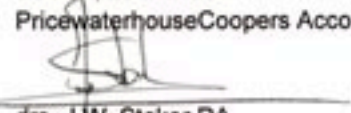
Oordeel

Naar ons oordeel is de geconsolideerde balans en exploitatierekening in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de geconsolideerde balans en exploitatierekening dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 29 mei 2007 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Utrecht, 29 mei 2007
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. J.W. Stoker RA

PricewaterhouseCoopers is de handelsnaam van onder meer de volgende vennootschappen: PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287) en PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289). Op diensten verleend door deze vennootschappen zijn Algemene Voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam en ook in te zien op www.pwc.com/nl.

Colofon

Dit is een uitgave van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

Eindredactie

Babet Kroon, bureau communicatie

Redactie

Babet Kroon, bureau communicatie

Wanda Dijkstra, Wanda Dijkstra Tekst & Communicatie

Interviews

Babet Kroon

Lambertha Souman

Karin Veenendaal

Edwin Verhoeven

Vertaling

Textware, Utrecht

Concept, art direction en vormgeving

178 aardige ontwerpers, Amsterdam

Drukwerk

die Keure, Brugge

© Juni 2007

Dit jaarverslag is met de grootste zorg samengesteld. Door de voortdurende veranderingen in het hoger onderwijs kan echter niet voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden worden ingestaan.

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Lange Viestraat 2

Postbus 1520

3500 BM Utrecht

Tel. 030 2332256

Fax 030 2332096

info@central.hku.nl

www.hku.nl

